

FONDUL DE GARANTARE A DEPOZITELOR BANCARE
BANK DEPOSIT GUARANTEE FUND

2020 RAPORT ANUAL

NOTE

Raportul anual 2020 a fost avizat de Consiliul de supraveghere al Fondului de garantare a depozitelor bancare în ședința din 27 aprilie 2021 și a fost aprobat de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României în ședința din 18 mai 2021, în conformitate cu prevederile Legii nr.311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare.

Datele statistice utilizate sunt cele disponibile la data de 31 decembrie 2020. Din cauza rotunjirilor este posibil ca totalurile să nu corespundă exact sumei componentelor sau să apară mici diferențe față de variațiile procentuale indicate în grafice sau tabele.

Sursa datelor statistice utilizate a fost indicată numai atunci când acestea au fost furnizate de alte instituții.

Toate drepturile rezervate.

Reproducerea informațiilor este permisă numai în scopuri educative și necomerciale și numai cu indicarea sursei.

FONDUL DE GARANTARE A DEPOZITELOR BANCARE

Strada Negru Vodă nr. 3, Corp A3,
et. 2, sector 3, București

Tel: 0314.232.883
0314.232.805

Fax: 0314.232.800
e-mail: office@fgdb.ro
www.fgdb.ro

2020

RAPORT ANUAL

Componenta Consiliului de Supraveghere și a Comitetului de audit Componenta Comitetului Director și organigrama FGDB

1. Fondul de garantare a depozitelor bancare și cadrul său de administrare

Prezentare generală

Administrarea și conducerea FGDB

Consiliul de supraveghere și Comitetul de audit

Comitetul director

Măsurile adoptate de FGDB ca răspuns la provocările pandemiei de COVID-19

Coordonatele activității FGDB în anul 2020

Cadrul de administrare a riscurilor FGDB

Activitatea de audit intern din cadrul FGDB

2. Contextul și cadrul de reglementare în 2020

Mediul internațional și cadrul de reglementare a activității schemelor de garantare a depozitelor

Mediul de reglementare

Contextul macroeconomic și evoluțiile sectorului bancar din Uniunea Europeană și din România

Relații de cooperare la nivel național

Activitatea internațională

3. Garantarea depozitelor

Evoluția depozitelor în anul 2020

Procesul de plată a compensațiilor

Acțiunile de verificare la instituțiile de credit participante la FGDB

4. Resursele financiare administrate de FGDB

5. Lichidarea băncilor în faliment

Rezultatele activității de lichidare la băncile la care FGDB are calitatea de creditor sau lichidator

Recuperarea creanțelor FGDB

6. Informarea publicului

7. Situațiile financiare ale FGDB

Anexe

6

26

46

58

68

76

82

100

CUPRINS

MISIUNE

În calitate de schemă statutară de garantare, oficial recunoscută pe teritoriul României, principala misiune a FGDB este garantarea depozitelor. În cazul în care depozitele constituite la o instituție de credit participantă devin indisponibile, FGDB plătește deponenților garantați compensațiile cuvenite, conform prevederilor legale.

FGDB este administratorul fondului de rezoluție bancară și poate exercita o serie de funcții în cadrul măsurilor de redresare și rezoluție aplicate instituțiilor de credit de către Banca Națională a României: administrator temporar al instituțiilor de credit în situația redresării (intervenției timpurii), administrator special al instituțiilor de credit aflate în rezoluție, acționar la o bancă-punte sau la un vehicul de administrare a activelor, potrivit legislației privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit.

FGDB este și lichidatorul unic al instituțiilor de credit în situația lichidării acestora atât din inițiativa acționarilor, cât și ca urmare a hotărârii Băncii Naționale a României.

VALORI

Îmbrățișate și promovate

FGDB oferă siguranța depozitelor persoanelor fizice și juridice, contribuind atât la menținerea încrederii deponenților în sistemul financiar-bancar, element esențial în asigurarea stabilității financiare, cât și la stimularea procesului de economisire.

FGDB tratează toți deponenții și toate instituțiile de credit participante cu respectul, seriozitatea și profesionalismul cuvenite.

FGDB este o instituție apolitică, autonomă din punct de vedere financiar, cheltuielile de funcționare fiind acoperite exclusiv din veniturile obținute prin investirea resurselor disponibile ale fondului de garantare a depozitelor și ale fondului de rezoluție bancară, ambele constituite prin contribuțiile instituțiilor de credit participante.

Angajații FGDB sunt responsabili și integri și își dedică toate cunoștințele și aptitudinile îndeplinirii misiunii FGDB și gestionării resurselor sale cu respectarea prevederilor legale și a principiilor de etică profesională.

CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE

Președinte

Lucian Croitoru
Consilier al guvernatorului
Băncii Naționale a României

COMITET DE AUDIT

Președinte Comitet de audit

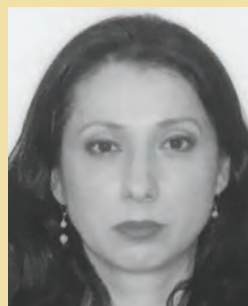
Dan Costin Nițescu
Consilier al guvernatorului
Băncii Naționale a României

Dumitru Laurențiu Andrei
Secretar de stat
Ministerul Finanțelor

Demetrian Octav Magheru
Consultant strategie
Banca Națională a României

Anca Florina Iordache
Director general
Ministerul Finanțelor

Cătălin Bogdan
Expert
Banca Națională a României

Lucia Sanda Stoenescu
Expert principal
Banca Națională a României

ORGANIGRAMĂ

COMITET DIRECTOR

Director general

Petre Tulin

Director general adjunct

Adriana Sîvu

Director financiar

Vasile Bleotu

Consilieri coordonare proiecte

Serviciul Juridic și secretariat CS

Compartimentul Trezorerie

Compartimentul Organizare și resurse umane

Compartimentul Relații publice și comunicare

Compartimentul IT

Serviciul Garantarea depozitelor, rezoluție bancară și lichidare

Compartimentul Garantarea depozitelor

Compartimentul Rezoluție bancară și lichidare

Serviciul Administrare riscuri și politici de finanțare

Serviciul Financiar - contabilitate

Compartimentul Administrativ și logistică

Compartimentul Audit intern

* Mandatele membrilor Comitetului director au fost reînnoite la data de 15 decembrie 2020.

1

FONDUL DE GARANTARE A DEPOZITELOR BANCARE ȘI CADRUL SĂU DE ADMINISTRARE

FGDB este singura schemă statutară¹ de garantare a depozitelor din România și are ca responsabilitate principală prevăzută de lege garantarea depozitelor deținute de populație și persoane juridice la instituțiile de credit autorizate de Banca Națională a României.

Într-o clasificare a schemelor de garantare a depozitelor în funcție de mandatele deținute, FGDB se încadrează în categoria schemelor cu un mandat extins de competențe și responsabilități³.

PREZENTARE GENERALĂ

În cei 25 de ani de funcționare, rolul FGDB în cadrul sistemului național de asigurare a stabilității financiare a fost amplificat și consolidat gradual, transformându-se de-a lungul timpului dintr-o schemă responsabilă doar cu despăgubirea deponenților într-o schemă cu responsabilități sporite și în ceea ce privește administrarea fondului de rezoluție bancară, odată cu implementarea în legislația națională a cadrului european privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit² și desfășurarea de activități legate de aplicarea măsurilor de redresare (intervenție timpurie) și rezoluție bancară.

Astfel, pe lângă funcțiile de garantare a depozitelor și de administrare a fondului de rezoluție bancară, FGDB poate desfășura și activități legate de aplicarea de către Banca Națională a României a măsurilor de intervenție timpurie și rezoluție bancară, prin exercitarea următoarelor calități:

- administrator temporar la o instituție de credit supusă măsurilor de intervenție timpurie;
- administrator special pentru o instituție de credit aflată în rezoluție;
- acționar la o instituție-punte;
- acționar la un vehicul de administrare a activelor.

Prin contribuția sa la menținerea stabilității financiare potrivit responsabilităților conferite de actualul cadru legislativ, FGDB are și statutul de membru observator în cadrul Comitetului Național pentru Supravegherea Macroprudențială, format din reprezentanți ai Băncii Naționale a României, ai Autorității de Supraveghere Financiară și ai Guvernului⁴.

Sfera atribuțiilor FGDB cuprinde și intervenția acestuia în calitate de lichidator unic, în situația în care se ajunge la lichidarea pe cale administrativă a unei instituții de credit, atât în cazul în care Banca Națională a României dispune dizolvarea urmată de lichidare, cât și atunci când lichidarea are loc la inițiativa acționarilor. FGDB va continua să își îndeplinească atribuțiile de lichidator judiciar, calitate în care a fost desemnat de către instanțe încă din anul 2002 pentru *Banca Română de Scont S.A. (BRS)* și *Banca Turco Română S.A. (BTR)*, potrivit legislației în vigoare la acea dată.

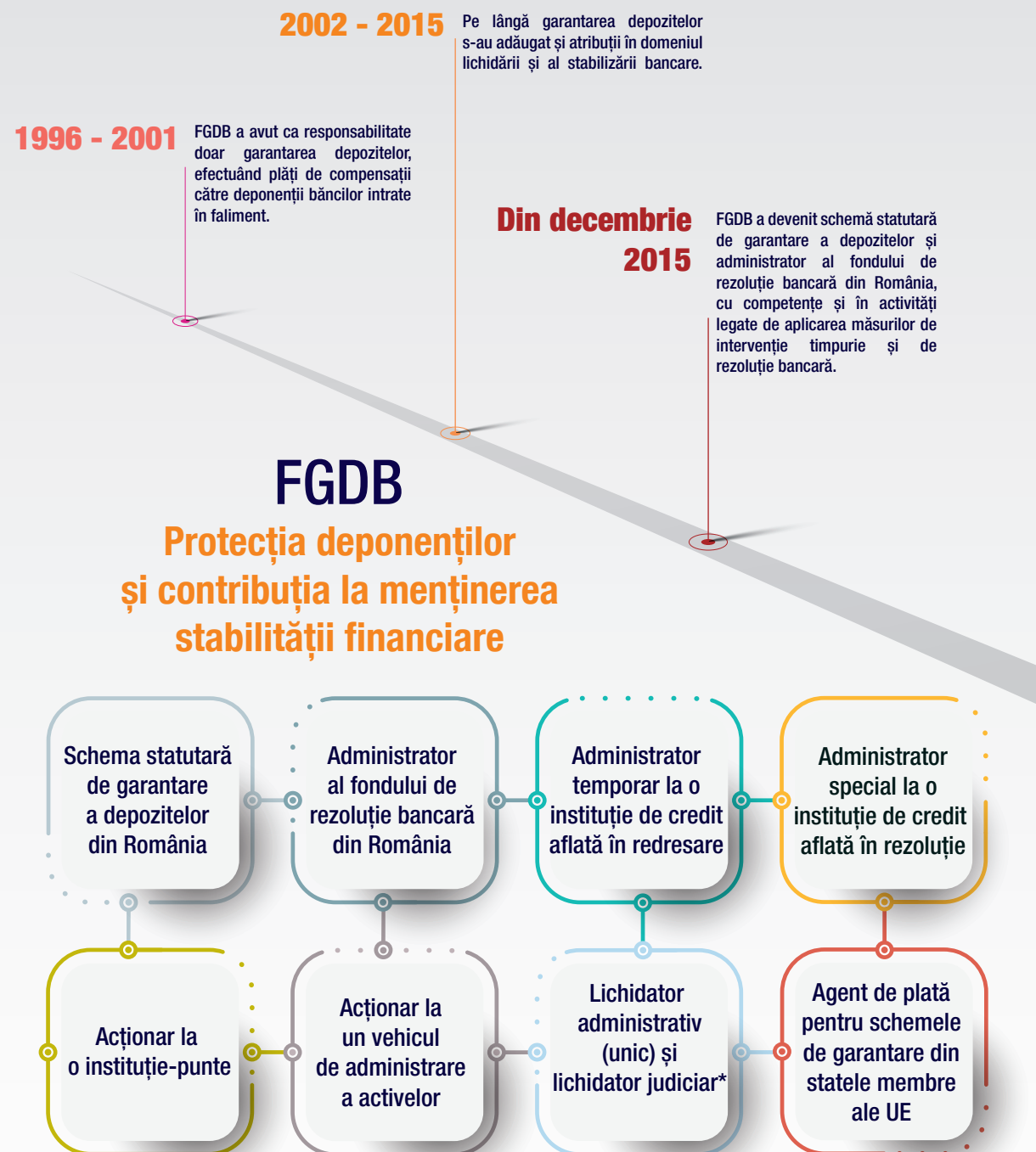
¹În baza Legii nr.311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare, intrată în vigoare din data de 14 decembrie 2015 și prin care s-a transpus în legislația națională Directiva 2014/49/UE privind schemele de garantare a depozitelor.

²Legea nr.312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar, prin care s-a transpus în legislația națională Directiva 2014/59/UE de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Regulamentelor (UE) nr.1093/2010 și (UE) nr.648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului.

³În funcție de mandatele deținute, schemele de garantare a depozitelor pot fi de tip *paybox*, exercitând doar funcția de bază reprezentată de plata compensațiilor sau de tip *paybox plus* exercitând, în plus față de funcția de bază, și atribuții în domeniul rezoluției bancare.

⁴Mai multe detalii se regăsesc în secțiunea *Relații de cooperare la nivel național* din cadrul Capitolului 2.

Scopul și competențele FGDB

* până la finalizarea procedurilor de lichidare în curs

FGDB urmează să mai fie lichidator judiciar doar până la finalizarea procedurilor de lichidare aferente celor două bănci în faliment⁵.

În planul relațiilor de cooperare cu schemele de garantare a depozitelor din celelalte state membre ale Uniunii Europene, FGDB acționează în calitate de agent de plată a compensațiilor în numele schemelor de garantare a depozitelor din statele membre de origine ale instituțiilor de credit cu sucursale deschise în România. În acest sens, FGDB este parte a *Acordului de cooperare multilaterală* încheiat de schemele de garantare a depozitelor din Uniunea Europeană⁶.

În contextul cooperării între schemele de garantare a depozitelor din Uniunea Europeană, în vederea asigurării infrastructurii necesare atât pentru efectuarea plăților transfrontaliere, cât și pentru realizarea schimbului securizat de informații în procesul de plată a compensațiilor, FGDB participă încă din anul 2018 la

a) Garantarea depozitelor la instituțiile de credit participante la FGDB

(i) Acoperirea asigurată de FGDB

Garantarea depozitelor se materializează prin protecția asigurată de către FGDB sumelor depuse la instituțiile de credit autorizate de Banca Națională a României. În cazul în care se constată că o instituție de credit nu este în măsură să își îndeplinească obligațiile de plată față de deponenți, depozitele acestora devenind astfel indisponibile, FGDB pune la dispoziția deponenților garantați sumele cuvenite drept compensații. Plafonul de acoperire în limita căruia sunt despăgubiți deponenții este de 100.000 euro, în echivalent lei la data indisponibilizării depozitelor⁸,

*EDDIES*⁷, un sistem securizat centralizat de schimb de fișiere între schemele de garantare a depozitelor din statele membre, testat de mai multe ori până în prezent sub aspectul schimburilor transfrontaliere de fișiere.

În pofida provocărilor aduse de extinderea pandemiei de COVID-19 care s-au răsfârțat și în zona economico-financiară, în anul 2020 sistemul financiar-bancar din România nu a fost afectat de factori perturbatori care să necesite aplicarea unor măsuri de redresare sau rezoluție ori plata de compensații. Prin urmare, pe tot parcursul anului, activitatea desfășurată de FGDB a continuat să fie concentrată pe consolidarea cadrului său operațional și definitivarea celui procedural în vederea atingerii de noi standarde corespunzătoare celor trei mari linii de acțiune:

- garantarea depozitelor la instituțiile de credit participante;
- administrarea fondului de rezoluție bancară;
- lichidarea judiciară la cele două bănci în faliment la care FGDB este lichidator.

iar compensațiile sunt puse la dispoziția acestora în termen de cel mult 7 zile lucrătoare⁹ de la aceeași dată de referință, cel mai scurt termen de punere la dispoziție a compensațiilor stabilit la nivelul Uniunii Europene.

Pentru anumite categorii de depozite ale persoanelor fizice, legislația în vigoare prevede posibilitatea acordării, distinct față de plafonul de acoperire, a unei despăgubiri suplimentare temporare¹⁰, la nivelul de 100.000 euro în echivalent lei, stabilit de Banca Națională a României pe

⁵ Potrivit legislației în vigoare, care-i guvernează activitatea din 14 decembrie 2015, FGDB nu mai poate avea calitatea de lichidator judiciar al instituțiilor de credit.

⁶ Acordul de cooperare multilaterală a fost elaborat sub egida Forumului European al Asigurătorilor de Depozite și a fost validat de Autoritatea Bancară Europeană, iar FGDB a aderat la acesta încă de la început, respectiv din toamna anului 2016.

⁷ EDDIES - European DGS to DGS Information Exchange System. Mai multe detalii se regăsesc în Capitolul 2 – *Contextul și cadrul de reglementare în 2020*.

⁸ Plafonul de acoperire de 100.000 euro per deponent garantat per instituție de credit este aplicabil în toate statele membre ale Uniunii Europene și a fost implementat în România de la sfârșitul anului 2010.

⁹ Statele membre au obligația să implementeze termenul de 7 zile lucrătoare pentru punerea la dispoziție a compensațiilor până în anul 2024. România a implementat termenul de 7 zile lucrătoare încă de la sfârșitul anului 2015, odată cu transpunerea în legislația națională a *Directivei 2014/49/UE privind schemele de garantare a depozitelor*.

¹⁰ Despăgubirea suplimentară temporară (*Temporary High Balances*) se aplică depozitelor rezultate din:

- tranzacții imobiliare referitoare la bunuri imobile cu destinație locativă;
- evenimentul pensionării, disponibilizării, situația de invaliditate sau deces al deponentului;
- încasarea unor indemnizații de asigurare sau a unor compensații pentru daune rezultate din infracțiuni sau pentru condamnări pe nedrept.

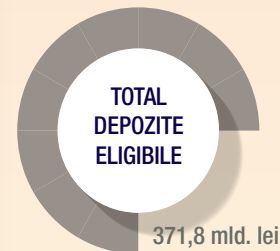
Date relevante la 31 decembrie 2020

PLAFON DE ACOPERIRE pentru persoanele fizice și juridice

FGDB acoperă depozitele eligibile în limita echivalentului în lei al sumei de 100.000 euro per deponent per instituție de credit.

NIVEL SUPPLEMENTAR DE GARANTARE pentru persoane fizice

100.000 euro în echivalent lei
FGDB acordă o despăgubire suplimentară conform prevederilor art. 62 din Legea nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare.

DEPOZITE ELIGIBILE

Depozite la termen, conturi curente, conturi de economii, conturi de card, conturi comune și alte produse similare, în lei și valută, inclusiv dobânda.

Depozite în lei: 233 mld. lei

Depozite în valută: 138,8 echivalent mld. lei

Depozite ale persoanelor fizice: 222,5 mld. lei

Depozite ale persoanelor juridice: 149,3 mld. lei

Depozite ale persoanelor fizice și juridice rezidente: 360,8 mld. lei

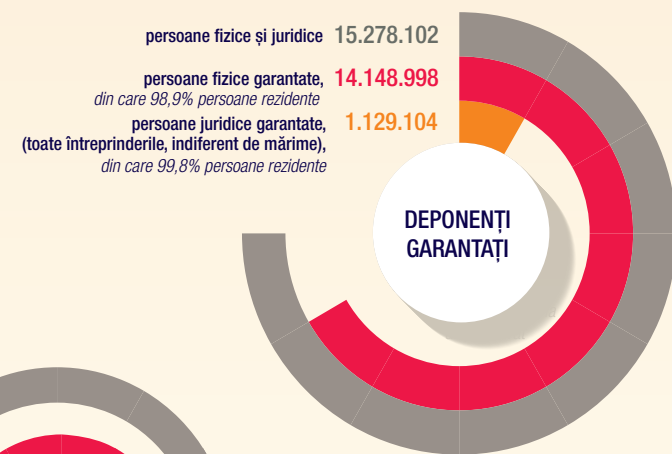
Depozite ale persoanelor fizice și juridice nerezidente: 11 mld. lei

TERMEN DE PLATĂ A COMPENSAȚIILOR

FGDB se numără printre schemele de garantare a depozitelor din Uniunea Europeană cu cel mai redus termen de plată a compensațiilor, respectiv 7 zile lucrătoare.

INSTITUȚII DE CREDIT PARTICIPANTE LA FGDB

Toate instituțiile de credit autorizate de Banca Națională a României, în număr de 26 la sfârșitul anului 2020
(N.B. sucursalele din România ale instituțiilor de credit cu sediul în alte state membre ale Uniunii Europene participă la schemele din țările de origine)

baza evoluției indicatorilor statistici relevanți¹¹. La finele anului 2020, deponenții garantați de FGDB erau în număr de 14.148.998 persoane fizice și 1.129.104 persoane juridice¹². Marea majoritate a deponenților beneficiază de acoperirea integrală a depozitelor de către FGDB, dat fiind că dețin sume care nu depășesc plafonul de acoperire (99,7% în cazul deponenților persoane fizice, respectiv 96,8% în cazul deponenților persoane juridice). În cazul depozitelor de peste 100.000 euro, compensațiile plătite de FGDB se limitează la plafonul de acoperire.

(ii) Fondul de garantare a depozitelor

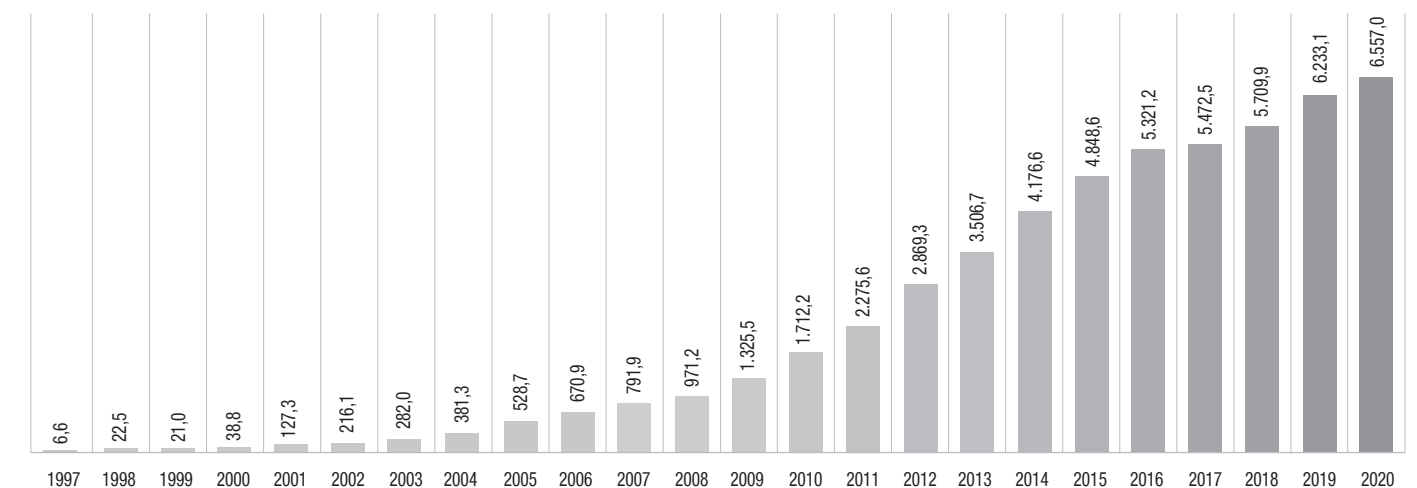
Politica de consolidare a fondului de garantare a depozitelor s-a menținut și în anul 2020 printre prioritățile FGDB, cu impact direct asupra asigurării stabilității financiare.

Depozitele eligibile se ridicau la 371,8 miliarde lei, din care o pondere de 65% revenea depozitelor acoperite¹³, în sumă de 241,6 miliarde lei. Atât depozitele eligibile, cât și cele acoperite și-au accentuat tendința ascendentă din anii precedenți, înregistrând creșteri anuale de 14,8% în cazul depozitelor eligibile, respectiv de 14,7% în cel al depozitelor acoperite. Trendul crescător din anul 2020 a fost rezultatul dinamicii pozitive consemnate la nivelul tuturor componentelor - depozite eligibile denumite în lei și în valută, de valori în cadrul sau peste nivelul plafonului de acoperire, atât ale populației, cât și ale persoanelor juridice.

Nivelul contribuțiilor instituțiilor de credit este stabilit de FGDB, cu aprobarea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României. Instituțiile de credit participante la FGDB contribuie la fondul de garantare a depozitelor cu sume diferențiate în funcție de gradul de risc¹⁴ asociat.

Evoluția fondului de garantare a depozitelor de la înființare până la 31 decembrie 2020

milioane lei; sfârșitul perioadei

¹¹ Circulara nr.24 din 29 decembrie 2016 privind nivelul garanțării prevăzut la art.62 alin.(1) din Legea nr.311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare, cu intrare în vigoare din 10 ianuarie 2017.

¹² FGDB centralizează datele referitoare la numărul deponenților, raportate pe bază individuală de instituțiile de credit membre, fără a avea însă posibilitatea de ajustare în cazul deponenților care figurează concomitent în evidența mai multor instituții de credit.

¹³ Definițiile depozitului eligibil și depozitului acoperit se regăsesc în Anexa nr. 2 – Definiții.

¹⁴ Metodologia utilizată pentru calculul contribuțiilor în funcție de gradul de risc este conformă cu prevederile Ghidului Autorității Bancare Europene privind metodele de calcul al contribuțiilor la schemele de garantare a depozitelor și este inclusă în Regulamentul nr.2/2016 privind determinarea și plata contribuțiilor la Fondul de garantare a depozitelor bancare în funcție de gradul de risc, cu modificările și completările ulterioare.

La finele anului 2020, resursele acumulate la fondul de garantare a depozitelor se ridicau la 6.557 milioane lei¹⁵, cu 5,2% peste nivelul de la sfârșitul anului precedent. Resursele financiare disponibile au fost investite în conformitate cu strategia anuală avizată de Consiliul de supraveghere al FGDB și aprobată de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României, urmărindu-se minimizarea riscului și asigurarea unei lichidități

(iii) Recuperarea creanțelor aferente compensațiilor plătite de FGDB

În cursul activității sale, FGDB a efectuat plăți de compensații în sumă de 512,2 milioane lei pentru deponenții garantați ai celor șapte bănci intrate în faliment în perioada 1999 – 2006, subrogându-se astfel în drepturile acestora și devenind creditor în procedurile de faliment ale băncilor respective.

Pe ansamblul băncilor în faliment, FGDB a recuperat 35,85% (183,61 milioane lei) din sumele aferente

adecvate a plasamentelor, randamentul acestora fiind un obiectiv complementar.

Profitul obținut de FGDB prin activitatea investițională se repartizează, conform legii, în proporție de cel puțin 99% pentru suplimentarea resurselor fondului de garantare a depozitelor.

compensațiilor plătite deponenților garantați¹⁶, gradul de recuperare reflectând poziția diferită deținută de-a lungul timpului în ierarhia creditorilor¹⁷, conform legislației aplicabile la deschiderea fiecărei proceduri de faliment¹⁸. Astfel, începând cu anul 2001, când s-a acordat creanțelor FGDB rangul 4 de prioritate (anterior acestea făceau parte din categoria creanțelor negarantate), gradul de recuperare a sumelor avansate pentru plata compensațiilor a fost de 100%.

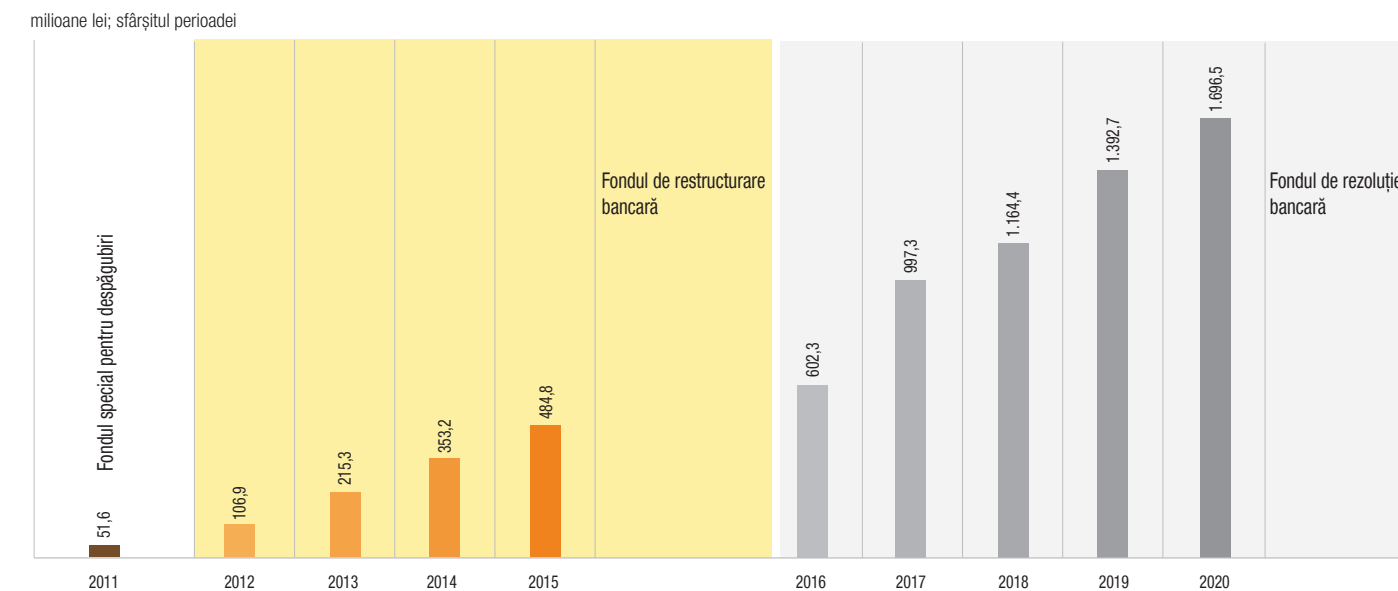
b) Administrarea fondului de rezoluție bancară

Odată cu implementarea în legislația națională în anul 2015 a cadrului european privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit, FGDB a fost desemnat administratorul fondului de rezoluție bancară din România¹⁹, destinat finanțării măsurilor de rezoluție decise de Banca Națională a României în calitate de autoritate de rezoluție.

În perioada 2011-2015 instituțiile de credit au plătit cotizații la fondurile predecesoare ale actualului fond de rezoluție bancară, respectiv fondul special pentru

despăgubiri și fondul de restructurare bancară, sub formă de sume globale fixe anuale, stabilite prin aplicarea unei cote procentuale (nu mai mult de 0,1%) asupra pasivului negarantat al acestora. Din 2016, Banca Națională a României, în calitate de autoritate de rezoluție, stabilește atât contribuțiile instituțiilor de credit la fondul de rezoluție bancară (care a înglobat cele două fonduri enunțate anterior) diferențiate în funcție de profilul de risc al acestora, cât și modul de utilizare a resurselor acumulate în vederea aplicării diverselor instrumente de

Evoluția resurselor fondului de rezoluție bancară de la înființare până la 31 decembrie 2020

rezoluție. La 31 decembrie 2020, resursele fondului de rezoluție bancară se situau la 1.696,5 milioane lei²⁰, cu 21,8% peste nivelul aferent perioadei similare a anului precedent. FGDB a asigurat administrarea resurselor acestui fond încă de la înființare, iar până în prezent nu a fost necesară utilizarea acestora, ceea ce a făcut ca nivelul resurselor acumulate să crească de la an la an.

Similar anilor precedenți, investirea resurselor fondului de rezoluție bancară s-a realizat în conformitate cu strategia

aprobată de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României, obiectivele urmărite – la fel ca în cazul fondului de garantare a depozitelor – fiind, în principal, minimizarea riscului și asigurarea unui nivel corespunzător de lichiditate, iar în subsidiar randamentul plasamentelor.

Ca și în cazul fondului de garantare a depozitelor, profitul rezultat în urma administrării fondului de rezoluție bancară este destinat în proporție de cel puțin 99% suplimentării resurselor sale.

c) Lichidarea judiciară la cele două bănci în faliment la care FGDB este lichidator

FGDB și-a continuat în anul 2020 activitatea de lichidator judiciar la *BRS* și *BTR*, bănci care au intrat în faliment în anul 2002 și la care a fost numit lichidator încă de la început.

În cadrul procedurilor de lichidare ale ambelor bănci, în anul 2020 au fost continuate acțiunile de recuperare a

creanțelor, precum și de valorificare a activelor în cazul *BRS*. Până la 31 decembrie 2020, pe întreaga perioadă de lichidare a celor două bănci, au fost efectuate distribuirii către creditorii în proporție de 47% din masa credală în cazul *BRS* (cel mai ridicat grad de îndeplinire a creditorilor înregistrat la băncile aflate în faliment), respectiv de 41% în cazul *BTR*²¹.

¹⁵ Această cifră include și repartizarea din profitul anului 2020 capitalizat după aprobarea situațiilor financiare.

¹⁶ A se vedea Capitolul 5 – *Lichidarea băncilor în faliment*.

¹⁷ Gradul de recuperare este situat între 25,9% și 44,4% în cazul băncilor intrate în faliment înainte de anul 2001 și 100% în cazul celor intrate în faliment în anul 2002, respectiv *BRS* și *BTR*.

¹⁸ Inițial, creanțele FGDB rezultate din efectuarea plăților de compensații au fost încadrate în categoria celor negarantate, conform ordinii de plată a creanțelor prevăzute de cadrul general de insolvență (*Legea nr.64/1995*). Din octombrie 2001 a fost modificat cadrul aplicabil falimentelor bancare (*Legea nr.83/1998*) prin includerea unei ordini de plată a creanțelor specifice băncilor, care a acordat creanțelor FGDB rangul 4 de prioritate, la egalitate cu cele bugetare. În prezent, conform prevederilor *Codului Insolvenței - Legea nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență*, cu modificările și completările ulterioare, creanțele FGDB din plăți de compensații (și din finanțarea măsurilor de rezoluție) dețin rangul 2 de prioritate în ordinea de plată a creanțelor, superior celor bugetare ajunse pe locul 5.

¹⁹ Fondul de rezoluție bancară a fost înființat în baza *Legii nr.312/2015* prin preluarea resurselor fondului de restructurare bancară care, la rândul său, s-a constituit în anul 2012 prin preluarea resurselor existente ale fondului special pentru despăgubiri, înființat în anul 2010 în scopul despăgubirii persoanelor prejudiciate prin măsurile dispuse și implementate în cursul administrării speciale a instituțiilor de credit.

²⁰ Similar fondului de garantare a depozitelor, această cifră include și repartizarea din profitul anului 2020 capitalizat după aprobarea situațiilor financiare.

²¹ Pentru mai multe detalii despre activitatea de lichidare judiciară la *BRS* și *BTR* a se vedea capitolul 5 – *Lichidarea băncilor în faliment*.

ADMINISTRAREA ȘI CONDUCEREA FGDB

Potrivit legii, administrarea și conducerea FGDB este realizată într-un sistem dualist, cele două niveluri manageriale fiind reprezentate de Consiliul de supraveghere și de Comitetul director.

Exercitarea prerogativelor de administrare și conducere se bazează pe principii, mecanisme și standarde de bună guvernanta, responsabilizare și transparență, în concordanță cu cele mai bune practici în domeniu, în scopul atingerii obiectivelor propuse prin implementarea strategiilor și politicilor adoptate de FGDB.

Prin activitatea desfășurată și deciziile luate atât de Consiliul de supraveghere, cât și de Comitetul director,

Consiliul de supraveghere

Consiliul de supraveghere exercită un control permanent asupra activității curente de conducere a FGDB realizate de Comitetul director. Consiliul de supraveghere este format din șapte membri, dintre care cinci reprezentanți ai Băncii Naționale a României (din rândul cărora este desemnat și președintele consiliului) și doi reprezentanți ai Ministerului Finanțelor.

În contextul cerinței de distanțare fizică pentru prevenirea răspândirii infectării cu noul coronavirus SARS-CoV-2, în cursul anului 2020 ședințele Consiliului de supraveghere

Comitetul de audit

Comitetul de audit este un organism independent, cu rol consultativ, compus din trei membri ai Consiliului de supraveghere. Activitatea Comitetului de audit se desfășoară în conformitate cu reglementări specifice²³.

Obiectivele Comitetului de audit sunt îmbunătățirea activității FGDB prin consolidarea sistemului de guvernanta corporativă, monitorizarea eficacității

în funcție de nivelul de competență al fiecărei structuri, se urmărește permanent respectarea principiilor de guvernanta corporativă în vederea îndeplinirii eficiente a obiectivelor strategice decurgând din mandatul încredințat FGDB.

În anul 2020, FGDB a abordat sistemul de guvernanta corporativă bazat pe conceptul actualizat al celor "3 linii"²² (3L), care aduce o schimbare semnificativă prin delimitarea în mod clar a rolului și responsabilităților organismului de conducere, a managementului executiv și auditului intern în cadrul sistemului de control intern, precum și prin identificarea și prezentarea unor principii cheie.

s-au desfășurat în regim de videoconferință, cu modificarea corespunzătoare a regulamentului de organizare și desfășurare a acestora.

Deciziile Consiliului de supraveghere au vizat în anul 2020, pe lângă acțiuni specifice, punctuale în contextul pandemiei de COVID-19, și coordonatele politicii de finanțare a FGDB, strategia de investire a resurselor, bugetul de venituri și cheltuieli, situațiile financiare anuale și raportul anual de activitate, desfășurarea activității FGDB în calitate de creditor sau lichidator al băncilor în faliment.

sistemelor de control intern, audit intern și administrare a riscurilor, evaluarea funcției de conformitate în cadrul activității FGDB și asistența acordată Consiliului de supraveghere în îndeplinirea responsabilităților acestuia de supraveghere și supervizare a elaborării și actualizării strategiei generale de dezvoltare a FGDB, precum și evaluarea și monitorizarea modului în care este asigurată independența auditorului statutar sau a firmei de audit.

Totodată, prin îndeplinirea atribuțiilor de monitorizare a activității funcției de audit intern, Comitetul de audit deține un rol important în asigurarea independenței acestei funcții, cea de-a 3-a linie a modelului 3L, în cadrul FGDB.

În cursul anului 2020 au fost organizate în sistem teleconferință patru ședințe ale Comitetului de audit. În cadrul întâlnirilor au fost analizate și avizate documentele de reglementare și planificare a activității de audit intern, rezultatele misiunilor de audit intern, performanța acestora și rapoartele periodice de activitate.

Comitetul director

Activitatea curentă a FGDB este condusă de Comitetul director, format din trei membri desemnați de către Consiliul de supraveghere și aprobați de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României. Obiectivele, atribuțiile și responsabilitățile membrilor Comitetului director sunt stabilite prin mandatele încredințate²⁴.

Comitetul director a asigurat în anul 2020 implementarea strategiilor și politicilor aprobate de Banca Națională a României, precum și execuția bugetului de venituri și cheltuieli, profitul net²⁵ al exercițiului financiar 2020 fiind superior celui realizat în anul 2019. De altfel, în ultimii ani FGDB și-a îmbunătățit constant performanța financiară înregistrând creșteri ale rezultatului financiar pe bază

În contextul pandemiei de COVID-19, Comitetul de audit a manifestat un interes sporit față de impactul măsurilor adoptate la nivelul FGDB asupra activității de audit intern și a sistemului de control intern, precum și de management al riscurilor. În acest sens, Comitetul de audit a solicitat echipei de audit intern evaluarea acțiunilor implementate pentru protejarea personalului în vederea reducerii riscului de contaminare și pentru asigurarea continuității activităților/proceselor importante atingerii obiectivelor FGDB.

anuală, pe de o parte prin administrarea corespunzătoare a resurselor, iar pe de altă parte prin măsuri de menținere a costurilor curente de funcționare sub nivelurile bugetate.

De asemenea, Comitetul director a acționat în vederea consolidării cadrului operațional și procedural al FGDB astfel încât acesta să-și exercite în mod adecvat atribuțiile prevăzute de lege, cu aplicarea celor mai înalte standarde existente la nivel internațional.

În contextul pandemic al anului 2020, întâlnirile Comitetului director s-au desfășurat cu preponderență în sistem de videoconferință.

MĂSURILE ADOPTATE DE FGDB CA RĂSPUNS LA PROVOCĂRILE PANDEMIEI DE COVID-19

Anul 2020 a fost marcat de provocările și incertitudinile generate de pandemia de COVID-19 la nivel mondial, cu impact negativ major și în țara noastră. Acest fapt a condus inherent la adoptarea de măsuri pentru protejarea salariaților FGDB, pentru prevenirea răspândirii îmbolnăvirii cu acest nou tip de coronavirus, precum și a gestionării eficiente a efectelor adverse asociate. Încă de la primele semnale care au apărut pe plan internațional cu

privire la posibilitatea declanșării unei pandemii generate de virusul SARS-CoV-2²⁶, conducerea FGDB a acționat prompt prin luarea de măsuri care să preîntâmpine efectele adverse generate de acest virus asupra sănătății la locul de muncă: achiziționarea de măști de protecție și produse dezinfectante încă din lunile ianuarie – februarie 2020, organizarea derulării activității alternativ la sediul FGDB și la domiciliu/în regim de telemuncă,

²² Modelul celor "3 linii de apărare" (3 Lines of Defense – 3LoD) a fost promovat în anul 2013 de Institutul Auditorilor Interni (*The Institute of Internal Auditors - IIA*), organismul profesional de reglementare internațională în domeniu. În iulie 2020, acest model a fost actualizat și redenumit modelul "celor 3 linii" (3L). Prezentarea grafică a modelului actualizat și principiile sale sunt detaliate în secțiunea privind activitatea de audit intern în cadrul FGDB.

²³ *Regulamentul intern privind organizarea și funcționarea Comitetului de audit în cadrul Fondului de garantare a depozitelor bancare*, adoptat în data de 24 noiembrie 2016, cu modificările ulterioare.

²⁴ Mandatele membrilor Comitetului director au fost reînnoite la data de 15 decembrie 2020 pentru o perioadă de patru ani.

²⁵ În conformitate cu prevederile art.13 alin.(2) pct.e) din *Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal*, profitul brut al FGDB este neimpozabil și devine profit net. Mai multe detalii despre execuția bugetară și rezultatul exercițiului financiar 2020 se regăsesc în Capitolul 7 – *Situațiile financiare ale FGDB*.

²⁶ Primele cazuri de infectare cu SARS-CoV-2 au fost raportate pe 31 decembrie 2019 în Wuhan, capitala provinciei Hubei din China, iar în mai puțin de o lună au fost confirmate și primele cazuri în Europa (Franța, 24 ianuarie 2020); în România, primul caz a fost confirmat la data de 26 februarie 2020. Organizația Mondială a Sănătății a declarat COVID-19 pandemie la data de 11 martie 2020.

desfășurarea întâlnirilor în regim de tele/videoconferință, anularea deplasărilor externe și participarea doar la cursurile de pregătire profesională organizate *online*, efectuarea periodică de dezinfecții în toate spațiile instituției în care își desfășoară activitatea angajații FGDB.

Ulterior, pe măsură ce efectele pandemiei de COVID-19 au început să se manifeste pregnant și în țara noastră, conducerea FGDB a adoptat cu operativitate măsuri adecvate de răspuns la contextul epidemiologic general, precum și la situațiile concrete generate de pandemie asupra specificului activității FGDB. Una dintre aceste măsuri a constat în reanalizarea prevederilor Planului de continuitate a activității (PCA) prin prisma sferei de cuprindere și a eficacității acestora, rezultatul fiind actualizarea PCA în luna martie 2020 cu o secțiune pentru cazuri de epidemii/pandemii și aplicarea concomitentă a acțiunilor prevăzute, în vederea protecției personalului și asigurării continuității operaționale a FGDB.

Direcțiile de acțiune vizate de principalele măsuri adoptate de Comitetul director și Consiliul de supraveghere ale FGDB în contextul efectelor adverse generate de pandemia de COVID - 19 au fost:

asigurarea continuității activității, prin:

- achiziționarea de echipamente/licențe care să permită derularea unor operațiuni de bază (trezorerie, eventuale plăți de compensații, administrarea riscurilor specifice, derularea acțiunii anuale de verificare a realității datelor raportate de către instituțiile de credit participante, precum și urmărirea respectării prevederilor legale cu privire la informarea deponenților) prin accesul de la distanță la serverul FGDB și prin utilizarea semnăturilor digitale;
- completarea PCA cu secțiunea privind cadrul necesar pentru funcționarea corespunzătoare a FGDB în cazul apariției de epidemii extinse ce pot afecta semnificativ activitatea acestuia;
- emiterea și actualizarea periodică, în vederea protejării sănătății salariaților, a Instrucțiunilor

²⁷ La finele anului 2019, FGDB avea un singur acord de tip *repo*, demersurile efectuate în cursul anului 2020 finalizându-se prin încheierea a încă patru astfel de acorduri. Cele cinci acorduri *repo* sunt încheiate de FGDB cu Banca Transilvania (în anul 2019), Banca Comercială Română SA, BRD-Groupe Société Générale, Citibank Europe plc, Dublin – Sucursala România și UniCredit Bank SA (în anul 2020). În paralel, FGDB a întreprins noi demersuri la nivelul instituțiilor abilitate (Ministerul Finanțelor și Banca Națională a României) în vederea modificării Legii nr.311/2015, astfel încât să se poată accesa facilitățile *repo* ale băncii centrale în concordanță cu avizul favorabil exprimat de Banca Centrală Europeană la data de 26 octombrie 2020 (avizul CON/2020/24).

administrarea adecvată a resurselor financiare, cu accent pe:

- creșterea nivelului lichidității lunare la minimum 20%, respectiv a ponderii plasamentelor cu scadență reziduală de cel mult un an la minimum 40%, față de minimum 10%, respectiv minimum 35% cât prevedea strategia privind investirea resurselor financiare ale FGDB pentru anul 2020;
- efectuarea de plasamente în instrumente financiare cu venit fix (titluri de stat și obligațiuni corporative) cu scadențe de până la doi ani (în special pentru cele încadrate în categoria "disponibile pentru vânzare"), pentru diminuarea riscului înregistrării unor ajustări semnificative de valoare din reevaluarea instrumentelor financiare respective în eventualitatea unor fluctuații mari pe piață care să conducă la creșteri importante ale dobânzilor, cu afectarea corespunzătoare a prețului acestora;
- identificarea de contrapartide cu un *rating* cu cel puțin două *notch*-uri peste nivelul minim prevăzut în strategia privind investirea resurselor financiare ale FGDB pentru anul 2020;
- reducerea în continuare a expunerii FGDB față de instituțiile de credit participante la schema sa de garantare;
- încheierea de noi acorduri de tip *repo* care să asigure FGDB mai multă flexibilitate în gestionarea lichidității²⁷, la finalul anului 2020 FGDB beneficiind de cinci astfel de acorduri comparativ cu doar unul existent în luna decembrie 2019.

Ca urmare a aplicării măsurilor menționate, pe parcursul anului 2020 nu au fost înregistrate disfuncționalități în activitatea FGDB, toate responsabilitățile fiind îndeplinite la standarde de securitate și performanță similare condițiilor operaționale normale.

COORDONATELE ACTIVITĂȚII FGDB ÎN ANUL 2020

În anul 2020, activitatea FGDB s-a circumscris celor cinci obiective strategice ale instituției pentru perioada 2018-2020, prezentate sintetic în cele ce urmează și mai detaliat în secțiunile corespunzătoare.

Asigurarea
unui nivel adecvat
al resurselor
schemei
de garantare;
administrarea
optimă a acestora
și a fondului de
rezoluție bancară

Preocuparea majoră la nivelul FGDB o reprezintă asigurarea unei finanțări adecvate atât pentru fondul de garantare a depozitelor, cât și pentru fondul de rezoluție bancară. În acest scop, FGDB promovează o politică de finanțare al cărei obiectiv permanent constă în asigurarea resurselor financiare necesare îndeplinirii în bune condiții a responsabilităților conferite prin lege, cu respectarea unei strategii de investire a resurselor axată pe diversificarea adecvată și riscul scăzut al plasamentelor. Rezultatul acestei politici de finanțare consemnează acumulări constante de resurse în cazul ambelor fonduri. Totodată, în anul 2020 au continuat acțiunile de pregătire și operaționalizare a mecanismelor de finanțare alternativă.

Consolidarea
capacității
operaționale
a FGDB

Asigurarea unei capacități operaționale adecvate pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de lege este un obiectiv important al FGDB. Principalele direcții de acțiune urmate pe această linie în anul 2020 au vizat, printre altele, sănătatea și siguranța personalului în condițiile crizei sanitare cu care s-a confruntat România în contextul pandemiei de COVID-19, buna derulare a proiectului privind implementarea unui sistem informatic integrat, implicarea directă în elaborarea și promovarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.311/2015, precum și accelerarea demersurilor privind înființarea unui sediu secundar și a unui centru de recuperare date care să îndeplinească cerințele prevăzute în PCA, atât din punct de vedere al infrastructurii informatice și de comunicații, cât și din punct de vedere al sănătății și siguranței salariaților.

O atenție deosebită a fost acordată avansării proiectului privind implementarea sistemului informatic integrat, măsurile adoptate vizând monitorizarea atentă a fiecărui stadiu de dezvoltare a proiectului și accelerarea activităților și proceselor specifice, acolo unde a fost posibil.

Prevederile specifice actualizate ale PCA, împreună cu cele nou introduse, s-au dovedit corespunzătoare gestionării situației pandemice, iar măsurile adoptate de către Comitetul director și Consiliul de supraveghere în baza acestora pentru asigurarea continuității activității s-au probat a fi adecvate, capacitatea operațională a FGDB nefiind afectată de efectele adverse ale pandemiei de COVID-19.

Dezvoltarea funcției de administrare a riscurilor

Managementul riscurilor s-a derulat pe coordonatele trasate prin *Strategia privind administrarea riscurilor semnificative*, actualizată pentru perioada 2019 – 2020. S-a urmărit, în principal, dezvoltarea unei culturi de risc orientate spre prudență și menținerea unui profil de risc scăzut, dezvoltarea unui portofoliu echilibrat de active, protejarea intereselor deponenților și a resurselor disponibile ale schemei de garantare a depozitelor și fondului de rezoluție bancară, precum și asigurarea conformității cu legislația și reglementările aplicabile.

În a doua parte a anului 2020 a fost aprobat un nou set de *Norme privind sistemul de control intern în cadrul FGDB*, care vizează asigurarea unui nivel ridicat de conformitate în raport cu prevederile Legii nr.311/2015, creșterea calității și valențelor informative ale activităților de control intern la nivelul conducerii executive, oferindu-i acestuia un instrument eficient de fundamentare a deciziilor, precum și consolidarea sistemului de guvernanta corporativă.

Intensificarea cooperării la nivel național și internațional

FGDB a continuat pe parcursul anului 2020 acțiunile de cooperare cu ceilalți participanți la rețeaua de stabilitate financiară (Banca Națională a României și Ministerul Finanțelor) în scopul operaționalizării mecanismelor de finanțare alternativă, proiect demarat în urmă cu doi ani. Acțiunile respective s-au concentrat pe două coordonate majore, și anume: (1) intensificarea demersurilor de modificare a cadrului legislativ în vederea completării infrastructurii necesare îndeplinirii obligațiilor statutare, în special prin prisma condițiilor de acordare a împrumuturilor guvernamentale ori a garanțiilor guvernamentale pentru împrumuturile cu caracter preventiv care pot fi contractate de FGDB de la instituții financiare internaționale și (2) continuarea negocierilor și demersurilor de contractare a instrumentului de finanțare contingentă (*Contingency Financing Agreement*) de la Banca Mondială, adecvat cerințelor FGDB privind accesul de urgență la resurse financiare pentru intervenții specifice în piață, în vederea finalizării documentației imediat după intrarea în vigoare a cadrului legislativ actualizat care să permită garantarea integrală de către Ministerul Finanțelor a acestui împrumut.

În vederea diminuării riscului ce derivă din lichiditatea redusă a pieței secundare din România pentru titlurile de stat și alte instrumente cu venit fix și cu grad scăzut de risc, au fost continuate demersurile pentru crearea cadrului de reglementări care să permită accesul FGDB la lichiditate pe termen scurt prin operațiuni de tip *repo* cu Banca Națională a României, în condițiile prevăzute de reglementările băncii centrale pentru acest tip de tranzacții și cu respectarea prevederilor art.123 din Tratatul Uniunii Europene. În data de 26 octombrie 2020, Banca Centrală Europeană a emis un aviz favorabil cu privire la posibilitatea ca FGDB să încheie acorduri *repo* cu Banca Națională a României (CON/2020/24).

În plan internațional, FGDB a luat parte în anul 2020 la reuniunile virtuale ale grupurilor de lucru constituite la nivelul asociațiilor de profil la care este membru, respectiv Forumul European al Asigurătorilor de Depozite (EFDI) și Asociația Internațională a Asigurătorilor de Depozite (IADI). De asemenea, a participat virtual și la toate cele șase reuniuni ale Grupului de lucru pentru Uniunea Bancară, în cadrul căruia este analizat în detaliu proiectul legislativ referitor la Sistemul European de Asigurare a Depozitelor (EDIS) și evoluția acestuia.

Promovarea imaginii FGDB și creșterea gradului de conștientizare de către public a rolului acestuia în menținerea stabilității financiare

Anul 2020, total atipic din punct de vedere al vieții social-economice afectate de pandemia de COVID-19, a reprezentat o premieră absolută în activitatea de comunicare în general și în comunicarea FGDB cu deponenții, în particular. FGDB a urmat tendința generală de migrare către mediul *online* pentru informarea deponenților, punând accentul de asemenea și pe comunicarea telefonică, concomitent cu actualizarea permanentă a site-ului dublată de campanii *online* de informare și educare a publicului, al căror rezultat s-a materializat într-un număr de accesări ale site-ului FGDB aproape dublu față de anul precedent (12.000 în anul 2020 față de 6.900 în 2019).

În contextul pandemic actual, FGDB a renunțat temporar la stabilirea de planuri multianuale și a decis o nouă abordare, prin trasarea unor linii de acțiune pe termen scurt, aferente doar anului 2021, ca efect al provocărilor și incertitudinilor pe care pandemia de COVID-19 le va genera în continuare la nivel mondial, cu impact semnificativ și în țara noastră. Revenirea la adoptarea unor planuri de activitate multianuale va fi posibilă în momentul când vor exista mai multe elemente de analiză, precum și mai multă predictibilitate.

CADRUL DE ADMINISTRARE A RISCURILOR FGDB

Administrarea riscurilor reprezintă una dintre activitățile cu rol strategic în cadrul FGDB și se realizează potrivit coordonatelor stabilite prin strategia și politicile de risc aprobate de Consiliul de supraveghere.

Dinamica FGDB ca organizație, precum și modificările inerente ale factorilor interni și externi care influențează activitatea sa impun necesitatea monitorizării continue a evoluției profilului de risc și adaptarea corespunzătoare a strategiei și politicilor de administrare a riscurilor. Din acest punct de vedere, anul 2020 a adus provocări suplimentare induse de criza pandemică, materializate într-o testare *de facto* a rezilienței FGDB. Aplicarea PCA pentru situațiile de pandemie a demonstrat viabilitatea acestuia și a relevat, totodată, că FGDB dispune de un sistem de administrare a riscurilor dinamic, eficient și integrat în procesele și activitățile desfășurate. Perfecționarea continuă a acestui sistem rămâne un obiectiv fundamental, asumat de FGDB ca premisă pentru consolidarea capacității sale de a-și îndeplini atribuțiile statutare.

Sistemul acoperă întreg spectrul de riscuri la care este expus FGDB și cuprinde procesele, aplicațiile și procedurile specifice utilizate, precum și atribuțiile și responsabilitățile în domeniul administrării riscurilor la nivelul fiecărei structuri organizatorice și al funcției de management al riscurilor. Pe măsură ce FGDB va avansa în implementarea sistemului informatic integrat, care va asigura, *inter alia*, automatizarea raportărilor privind riscurile, sistemul va fi remodelat.

În acest context, FGDB a reșezat pe baze noi în anul 2020 cadrul de reglementare privind controlul intern, în măsură să asigure optimizarea și eficientizarea proceselor de identificare, evaluare și tratare a riscurilor semnificative aferente activităților desfășurate și să ofere un real suport decizional pentru conducerea executivă. Implementarea noului cadru normativ privind controlul intern va contribui semnificativ la consolidarea sistemului de guvernanta la nivelul FGDB.

Principalele categorii de risc gestionate de FGDB prin instrumente și măsuri specifice sunt:

● ● ● riscul de credit

În calitate de schemă statutară de garantare a depozitelor și de administrator al fondului de rezoluție bancară, FGDB își asumă riscul de credit prin expunerile față de contrapartidele eligibile stabilite prin strategia anuală de investire a resurselor. Acest risc este administrat, în funcție de natura contrapartidei/emitentului, prin intermediul unui sistem de limite stabilite pentru instituții de credit, categorii de instituții de credit, alte categorii de emitenți (inclusiv instituții financiare internaționale). Respectarea limitelor este monitorizată și raportată conducerii FGDB în mod regulat, iar limitele pot fi revizuite pe parcursul anului, dacă evoluțiile pieței/emitentului/contrapartidei reclamă o astfel de acțiune.

● ● ● riscul de piață

FGDB este expus acestui tip de risc în condițiile evoluției nefavorabile a prețului instrumentelor financiare disponibile pentru tranzacționare pe care le deține, a ratelor de dobândă și a cursului de schimb. În prezent, acest risc este monitorizat prin reevaluarea la prețurile pieței a instrumentelor tranzacționabile de natura titlurilor de plasament, prin monitorizarea pierderilor potențiale (*Value at Risk*) și prin setarea unor praguri de alertă și a unor praguri de intervenție. FGDB va completa instrumentarul de administrare a riscului de piață pe măsură ce portofoliul său de plasamente va crește în complexitate și diversitate.

● ● ● riscul de lichiditate

Politica FGDB de administrare a riscului de lichiditate urmărește, în principal, menținerea unui nivel minim al lichidității lunare din resursele financiare disponibile, recalibrat în funcție de evoluțiile pieței, coroborat cu deținerea unui volum adecvat de titluri de plasament, menținerea unei structuri echilibrate pe tipuri de plasamente, precum și implementarea/actualizarea mecanismelor de finanțare alternativă pentru situații neprevăzute.

Pe parcursul anului 2020 FGDB și-a consolidat capacitatea de a monetiza portofoliul de titluri de stat în

caz de necesitate, prin încheierea unor convenții pentru operațiuni de tip *repo* cu o serie de dealeri primari. Odată cu actualizarea cadrului legislativ aplicabil, FGDB va continua demersurile pentru crearea infrastructurii care să îi asigure acces la tranzacții de tip *repo* cu Banca Națională a României, pentru a obține lichiditate pe termen scurt în condițiile stabilite de lege, compatibile cu reglementările europene incidente.

Începând din anul 2020, FGDB a luat în considerare un nou indicator - Durata portofoliului (*duration*) - la nivelul portofoliului de instrumente financiare listate pe o piață bursieră. Pe baza unei serii relevante de date care să permită o calibrare adecvată, urmează să se stabilească limitele pentru criteriul de decizie care să determine semnificația indicatorului - risc scăzut/mediu/ridicat - în vederea includerii acestuia în calculul profilului de risc.

● ● ● riscul operațional

Riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate - cauzat fie de utilizarea unor procese, sisteme și resurse umane inadecvate sau care nu și-au îndeplinit funcția în mod corespunzător, fie de evenimente și acțiuni externe - este inerent oricărei activități derulate la nivelul FGDB. Pentru identificarea riscurilor operaționale și implementarea de măsuri în scopul eliminării/reducerii acestora, FGDB se bazează pe auto-evaluarea riscurilor și controalele implementate la nivelul structurilor sale organizatorice.

În anul 2020, profilul general de risc a fost completat prin extinderea categoriei riscului operațional, pentru a asigura o mai bună vizibilitate asupra riscului cibernetic și a riscului privind securitatea datelor cu caracter personal. Pentru ambele subcategorii de riscuri sunt prevăzute măsuri de administrare și evaluare prin indicatori specifici.

Consolidarea și optimizarea cadrului de reglementări interne, care să asigure administrarea adecvată a riscului operațional în conformitate cu bunele practici dezvoltate la nivelul altor scheme de garantare a depozitelor, rămân obiective de importanță strategică pentru FGDB. Acestea vor înregistra un salt calitativ odată cu implementarea sistemului informatic integrat, prin extinderea setului indicatorilor de risc operațional aplicați, precum și prin introducerea unui sistem automatizat de colectare a datelor și de raportare a evenimentelor generatoare de pierderi.

Utilizarea instrumentelor menționate anterior, precum și gradul de complexitate al acestora vor fi corelate cu volumul și complexitatea activității efectiv desfășurate și cu nivelul de expunere la riscul operațional, prin aplicarea principiului proporționalității.

● ● ● riscul reputațional

Politica FGDB de administrare a riscului reputațional vizează, pe de o parte, evitarea acțiunilor de natură să genereze o percepție negativă la adresa sa din partea deponenților, a publicului în sens larg și a celorlalte instituții din cadrul rețelei de stabilitate financiară, iar pe de altă parte îmbunătățirea cadrului operațional, actualizarea PCA și testarea sa periodică și derularea de exerciții de simulare de criză. La toate acestea se adaugă promovarea unei comunicări sistematice și deschise cu instituțiile de credit participante, inclusiv prin intermediul Asociației Române a Băncilor.

● ● ● riscul strategic

Evaluarea riscului strategic reprezintă o parte componentă a procesului de planificare strategică. Principalele surse potențiale de risc strategic sunt localizate în planurile strategice care vizează nivelul-țintă de acoperire, dezvoltarea organizațională și strategia de administrare a resurselor financiare disponibile. Pentru menținerea riscului strategic în limita asumată, FGDB reevaluează periodic obiectivele sale strategice în raport cu realizările și se bazează, în principal, pe acțiuni de natură preventivă. Un rol major revine sistemului de guvernanta funcțional și eficient, asigurat prin structura de management formată din Comitetul director și Consiliul de supraveghere, la nivelul căruia funcționează Comitetul de audit.

Anual, conducerea FGDB stabilește un profil de risc țintă – al cărui nivel este fundamentat pornind de la atribuțiile statutare și de la apetitul la risc – care exprimă în mod sintetic totalitatea riscurilor la care este sau va fi expusă instituția. Profilul de risc este evaluat periodic, pe baza evoluției scorurilor atribuite riscurilor semnificative identificate, pentru a asigura menținerea/încadrarea acestuia în ținta asumată. La rândul său, ținta este supusă unei evaluări periodice din punct de vedere al gradului de adecvare la evoluțiile interne și la dinamica factorilor din mediul extern.

Exercițiile de simulare de criză

FGDB a demarat în anul 2020 implementarea celui de-al doilea program multianual de simulări de criză - elaborat în conformitate cu recomandările cuprinse în *Ghidul Autorității Bancare Europene privind simulările de criză ale schemelor de garantare a depozitelor* – și care acoperă perioada 2020 - 2022.

Primul exercițiu din cadrul celui de-al doilea program multianual de simulări de criză s-a realizat de către FGDB în perioada august – octombrie 2020 și a vizat testarea capacității sale operaționale de a realiza plata compensațiilor în termenul de 7 zile lucrătoare prevăzut de legislația în vigoare. Acesta a avut ca participanți instituționali, în afară de FGDB, Banca Națională a României și Banca Transilvania (instituția de credit mandatată – ICM), iar ca observatori reprezentanți din partea Ministerului Finanțelor și ai Băncii Naționale a României.

Toate acțiunile din cadrul testării s-au realizat cu respectarea standardelor de conformitate cu cadrul legal aplicabil pentru fiecare arie de activitate, iar exercițiul propriu-zis s-a derulat în condițiile stării de alertă instituite la nivel național ca urmare a pandemiei de COVID-19 și desfășurării activităților FGDB parțial în regim de telemuncă.

Obiectivul general a fost testarea capacității operaționale a FGDB, în condițiile particulare ale unei situații de pandemie, de a pune la dispoziția deponenților garantați compensațiile convenite în termen de cel mult 7 zile lucrătoare de la data la care depozitele unei instituții de credit participante au fost declarate indisponibile de către Banca Națională a României. Acest obiectiv general a fost defalcat pe obiective specifice fiecăruia dintre participanții instituționali, regrupate pe arii tematice.

Scenariul s-a bazat pe declararea de către Banca Națională a României a indisponibilității depozitelor unei instituții de credit participante la FGDB cu un volum al depozitelor acoperite de circa 1,5 miliarde lei și cu peste 250.000 de deponenți garantați.

Rezultatele testării au relevat faptul că FGDB este capabil să își îndeplinească atribuțiile în ceea ce privește plata

compensațiilor către deponenții garantați în termen de cel mult 7 zile lucrătoare de la data indisponibilizării pe cale administrativă a depozitelor unei instituții de credit participante, inclusiv în situația pandemică în care o parte dintre angajați își desfășoară activitatea în regim de telemuncă. După analiza rezultatelor a fost elaborat un plan de măsuri privind îmbunătățirea capacității operaționale a FGDB de îndeplinire a obiectivului său statutar - plata compensațiilor către deponenții garantați - ale cărui prevederi vizează în principal:

- crearea cadrului operațional pentru realizarea de tranzacții de tip *repo* cu Banca Națională a României, după modificarea preconizată a Legii nr.311/2015 care să asigure baza legală a acestui tip de operațiuni;
- implementarea de către FGDB a unor mecanisme de finanțare alternativă (în speță împrumutul contingent de la Banca Mondială), care să îi asigure acces la resurse financiare și posibilitatea optimizării costurilor de finanțare în condiții de criză;
- armonizarea comunicatelor FGDB cu cele ale ICM, inclusiv pentru situații mai puțin uzuale (stare de alertă/urgență), când instituțiile de credit pot lua anumite măsuri care trebuie respectate de toți clienții (inclusiv deponenții îndreptățiți să încaseze compensații);
- identificarea unei soluții, împreună cu ICM, care să asigure efectuarea plăților de compensații fără prezența deponentului la ghișeu, cu respectarea tuturor măsurilor de securitate a tranzacției, a datelor deponentului, a reglementărilor privind cunoașterea clienței etc.

Exercițiul de simulare a relevat importanța dezvoltării și implementării de către FGDB a unei soluții de plată directă (*online*) a compensațiilor, prin intermediul unei platforme *web* dedicate, proiect demarat deja în cadrul FGDB, dar a cărui finalizare este condiționată atât de modificarea cadrului legislativ care să permită diversificarea modalităților de plată a compensațiilor, cât și de implementarea sistemului informatic integrat. Raportul privind rezultatele testării a fost aprobat de Consiliul de supraveghere al FGDB și prezentat Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României pentru informare.

Pe linia îmbunătățirii capacității operaționale de a efectua plăți de compensații, FGDB a continuat să testeze la instituțiile de credit participante procesul de întocmire a *Listei compensațiilor de plătit* pentru o dată diferită de sfârșitul de lună și de transmitere a acestuia în termenul prevăzut de reglementările în vigoare.

Testarea Planului de continuitate a activității

La începutul anului 2020, odată cu apariția primelor informații referitoare la o posibilă extindere a pericolului de infectare cu noul coronavirus la nivel național, FGDB a demarat un proces de revizuire a mecanismului de asigurare a continuității activității, cu accent pe riscurile de natura pandemiilor (epidemiilor) și, implicit, pe măsurile care se impun în astfel de situații pentru protecția personalului și asigurarea continuității activității, astfel încât să nu-i fie afectată capacitatea de a-și îndeplini obligațiile statutare cu privire la protejarea deponenților.

Escaladarea numărului de cazuri confirmate de COVID-19 la nivel național și schimbările care s-au impus în plan

ACTIVITATEA DE AUDIT INTERN DIN CADRUL FGDB

În cadrul FGDB, funcția de audit intern este îndeplinită de Compartimentul Audit intern, independența și obiectivitatea acestei structuri, statuate prin cadrul de reglementare a activității de audit intern, fiind asigurate prin subordonarea funcțională față de Consiliul de supraveghere și prin supervizarea activității de către Comitetul de audit.

Obiectivul funcției de audit intern este îmbunătățirea managementului structurilor auditate prin examinarea obiectivă și independentă a proceselor de administrare a riscurilor, de control intern și guvernanta din cadrul FGDB.

Echipa de audit intern urmărește pe parcursul desfășurării misiunilor evaluarea riscurilor identificate, stabilirea cauzelor și a consecințelor potențiale, precum și formularea recomandărilor corespunzătoare pentru remedierea acestora. Recomandările formulate au avut în vedere caracterul fezabil și economic, astfel încât implementarea și aplicarea acestora să necesite costuri

În anul 2020 s-a realizat și un test de conectivitate la EDDIES privind schimbul de fișiere în condiții de siguranță deplină între FGDB și celelalte scheme de garantare din Uniunea Europeană în cazul unei plăți de compensații transfrontaliere, în urma căruia s-a confirmat capacitatea FGDB de a realiza activitățile necesare îndeplinirii mandatului de *home* sau *host*.

operațional (în principal prin desfășurarea activității salariaților preponderent în regim de telemuncă) au determinat activarea PCA, fapt care a facilitat evaluarea dispozițiilor relevante pentru situații de pandemie/epidemie din punct de vedere al eficacității și viabilității. Numărul foarte mic de cazuri confirmate în rândul salariaților (contaminarea acestora având loc exclusiv în afara sediului instituției) și faptul că activitatea s-a desfășurat fără întreruperi și cu menținerea standardelor calitative ale proceselor și rezultatelor au demonstrat că atât prevederile revizuite ale PCA, cât și modul de implementare a acestora au fost adecvate.

financiare/umane/logistice în concordanță cu aportul la eficientizarea activității FGDB.

Pe parcursul anului 2020, misiunile derulate de echipa de audit intern au avut în atenție evaluarea proceselor de administrare a sistemului informatic, a resurselor umane, organizarea și conducerea proceselor contabile și de raportare financiară și testarea capacității FGDB de finanțare în cazul unei plăți de compensații. În cadrul acestor misiuni, echipa de audit intern și-a menținut constant atenția asupra formulării de opinii și recomandări care să susțină creșterea eficienței și eficacității proceselor, pentru o mai bună valorificare a resurselor materiale și umane, contribuind în mod semnificativ la îmbunătățirea proceselor și a gradului de responsabilizare a personalului. Compartimentul Audit intern monitorizează constant stadiul implementării recomandărilor formulate în urma derulării misiunilor de audit intern, contribuind astfel la consolidarea sistemului de control intern în cadrul FGDB.

Compartimentul Audit intern s-a adaptat noului context generat de pandemia de COVID-19, asigurând derularea proceselor specifice fără întreruperi, și a menținut constant dialogul cu membrii Comitetului de audit. Metodologiile de audit intern utilizate au fost adaptate astfel încât calitatea rezultatelor să nu fie afectată.

Prin utilizarea instrumentelor specifice, funcția de audit intern a contribuit la creșterea nivelului de eficiență și eficacitate a proceselor evaluate. S-au înregistrat astfel progrese din perspectiva optimizării sistemelor de management al riscurilor, de control și de guvernanță, create pentru realizarea principalelor obiective ale FGDB de protejare a deponenților și de asigurare a stabilității financiare. Cadrul de reglementare, precum și evoluția bunelor practici în domeniul auditului intern, completate de ariile legislative și de standardizare conexe, au reprezentat un punct de interes permanent al Compartimentului Audit intern. În acest sens, s-a manifestat o preocupare constantă pentru evoluția celor mai bune practici în domeniul auditului intern și au fost parcurse etapele necesare pentru aderarea la acestea.

Un exemplu concret este "Modelul celor 3 linii de apărare" (3LoD), actualizat în iulie 2020 de Institutul Auditorilor Interni (*The Institute of Internal Auditors – IIA*), organismul profesional de reglementare internațională în domeniul auditului intern. Noua versiune, denumită "Modelul celor 3 linii" (3L) își propune o abordare integrată, actualizată asupra administrării riscurilor, a controlului intern, precum și asupra colaborării, comunicării și răspunderii în cadrul organizației. Schimbarea semnificativă constă în delimitarea clară a rolurilor și responsabilităților organismului de conducere, ale managementului executiv și auditului intern, cu accent pe delimitarea auditului intern față de celelalte funcții și pe facilitarea aportului specific prin misiuni de asigurare și consiliere.

Această delimitare a rolurilor și responsabilităților nu trebuie văzută însă ca o izolare a structurilor care le exercită, dimpotrivă, modul de implementare are în vedere necesitatea interacțiunii regulate între auditul intern și management (atât linia întâi, cât și linia a doua), precum și a colaborării și comunicării între aceste două roluri.

Grafic, modelul 3L are reprezentarea alăturată.

Un element important al modelului 3L este identificarea și prezentarea celor șase principii cheie care descriu importanța și natura independenței auditului intern:

Principiul nr. 1:

Guvernanța unei organizații necesită structuri și procese adecvate care să permită responsabilitatea, acțiunea și asigurarea eficienței sale.

Principiul nr. 2:

Rolurile organismului de conducere asigură existența unor structuri și procese adecvate pentru o guvernanță eficientă.

Principiul nr. 3:

Responsabilitatea managementului de a atinge obiectivele organizației cuprinde atât roluri aferente liniei întâi, cât și liniei a doua. Rolurile aferente liniei întâi sunt aliniate asigurării produselor/serviciilor către clienți și includ rolurile funcțiilor suport. Rolurile aferente celei de-a doua linii oferă asistență în gestionarea riscurilor.

Principiul nr. 4:

Prin rolul aferent liniei a treia, auditul intern oferă asigurarea independentă și obiectivă, precum și opinii, cu privire la adecvarea și eficacitatea guvernanței și a gestionării riscurilor. Realizează acest lucru prin aplicarea competentă, în mod sistematic și disciplinat, a proceselor, expertizei și cunoștințelor.

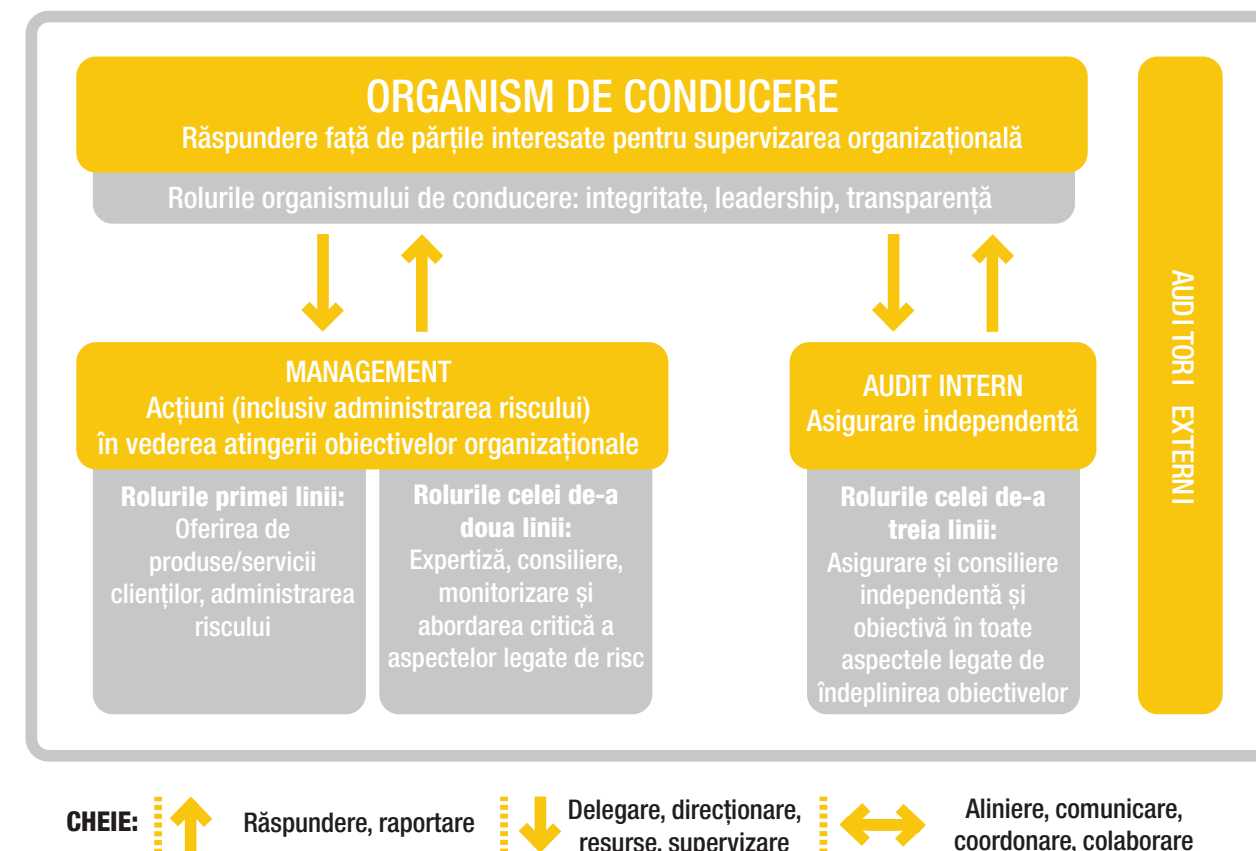
Principiul nr. 5:

Independența auditului intern față de responsabilitățile managementului este esențială pentru obiective, autoritate și credibilitate.

Principiul nr. 6:

Toate rolurile, lucrând în colaborare, contribuie la crearea și protejarea valorii atunci când sunt aliniate atât între ele, cât și cu interesele prioritare ale părților interesate.

IIA Modelul celor 3 linii

Noua versiune 3L este concepută pentru a oferi utilizatorilor o flexibilitate mai mare, organismul de conducere, managementul și auditul intern nefiind delimitate în mod rigid. Actualul model subliniază în mod clar faptul că *independența nu implică izolarea*

și evidențiază necesitatea *interacțiunii regulate între auditul intern și management*, precum și a *colaborării și comunicării* între aceste două roluri. FGDB aplică acest model adaptat specificului organizației, dimensiunilor și activității sale.

2 CONTEXTUL ȘI CADRUL DE REGLEMENTARE ÎN 2020

De-a lungul timpului activitatea de garantare a depozitelor a cunoscut o continuă dezvoltare și consolidare, pe măsura evidențierii tot mai pregnante a rolului acestora în asigurarea stabilității financiare.

MEDIUL INTERNAȚIONAL ȘI CADRUL DE REGLEMENTARE A ACTIVITĂȚII SCHEMELOR DE GARANTARE A DEPOZITELOR

La nivelul Uniunii Europene își desfășoară activitatea în total un număr de 56 de scheme de garantare, existând țări în care sunt înființate atât scheme statutare/publice, cât și scheme private sub forma sistemelor instituționale/contractuale de protecție (spre exemplu, Germania, Italia, Luxemburg sau Portugalia).

Mandatul schemelor de garantare variază de la simplul *pay-box*, respectiv asigurarea plăților de compensații în cazul declarării indisponibilității depozitelor, la o plajă extinsă de competențe, precum implicarea directă și în finanțarea și gestionarea aplicării unor măsuri de rezoluție conform deciziei autorității de rezoluție și/sau gestionarea mai multor categorii de fonduri (fonduri de garantare a depozitelor, fonduri de rezoluție, fonduri de compensare a investitorilor).

Totodată, pe fondul intensificării operațiunilor transfrontaliere ale instituțiilor financiare, colaborarea tuturor schemelor de garantare a devenit un factor esențial în desfășurarea activității acestora, facilitată de existența Forumului European al Asigurătorilor de Depozite la nivelul Uniunii Europene și a Asociației Internaționale a Asigurătorilor de Depozite la nivel global, FGDB având calitatea de membru în ambele organisme profesionale.

Pentru asigurarea unui cadru de reglementare unitar al activității schemelor de garantare a depozitelor, corespunzător evoluțiilor acestora, la nivel european a fost emisă *Directiva 2014/49/UE privind schemele de garantare a depozitelor*, transpusă în legislația națională prin Legea nr.311/2015. Această directivă a abrogat anteriorul cadru normativ comunitar²⁸ și a adus cu sine elemente esențiale de noutate în privința asigurării unei protecții armonizate și sporite a deponenților din toate statele membre ale Uniunii Europene, a creșterii stabilității financiare și încrederii în bănci, precum și a protejării fondurilor contribuabililor în situațiile în care băncile s-ar afla în dificultate.

Provocările anului 2020, generate de pandemia de COVID-19, au condus către o și mai mare consolidare a cadrului de reglementare la nivelul Uniunii Europene, măsurile ce au vizat reziliența sectorului financiar-bancar evidențiindu-se cu prioritate. Activitatea de îndrumare în domeniul garantării depozitelor și al rezoluției bancare la nivelul Uniunii Europene s-a dovedit și de această dată de un real folos, facilitând atât adaptarea rapidă la contextul pandemic și gestionarea efectelor acestuia, cât și schimbul de experiență între schemele de garantare din statele membre.

Opinii și rapoarte emise de Autoritatea Bancară Europeană

Autoritatea Bancară Europeană a emis trei opinii din perspectiva protecției oferite deponenților și a activității schemelor de garantare a depozitelor, destinate sprijinirii

²⁸ Directiva 94/19/CE privind sistemele de garantare a depozitelor, modificată prin Directiva 2009/14/CE în ceea ce privește plafonul de garantare și termenul de plată a compensațiilor, a fost abrogată de la 4 iulie 2015.

Comisiei Europene în elaborarea *Raportului referitor la implementarea pe teritoriul Uniunii Europene a Directivei 2014/49/UE privind schemele de garantare a depozitelor*, care urmează să fie înaintat Parlamentului European și Consiliului. FGDB a avut o contribuție importantă la elaborarea acestor opinii, mai mulți reprezentanți ai acestuia, inclusiv directorul general, fiind cooptați în grupurile de lucru care au redactat aceste documente.

Primele două opinii au fost publicate în cursul anului 2019 și s-au axat pe eligibilitatea depozitelor, nivelul de acoperire și cooperarea între schemele de garantare a depozitelor²⁹, respectiv plata compensațiilor de către schemele de garantare a depozitelor³⁰. La data de 11 februarie 2020, Autoritatea Bancară Europeană a publicat ultima și cea de-a treia sa opinie privind finanțarea schemelor de garantare a depozitelor și utilizarea resurselor acestora³¹.

Prin cele trei opinii, Autoritatea Bancară Europeană a analizat 115 subiecte circumscrise activității schemelor de garantare a depozitelor și a formulat 81 de propuneri de modificare a actualului cadru european de reglementare. În esență, propunerile de modificare vizează asigurarea stabilității financiare și consolidarea protecției deponenților, îmbunătățirea activității de informare a acestora despre garantarea depozitelor, sporirea nivelului de armonizare în rândul statelor membre a activității schemelor de garantare a depozitelor și a eficienței operaționale a acestora.

O premieră în anul 2020 a fost publicarea în a doua jumătate a lunii iunie a rezultatelor primei evaluări *inter pares*³² făcute de Autoritatea Bancară Europeană asupra testelor de stres realizate de schemele de garantare a depozitelor până la 31 iulie 2019 și a rezilienței rezultante a acestora. Raportul a evaluat rezultatele a 135 de teste de stres derulate de 32 de scheme de garantare a depozitelor din cele 27 de state membre ale Uniunii Europene, atingând zone de interes precum capacitatea operațională și de finanțare a plăților de compensații,

fișierele SCV (*Single Customer View*) utilizate în pregătirea plăților de compensații sau cooperarea în cazul plăților transfrontaliere. Concluziile evaluării au indicat faptul că, în eventualitatea unor intervenții, schemele de garantare a depozitelor sunt pregătite în mod adecvat.

Cu toate acestea, Autoritatea Bancară Europeană a subliniat caracterul neuniform atât al testărilor efectuate de schemele de garantare a depozitelor, cât și al modului de raportare a rezultatelor acestora, analiza comparativă fiind astfel dificil de realizat. Prin urmare, au fost grupate în trei mari categorii - elaborarea și realizarea testelor, raportările și sistemele proprii ale schemelor de garantare – cele 45 de aspecte identificate ca punct de plecare în analiza unei viitoare modificări a ghidului din 2016 privind simulările de criză ale schemelor de garantare a depozitelor. Scopul analizei preconizate de Autoritatea Bancară Europeană îl reprezintă furnizarea de clarificări suplimentare și consolidarea astfel a cadrului de testare la criză a sistemelor de care dispun schemele de garantare.

Este de menționat faptul că dintre cele 45 de aspecte care urmează a fi analizate de Autoritatea Bancară Europeană, unul derivă din contextul pandemic al anului 2020 și se referă la modalitatea de stimulare a schemelor de garantare de a efectua teste "speciale" prin care să se evalueze scenarii cu potențial de afectare severă a continuității activității, cum ar fi pandemii, pene de curent sau alte disfuncționalități operaționale semnificative.

În raport cu cele trei mari categorii sus-descrie, Autoritatea Bancară Europeană a identificat și 20 de măsuri utilizate de o serie de scheme de garantare, pe care le-a recomandat ca bune practici.

În esență, acestea sunt rezumate prin: (i) luarea în considerare a specificului organizării și funcționării schemei de garantare, precum și a necesității respectării cerințelor legale naționale în domeniul secretului profesional și al administrării/supravegherii schemei de garantare, atunci când o terță parte este implicată în elaborarea,

realizarea și evaluarea testelor; (ii) realizarea de teste multiple granulare atunci când un singur test complet nu este adecvat pentru evaluarea tuturor indicatorilor; (iii) furnizarea de informații suplimentare care să explice atât scorurile calitative raportate, cât și rezultatele cantitative; (iv) bune practici în privința sistemelor și proceselor aferente fișierelor SCV, a capacităților operaționale și de finanțare sau a contribuției la alte scenarii de intervenție.

Publicații EFDI

Dat fiind că majoritatea membrilor EFDI sunt scheme din Uniunea Europeană, în cadrul asociației se acordă o atenție deosebită modului de punere în practică a reglementărilor spațiului comunitar, iar prin intermediul activității susținute a grupurilor de lucru se emit ghiduri, studii și rapoarte care, an de an, vizează arii importante și de actualitate din activitatea schemelor de garantare a depozitelor din Uniunea Europeană.

În anul 2020 a fost dat publicității *Ghidul EFDI privind conturile comune în Spațiul Economic European*³³. Lucrarea se axează pe experiența practică a schemelor de garantare a depozitelor în soluționarea situațiilor conturilor comune, coroborată cu analiza recentă din prima opinie emisă de Autoritatea Bancară Europeană în luna august 2019 privind eligibilitatea depozitelor, nivelul de acoperire și cooperarea între schemele de garantare a depozitelor.

Pornind de la rezultatele evaluării *inter pares* realizate în anul 2020 la nivelul Autorității Bancare Europene pe tema testelor de stres derulate de schemele de garantare a depozitelor, în cadrul EFDI s-a agreat implicarea în definirea unui cadru armonizat, care să conțină principii și criterii orientative pentru desfășurarea testelor de stres.

Adunarea Generală Anuală a membrilor EFDI, care s-a desfășurat în sistem videoconferință la data de 24 septembrie 2020, a adoptat Carta EFDI de sustenabilitate³⁴ prin care sunt enumerate o serie de principii și bune practici de guvernanta (etică, sustenabilitate, responsabilitate) pe

care schemele de garantare a depozitelor și schemele de compensare a investitorilor se angajează să le respecte în activitatea acestora pentru îndeplinirea în cât mai bune condiții a mandatelor de interes public, respectiv contribuția la stabilitatea financiară și preservarea încrederii deponenților și investitorilor în sistemul financiar.

Aderarea la Carta EFDI de sustenabilitate se face pe bază de voluntariat și fără crearea vreunei obligații legale sau de altă natură pentru semnatori. Până la sfârșitul anului 2020, Carta avea 11 semnatori din Franța, Muntenegru, Spania, Grecia, Guernsey, Republica Cehă, Ungaria, Lituania, Belgia, Germania (Asociația Auditorilor Băncilor Germane) și Letonia.

Studii, sondaje și ghiduri realizate de IADI

FGDB a beneficiat și în anul 2020 de experiența schemelor de garantare din afara spațiului european, prin intermediul studiilor și ghidurilor realizate de IADI, dintre care se evidențiază:

- *Studiul privind rangul de preferință al deponenților în ordinea de plată a creanțelor în insolvență și implicațiile asupra garantării depozitelor*³⁵
Analiza publicată de IADI este de interes dat fiind rolul schemelor de garantare a depozitelor în asigurarea protecției deponenților, coroborat cu nevoia de minimizare a costurilor nete de finanțare a rezoluției bancare, mai ales în contextul reformelor preconizate ale reglementărilor comunitare referitoare la cadrul de gestionare a crizelor bancare și de protecție a deponenților.
- *Studiul privind evaluarea eficacității implementării sistemului contribuțiilor diferențiate în funcție de risc*³⁶
Cercetarea publicată de IADI intenționează să coreleze efectul colectării de contribuții diferențiate în funcție de risc cu hazardul moral, fiind de altfel una dintre modalitățile evidente de diminuare a acestuia. Se oferă astfel cititorilor informații din sondajele anuale ale IADI, alături de metodologii și studii de caz pe baza cărora se pot face evaluări ale eficienței sistemelor proprii.

²⁹ Opinion of the European Banking Authority on the eligibility of deposits, coverage level and cooperation between deposit guarantee schemes (EBA-Op-2019-10), 8 august 2019.

³⁰ Opinion of the European Banking Authority on deposit guarantee scheme payouts (EBA-Op-2019-14), 30 octombrie 2019.

³¹ Opinion of the European Banking Authority on deposit guarantee scheme funding and uses of deposit guarantee scheme funds (EBA/Op/2020/02), 23 ianuarie 2020.

³² Report on the peer review of deposit guarantee scheme (DGS) stress tests and the resilience of DGSs (EBA/REP/2020/18), 17 iunie 2020.

³³ State of Play and EFDI Non-Binding Guidance Paper, Joint Accounts in the EEA, 12 noiembrie 2020.

³⁴ EFDI Charter for Sustainable Deposit Guarantee and Investor Compensation Schemes, 24 septembrie 2020.

³⁵ IADI Briefs No 4, Depositor Preference and Implications for Deposit Insurance, 28 octombrie 2020.

³⁶ IADI Research Paper, Evaluation of Differential Premium Systems for Deposit Insurance, august 2020.

- *Studiul privind garantarea depozitelor și incluziunea financiară: Tendințe actuale în garantarea produselor digitale*³⁷

Cercetarea se derulează din perspectiva trendului general către digitalizarea produselor financiar-bancare în scopul atingerii unui nivel cât mai extins de incluziune financiară pe plan global, corelată cu tratamentul produselor digitale de către schemele de garantare a depozitelor, dar și cu alinierea la *Principiile fundamentale pentru sisteme eficiente de garantare a depozitelor*, revizuite de IADI în noiembrie 2014.

- *Sondajul anual IADI pe tema garantării depozitelor și a cadrului de reglementare a sistemelor de asigurare a stabilității financiare*

Prin intermediul unei cercetări efectuate anual în rândul membrilor săi, IADI dă publicității informații cu privire la principalele caracteristici ale schemelor de garantare a depozitelor. Sondajul din anul 2020, bazat pe răspunsurile furnizate de 110 scheme de garantare din întreaga lume și pe datele disponibile la sfârșitul anului 2019, a evidențiat evoluția permanentă a mandatelor schemelor de garantare a depozitelor și a ariei de acoperire a garantării, îmbunătățiri pe segmentul perioadei de plată a compensațiilor și extinderea apelării la contribuții diferențiate în funcție de risc.

- *Ghidul IADI privind administrarea riscurilor și controlul intern al schemelor de garantare a depozitelor*³⁸

Pornind de la un sondaj derulat în rândul instituțiilor membre, ghidul indică faptul că majoritatea schemelor de garantare au implementate sisteme de management al riscurilor și de control intern, indiferent de cadrul formal sau informal al structurii organizaționale sau al nivelului de maturitate și dezvoltare al schemelor. De asemenea, ghidul formulează o serie de recomandări, considerate "cerințe minime", pentru buna funcționare a

sistemului de administrare a riscurilor și de control intern.

- *Ghidul IADI privind obiectivele de politică publică ale schemelor de garantare a depozitelor*³⁹

Încă din anul 2019 fusese lansată o consultare pe tematica obiectivelor de politică publică ale schemelor de garantare a depozitelor, finalizată prin publicarea ghidului menționat în a doua jumătate a lunii martie 2020. Ghidul furnizează atât informații actualizate despre obiectivele de politică publică din diferite jurisdicții naționale prin prisma modificărilor recente, cu prezentarea, în limita posibilului, și a motivelor care au stat la baza schimbării acestora, cât și recomandări pentru aplicarea efectivă a *Principiului nr. 1*⁴⁰ referitor la obiectivele de politică publică ale schemelor de garantare a depozitelor.

- *Sondajul și informarea IADI privind continuitatea activității schemelor de garantare a depozitelor în condițiile pandemiei de COVID-19*⁴¹

Rezultatele acestei analize, publicate la data de 27 aprilie 2020 și bazate pe răspunsurile furnizate de 42 de scheme de garantare, au evidențiat, printre altele, faptul că impactul primului val al pandemiei de COVID-19 asupra sistemelor financiar-bancare a fost sever, dar efectele au fost atenuate prin intervenția băncilor centrale, guvernelor, autorităților de supraveghere și schemelor de garantare a depozitelor. În esență, schemele de garantare au activat și adaptat rapid planurile de continuitate a activității și au intensificat comunicarea cu deponenții și cu ceilalți participanți la rețeaua de stabilitate financiară.

Reglementări în domeniul rezoluției instituțiilor de credit

În pofida contextului pandemic, în anul 2020 nu au apărut situații de criză care să necesite aplicarea unor măsuri de rezoluție bancară la nivelul Comitetului unic de rezoluție (SRB - *Single Resolution Board*). Fondul unic de rezoluție a continuat să se majoreze, ajungând la aproximativ 60% din nivelul țintă care trebuie atins până la sfârșitul anului 2023, respectiv minimum 1% din volumul depozitelor acoperite de la toate instituțiile de credit din Uniunea Bancară.

Informațiile din partea autorităților naționale de rezoluție și a autorităților desemnate ale unor state membre⁴² referitoare la înregistrarea de cazuri de instituții de credit pentru care au fost aplicate măsuri de rezoluție sau au fost necesare intervenții ale schemelor de garantare a depozitelor se centralizează la nivelul Autorității Bancare Europene, în virtutea rolului său de punct central de colectare și diseminare date.

Revizuirea cadrului de gestionare a crizelor și de asigurare a depozitelor

La începutul lunii noiembrie 2020, Comisia Europeană a lansat o inițiativă de revizuire a cadrului de gestionare a crizelor și de asigurare a depozitelor (CMDI - *crisis management and deposit insurance framework*), care se circumscrie dezbaterii mai ample privind finalizarea Uniunii Bancare și, în speță, crearea celui de-al treilea pilon al acesteia, sistemul european de asigurare a depozitelor (EDIS - *European Deposit Insurance System*). Inițiativa urmărește să ofere un cadru mai eficient, mai flexibil și mai coerent pentru soluționarea crizelor bancare în Uniunea Europeană prin rezoluție sau insolvență, să asigure tratamentul egal al deponenților și să le ofere mai multă protecție acestora, inclusiv prin posibila creare a unui mecanism comun de protejare. Atingerea acestor obiective implică modificarea celor trei texte legislative comunitare care vizează CMDI, respectiv *Directiva 2014/59/UE privind redresarea și rezoluția instituțiilor*

Pe parcursul anului 2020, Autoritatea Bancară Europeană a primit două notificări cu privire la apariția unor situații în care a fost necesară apelarea la resursele financiare ale schemelor naționale de garantare a depozitelor pentru a preveni falimentul unor instituții de credit aflate în dificultate. O înștiințare a venit din partea Băncii Naționale a Italiei cu privire la necesitatea recapitalizării Băncii del Fucino, iar cealaltă din partea autorității de supraveghere din Germania în privința Norddeutsche Landesbank.

La începutul anului 2021, Autoritatea Bancară Europeană a fost notificată de schema de garantare a depozitelor din Polonia cu privire la declanșarea unor măsuri de rezoluție pentru Idea Bank S.A. (recapitalizarea internă sau conversia instrumentelor de capital, vânzarea afacerii și desemnarea unui administrator).

de credit și a firmelor de investiții (BRRD), *Regulamentul 2014/806/UE privind Mecanismul Unic de Rezoluție* (SRM – *Single Resolution Mechanism*) și *Directiva 2014/49/UE privind sistemele de garantare a depozitelor* (DGSD).

"Foaia de parcurs" (*roadmap*) a inițiativei de revizuire a CMDI a fost lansată la 11 noiembrie 2020, cu o perioadă de formulare a observațiilor de prim impact până la 8 decembrie 2020. Consultarea tehnică generală privind revizuirea CMDI (la care este și FGDB respondent pe aria sa de competență și responsabilitate) a fost deschisă în perioada 26 ianuarie – 20 aprilie 2021⁴³, iar consultarea publică generală, lansată în paralel cu cea tehnică, în perioada 25 februarie – 20 mai 2021. Adoptarea de către Comisia Europeană a unei propuneri de directivă pentru modificarea CMDI este preconizată în cel de-al IV-lea trimestru al anului 2021.

³⁷ IADI Research Paper, Deposit Insurance and Financial Inclusion: Current Trends in Insuring Digital Stored-Value Products, martie 2020.

³⁸ IADI Guidance Paper, Risk Management and Internal Control System of Deposit Insurers, noiembrie 2020.

³⁹ IADI Guidance Paper, Public Policy Objectives for Deposit Insurance Systems, martie 2020.

⁴⁰ *Principiul nr. 1*: "Principalele obiective de politică publică ale schemelor de garantare a depozitelor sunt protecția deponenților și contribuția la stabilitatea financiară. Aceste obiective trebuie să fie specificate în mod formal și aduse la cunoștința publică. Schemele de garantare a depozitelor trebuie să fie concepute astfel încât să reflecte obiectivele de politică publică ale acestora".

⁴¹ Recent IADI COVID-19 Survey Results and Briefing Note on 'Ensuring Business Continuity and Effective Crisis Management Activities for Deposit Insurers', 27 aprilie 2020.

⁴² Sursa: pagina de internet Autoritatea Bancară Europeană, Secțiunea 'Regulation and Policy', sub-secțiunea 'Notifications on resolution cases and use of DGS funds'.

⁴³ Sursa: pagina de internet a Comisiei Europene, Secțiunea 'Consultations', Targeted consultation on the review of the crisis management and deposit insurance framework, 26 ianuarie – 20 aprilie 2021.

Mecanismul European de Stabilitate

În cadrul întâlnirii virtuale a Eurogroup din 30 noiembrie 2020, miniștrii finanțelor din zona euro au ajuns la un acord politic privind continuarea reformei Mecanismului European de Stabilitate (ESM – *European Stability Mechanism*), încă un pas către finalizarea Uniunii Bancare, precum și devansarea la începutul anului 2022 a intrării în vigoare a mecanismului comun de sprijin (*common backstop*) al Fondului unic de rezoluție, menit să sporească încrederea în măsurile de rezoluție bancară, programat inițial a fi introdus până la sfârșitul anului 2023 cu condiția reducerii semnificative a riscurilor în sectorul bancar⁴⁴.

În contextul în care evoluțiile în planul sănătății publice vor continua să genereze incertitudini și riscuri majore

Comitetul unic de rezoluție

Pe fondul efectelor adverse ale pandemiei de COVID-19, SRB s-a aliniat pașilor întreprinși de Comisia Europeană, Banca Centrală Europeană și autoritățile naționale pentru asigurarea cadrului necesar continuității activității de bază a instituțiilor de credit, dar și a altor funcții critice pe care acestea le derulează pe piețele financiar-bancare. SRB a intervenit în ajutorul instituțiilor de credit prin flexibilizarea cadrului de rezoluție la nivelul Uniunii Europene pentru aplicarea unor scutiri temporare de la cerințele de raportare, astfel încât acestea să-și poată concentra toate eforturile spre oferirea de servicii bancare clienților.

Totodată, SRB a continuat să dea publicității și o serie de documente pe teme de interes din punct de vedere al acțiunilor de rezoluție. Primul ghid elaborat de SRB în

la adresa perspectivelor de redresare economică și a funcționării piețelor financiare, cu impact asupra stabilității financiare, acest mecanism comun de sprijin ar întări capacitatea SRB de acțiune și ar spori încrederea participanților în sistemul financiar, prin asigurarea fondurilor necesare finanțării măsurilor de rezoluție, în situația epuizării Fondului unic de rezoluție, sub forma unei linii de credit *revolving* acordate de ESM.

Acordul privind modificarea Tratatului de înființare a ESM a fost semnat la 27 ianuarie și 8 februarie 2021 de cele 19 state membre ale ESM, tratatul revizuit urmând a intra în vigoare după ratificarea de către parlamentele tuturor acestor state.

2019, intitulat *Expectations for banks*⁴⁵, a fost suplimentat pe parcursul anului 2020 cu o serie de îndrumări și recomandări menite să sintetizeze cele mai bune practici în toate aspectele cheie ale procesului de rezoluție bancară. În iulie 2020, SRB a publicat și un ghid⁴⁶ pe tema asigurării continuității operaționale pe parcursul procedurilor de rezoluție, prin care se urmărește asigurarea flexibilității necesare în aplicarea punctuală a îndrumărilor și recomandărilor din ghidul *Expectations for banks*.

Ulterior, au fost publicate și ghiduri operaționale pentru pregătirea aplicării instrumentului de recapitalizare internă (*bail-in*)⁴⁷ în cadrul ciclului de planificare a rezoluției. Politicile SRB privind cerința minimă de fonduri proprii și datorii eligibile (*MREL*)⁴⁸ pentru instituții de

credit au continuat să fie actualizate⁴⁹ în concordanță cu noile constrângeri de pe piața financiar-bancară. De asemenea, au fost publicate și unele clarificări⁵⁰ cu privire la problematica fuziunilor și achizițiilor bancare din perspectiva rezoluției, subliniindu-se faptul că asemenea

Stadiul proiectului EDIS

Pe parcursul anului 2020, la nivelul instituțiilor europene s-au continuat demersurile pentru consolidarea Uniunii Bancare, finalizarea acestora depinzând, printre altele, de operaționalizarea celui de-al treilea pilon al său rămas în discuție la nivel politic, respectiv protecția deponenților prin intermediul EDIS, schema europeană de garantare a depozitelor. Instituirea EDIS ar asigura exercitarea garantării depozitelor la nivel european, alături de supravegherea și rezoluția bancară, ca parte a unei structuri financiare integrate, menite să asigure stabilitatea financiară și minimizarea costurilor falimentelor bancare asupra cetățenilor europeni.

Grupul de lucru *ad-hoc* privind consolidarea Uniunii Bancare, constituit la nivelul Consiliului Uniunii Europene în anul 2016, a continuat elaborarea de propuneri atât pe marginea proiectului de regulament privind instituirea EDIS, cât și în ceea ce privește măsurile de reducere a riscurilor din sectorul bancar. Au fost continuate discuțiile privind aspecte de natură tehnică referitoare la instituirea

MEDIUL DE REGLEMENTARE

Un cadru de reglementare adecvat și bine corelat reprezintă o condiție esențială pentru desfășurarea activității în mod transparent și eficient, sens în care la nivelul FGDB există în mod constant preocupare pentru actualizarea reglementărilor sale. În anul 2020 au fost actualizate și armonizate o serie de reglementări vizând aspecte operaționale, cu accent pe asigurarea continuității activității în situații critice, precum și din domeniul guvernanței, administrării riscurilor și organizării interne a FGDB.

procese pot îmbunătăți performanța instituțiilor, dar pot ridica și probleme suplimentare prin prisma soluționării atât a instituțiilor de credit angajate în tranzacțiile respective, cât și a entităților rezultante, în cazul intrării în dificultate a acestora.

EDIS, precum elaborarea metodologiei de calcul a contribuțiilor bazate pe risc, continuarea lucrărilor în curs cu privire la colectarea de date și la asigurarea calității adecvate a acestora, discuțiile pe marginea caracteristicilor de proiectare a EDIS, modelul ales pentru funcționarea sa depinzând de evoluțiile cadrului juridic general privind gestionarea crizelor și, în special, ale celui aplicabil funcționării schemelor de garantare a depozitelor.

În luna iunie 2020, în cadrul Eurogroup s-a agreeat continuarea cu statut de prioritate a întăririi Uniunii Bancare, un raport intermediar al președinției germane a Consiliului Uniunii Europene privind consolidarea acestora fiind dat publicității către finalul anului⁵¹. S-a subliniat totodată contribuția semnificativă pe care Uniunea Bancară a avut-o la asigurarea rezilienței la șocuri a sectorului bancar, în contextul pandemic actual devenind și mai evidentă necesitatea finalizării tuturor demersurilor pentru funcționarea sa deplină, inclusiv prin operaționalizarea EDIS.

Astfel, au fost actualizate, pentru adaptarea activității la cerințele de distanțare fizică impuse de pandemia de COVID-19, *Regulamentul privind organizarea ședințelor Consiliului de supraveghere*, *Regulamentul privind Comitetul director al FGDB* și *Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comitetului de Audit*.

Pentru îmbunătățirea suportului decizional din zona managementului riscurilor au fost emise în septembrie 2020 *Normele privind sistemul de control intern în cadrul*

⁴⁴ Pachetul complet de măsuri privind reducerea riscurilor în sectorul bancar din Uniunea Europeană a fost aprobat în luna mai 2019. Acesta aduce modificări reglementărilor privind cerințele de capital impuse băncilor, respectiv celor privind redresarea și rezoluția bancară, una dintre componentele pachetului fiind și directiva BRRD2 – *Directiva 2019/879/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 de modificare a Directivei 2014/59/UE în ceea ce privește capacitatea de absorbție a pierderilor și de recapitalizare a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și a Directivei 98/26CE*.

⁴⁵ Single Resolution Board, *Expectations for Banks*, martie 2020. Ghidul cuprinde acțiunile pe care instituțiile de credit trebuie să le întreprindă în faza de planificare a rezoluției ca o demonstrație a faptului că sunt pregătite pentru gestionarea crizelor.

⁴⁶ Single Resolution Board, *Operational Guidance on Operational Continuity in Resolution*, 2020.

⁴⁷ Single Resolution Board, *Operational Guidance on Bail-In Playbooks*, 2020.

⁴⁸ MREL se determină din perspectiva BRRD1 ca raport între suma fondurilor proprii și a datoriilor eligibile și totalul datoriilor și al fondurilor proprii ale instituției de credit, iar din perspectiva BRRD2 ca raport între suma fondurilor proprii și a datoriilor eligibile și totalul expunerii la risc raportate de instituția de credit.

⁴⁹ Single Resolution Board, *Minimum Requirement for Own Funds and Eligible Liabilities (MREL)*, SRB Policy under the Banking Package, 2020.

⁵⁰ Single Resolution Board *expectations for ensuring the resolvability of banks engaging in mergers, acquisitions and other corporate transactions*, 7 decembrie 2020.

⁵¹ Consiliul Uniunii Europene, *Raport intermediar al președinției privind consolidarea uniunii bancare*, 23 noiembrie 2020.

FGDB, cu intrare în vigoare de la 1 ianuarie 2021. Acest nou cadru normativ urmărește asigurarea unui nivel ridicat de conformitate, din perspectiva controlului intern, în raport cu prevederile Legii nr.311/2015, oferind conducerii un instrument eficient de fundamentare a deciziilor, precum și consolidarea sistemului de guvernanță la nivelul FGDB.

Tot pe această linie, în anul 2020 au fost actualizate *Metodologia de analiză a instituțiilor de credit autorizate de BNR, Procedura privind administrarea riscurilor în activitatea de investire a resurselor FGDB și Profilul de risc, strategia și politicile de administrare a riscurilor în cadrul FGDB*, în conformitate cu modificările cadrului de reglementare și măsurile propuse de Banca Națională a României, precum și ca urmare a propriilor analize realizate de FGDB. De asemenea, a fost actualizată și *Procedura privind operațiunile de trezorerie* în concordanță cu

modificările de flux ce se vor impune după implementarea sistemului informatic integrat la nivelul FGDB.

După cum s-a menționat anterior, din punct de vedere operațional, în anul 2020 a fost actualizat *Planul de continuitate a activității* cu măsuri în vederea protecției personalului și asigurării continuității activității în cazul unei pandemii/epidemii, precum și *Regulamentul privind organizarea și funcționarea FGDB și Regulamentul intern al FGDB*, actualizate în conformitate cu modificările legislației muncii.

Pe linia îmbunătățirii comunicării cu publicul, FGDB a elaborat *Normele nr.1/2020 privind informarea deponenților de către instituțiile de credit*, care urmăresc să armonizeze modalitatea de informare a deponenților cu privire la schema de garantare a depozitelor.

CONTEXTUL MACROECONOMIC ȘI EVOLUȚIILE SECTORULUI BANCAR DIN UNIUNEA EUROPEANĂ ȘI DIN ROMÂNIA

Criza generată de pandemia de COVID-19, care a debutat și s-a manifestat cu intensitate în anul 2020, a influențat de o manieră dominant nefavorabilă cadrul în care au operat sectorul real și cel financiar, măsurile de prevenție a răspândirii pandemiei afectând masiv piețele muncii și implicit producția de bunuri și servicii. Statele din întreaga lume, nu doar cele din Uniunea Europeană, au fost forțate să adopte măsuri excepționale în lupta cu pandemia pentru diminuarea presiunilor și riscurilor la adresa sistemelor de sănătate publică, dar și pe ansamblu, pentru protejarea sistemului economic mondial și menținerea cadrului său operațional și sustenabilității financiare.

●●● Indicatori publicați de Eurostat

Conform datelor publicate de Eurostat în luna martie 2021, produsul intern brut (PIB) la nivelul Uniunii Europene s-a diminuat cu 6,2% în anul 2020, respectiv cu 6,6% în zona euro⁵² față de anul precedent. Analiza trimestrială a PIB arată o evoluție "în formă de V", cu (i) o contracție în cel de-al doilea trimestru al anului 2020 - în apogeul măsurilor de *lockdown* pentru limitarea răspândirii noului coronavirus - de 11,2% în Uniunea Europeană (11,6%

Măsurile fiscale luate în scopul minimizării riscului apariției unei crize economice profunde au vizat, în principal, transferuri și finanțări acordate sectoarelor afectate și categoriilor vulnerabile, garanții și moratorii privind amânarea la plată a creditelor, amânarea sau reducerea temporară a taxelor și neperceperea de dobânzi și penalități de întârziere. În plan monetar, băncile centrale au intervenit cu măsuri la fel de excepționale, precum programe de cumpărare de active financiare, linii de credit pentru menținerea finanțării în dolari și euro, dar și reduceri ale ratei dobânzii de politică monetară.

în zona euro), de o severitate nemaîntâlnită în seria cronologică a acestui indicator (cu an de început 1995) și (ii) un reviriment puternic în cel de-al treilea trimestru de +11,6% în Uniunea Europeană (+12,5% în zona euro), rezultatul programelor lansate de Comisia Europeană pentru susținerea economiei și combaterea efectelor adverse ale pandemiei.

Din poziția unei țări care în 2019 înregistrase una dintre cele mai însemnate creșteri economice din Uniune, respectiv +4,1%, România a reușit să marcheze din nou în cel de-al patrulea trimestru al anului 2020 cea mai mare creștere economică din cadrul Uniunii Europene comparativ cu trimestrul anterior (+4,8%), urmată de Malta (+3,8%), Croația și Grecia (ambele cu +2,7%). Pe ansamblu, la nivelul anului 2020 România a consemnat în statisticile Eurostat o scădere economică de 1,8%, relativ redusă comparativ cu majoritatea statelor membre, alături de Estonia (-1,9%), Finlanda (-1,4%), Norvegia (-1,1%) și Lituania (-1%); în schimb, cele mai drastice scăderi economice au fost înregistrate de Spania (-9,1%), Grecia (-7,9%), Croația (-7,1%) și Italia (-6,6%). La polul opus, Luxemburg a fost singurul stat membru care a înregistrat creștere economică (+1,4%).

Rata anuală a inflației a înregistrat o scădere în anul 2020, ajungând la nivelul de 0,3% pe ansamblul Uniunii Europene și de -0,3% în zona euro⁵³. Comparativ cu 31 decembrie 2019, când România a înregistrat a doua cea mai ridicată rată a inflației din Uniunea Europeană, de 4% (depășită doar de Ungaria cu 4,1%), în perioada similară din 2020, conform datelor Eurostat, rata inflației a scăzut la 1,8%, dar nivelul acesteia a rămas în continuare mai ridicat decât media europeană. Cea mai ridicată rată a inflației la 31 decembrie 2020 s-a înregistrat în Polonia (3,4%), urmată de Ungaria (2,8%) și Republica Cehă (2,4%).

În pofida flexibilității și diversității pieței forței de muncă, pandemia de COVID-19 a impus adoptarea de numeroase măsuri de restricționare a contactului fizic și de blocare a unor sectoare ale activității economice, ceea ce a condus inevitabil la o creștere a ratei șomajului, aceasta atingând la nivelul Uniunii Europene 7,3%⁵⁴ la sfârșitul anului 2020 (8,1% în zona euro). În România, rata șomajului consemnată de Eurostat a înregistrat o creștere comparativ cu sfârșitul anului 2019 (+1,3 pp), situându-se la finele anului 2020 la nivelul de 5,2%, sub media europeană. Niveluri comparabile, deși ușor crescute, au mai fost înregistrate de Bulgaria (5,3%), Belgia, Irlanda și

Austria (toate cu 5,8%). Cea mai mare rată a șomajului a fost în Spania (16,2%), urmată de Lituania (9,2%) și Italia (9%); cele mai mici rate ale șomajului le-au avut Republica Cehă (3,1%) și Polonia (3,2%).

Conform celor precizate mai sus, pentru atenuarea șocului economico-social generat de pandemia de COVID-19, Comisia Europeană a lansat o serie de programe cu caracter excepțional sub formă de finanțări și granturi pentru statele membre:

- la data de 2 aprilie 2020 inițiativa SURE (*Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency*), un instrument temporar de solidaritate în valoare de 100 miliarde EUR destinat menținerii locurilor de muncă și sprijinirii întreprinderilor, sumele fiind alocate sub formă de împrumuturi în condiții avantajoase;
- la data de 27 mai 2020 planul de redresare economică *Next Generation EU* în valoare de 750 miliarde EUR, al cărui element central îl reprezintă Mecanismul de Redresare și Reziliență cu împrumuturi și granturi în valoare de 672,5 miliarde EUR disponibile pentru sprijinirea reformelor și a investițiilor întreprinse de țările Uniunii Europene.

Suplimentar, Consiliul Uniunii Europene a adoptat la 17 decembrie 2020 regulamentul privind noul Cadru Financiar Multianual (CFM) 2021 – 2027, care prevede un buget pe termen lung de 1.074,3 miliarde EUR, ce va permite Uniunii Europene să furnizeze, împreună cu *Next Generation EU*, o finanțare fără precedent de 1,8 trilioane EUR în următorii ani pentru a sprijini redresarea economică și prioritățile Uniunii pe termen lung în diferite politici sau zone.

România ar urma să beneficieze de 83,9 miliarde EUR din programele enunțate, astfel: 4,1 miliarde EUR prin programul SURE (din care 3 miliarde EUR au fost alocați la începutul lunii decembrie 2020), 33,5 miliarde EUR din *Next Generation EU* (16,8 miliarde EUR granturi și 16,7 miliarde EUR împrumuturi) și 46,3 miliarde EUR fonduri nerambursabile din CFM 2021 – 2027.

⁵³ Eurostat, News Release 32/2021, 17 martie 2021.

⁵⁴ Eurostat, News Release 28/2021, 4 martie 2021.

Evoluții ale sectorului bancar în Uniunea Europeană

Cadrul de reglementare și supraveghere a sistemului financiar-bancar a cunoscut modificări importante la nivel european ca răspuns la undele de șoc induse de valurile pandemiei de COVID-19, catalogată inițial drept o criză sanitară, dar transformată rapid într-o criză economico-socială prin efectele indirecte ale măsurilor în plan sanitar pentru limitarea răspândirii noului coronavirus (carantina și interdicția sau limitarea interacțiunii sociale).

În acest context, Autoritatea Bancară Europeană a anunțat la începutul lunii martie 2020 decizia de amânare până în 2021 a testelor de stres ce urmau să fie derulate în rândul băncilor europene în anul 2020⁵⁵, pentru a permite acestora să se concentreze pe asigurarea continuității activităților de bază, în special pe finanțarea companiilor și gospodăriilor ce se confruntau cu dificultăți temporare. De asemenea, Autoritatea Bancară Europeană și Banca Centrală Europeană⁵⁶ au recomandat autorităților competente naționale să facă uz de întreaga flexibilitate permisă de cadrul normativ existent pentru sprijinirea sistemelor bancare (planificarea activităților de supraveghere într-un mod flexibil și amânarea celor considerate neesențiale, relaxarea anumitor cerințe de raportare, tratamentul creditelor în situația moratoriilor publice și private⁵⁷, relaxarea sau reducerea amortizoarelor de capital și lichiditate).

Tot în luna martie 2020, în scopul consolidării rezilienței sistemului financiar, Autoritatea Bancară Europeană⁵⁸ și Banca Centrală Europeană⁵⁹ au emis recomandări în sensul suspendării distribuirii de dividende de către instituțiile financiare, poziție la care s-a raliat și Comitetul European pentru Risc Sistemic (CERS) în luna mai 2020 prin *Recomandarea CERS/2020/07 privind restricțiile*

aplicabile distribuirilor pe durata pandemiei de COVID-19, prin care a solicitat instituțiilor să nu acorde distribuiți până la sfârșitul anului 2020, termen prelungit ulterior până la 30 septembrie 2021 prin *Recomandarea CERS/2020/15* de modificare a recomandării inițiale.

Amploarea măsurilor fiscale luate de statele membre pentru combaterea pe termen scurt a efectelor pandemiei de COVID-19 (moratorii la plata creditelor, finanțări directe acordate întreprinderilor și scheme publice de garanții, amânări, reduceri sau scutiri de la plata taxelor și impozitelor, neperceperea de accesorii fiscale) a impus o monitorizare atentă din partea autorităților europene, în condițiile în care estimările efectelor pe termen mediu și lung sunt incerte.

Având în vedere necesitatea ca autoritățile competente și de rezoluție să aibă acces la informații de calitate pentru evaluarea situațiilor financiare și prudențiale ale instituțiilor de credit, Autoritatea Bancară Europeană a dat publicității pe tot parcursul anului 2020 o serie de comunicate strategice și materiale privind problematica administrării riscurilor generate de impactul pandemiei de COVID-19 asupra sistemului financiar-bancar. Exemple în acest sens sunt *Ghidul privind sistemul de raportare a expunerilor în urma măsurilor aplicate ca răspuns la criza generată de COVID-19*⁶⁰ sau *Raportul asupra implementării politicilor pentru diminuarea efectelor generate de pandemia de COVID-19*⁶¹. Pe aceeași linie, Autoritatea Bancară Europeană a realizat la data de 25 mai 2020 o evaluare⁶² preliminară a impactului pe care l-a avut pandemia de COVID-19 asupra sectorului bancar din Uniunea Europeană, iar în luna decembrie 2020 un *Raport privind măsurile luate în privința lichidității*⁶³

prin care s-a evidențiat faptul că poziția de lichiditate a instituțiilor de credit europene s-a situat confortabil peste valoarea de referință, indiferent de modelul de afaceri întâlnit, fiind susținută și de accesul la lichiditate suplimentară prin intermediul facilităților oferite de Banca Centrală Europeană și de băncile centrale naționale.

Tot în luna decembrie 2020, Autoritatea Bancară Europeană a publicat un raport privind evaluarea riscurilor sistemului bancar european pe baza datelor la 30 iunie 2020, însoțit de rezultatele exercițiului extins de transparență din toamna anului 2020⁶⁴ care oferă informații comparabile la două date de referință (31 martie și 30 iunie 2020) pentru 129 de bănci din Uniunea Europeană și 6 bănci din Marea Britanie. Raportul de evaluare a riscurilor concluzionează că băncile au menținut rapoarte solide de capital și lichiditate și au sporit împrumuturile către economia reală. Cu toate acestea, Autoritatea Bancară Europeană a avertizat că persistă incertitudinea economică, profitabilitatea este la niveluri record de scăzute și există mai multe indicii preliminare privind deteriorarea calității activelor în trimestrele următoare, din cauza expirării măsurilor guvernamentale de sprijin.

● ● ● Indicatori publicați de Autoritatea Bancară Europeană

După cum reiese din datele publicate de Autoritatea Bancară Europeană în *Tabloul de monitorizare a riscurilor corespunzător trimestrului IV 2020*⁶⁵, la finele anului 2020 solvabilitatea instituțiilor de credit pe ansamblul Uniunii Europene a cunoscut o îmbunătățire de 50 de puncte de bază față de aceeași perioadă a anului anterior, situându-se la 15,5% (cel mai mare nivel înregistrat până în prezent pe intervalul de analiză având ca perioadă de început luna decembrie 2014).

Deși băncile au reușit să-și păstreze niveluri confortabile ale capitalurilor și ale profilurilor de lichiditate pe parcursul anului 2020, declinul veniturilor nete din dobânzi ca urmare a scăderii volumului activelor purtătoare de dobânzi a afectat profitabilitatea pe ansamblul sistemului bancar european, rentabilitatea financiară (RoE) înregistrând un nivel modest de 2%. Presiunea asupra profitabilității

În scopul facilitării acordării de împrumuturi bancare gospodăriilor și întreprinderilor din întreaga Uniune Europeană, Comisia Europeană a adoptat la 28 aprilie 2020 un pachet bancar⁶⁵ care a inclus modificări specifice pe termen scurt ale normelor prudențiale bancare (Regulamentul privind cerințele de capital) și o comunicare interpretativă de încurajare a băncilor și autorităților de supraveghere să utilizeze flexibilitatea oferită de normele contabile și prudențiale ale Uniunii Europene, precum și de raliere la declarațiile similare ale Autorității Bancare Europene și Băncii Centrale Europene. Pachetul bancar a fost aprobat de Parlamentul European la 9 iunie 2020, iar amendamentele aduse Regulamentului privind cerințele de capital au intrat în vigoare din 27 iunie 2020. Dintre măsurile adoptate, enumerăm amânarea până în ianuarie 2023 a aplicării amortizorului privind indicatorul efectului de levier, pentru a permite băncilor să își majoreze potențialul de creditare, respectiv extinderea cu doi ani a dispozițiilor tranzitorii pentru IFRS 9 și alte măsuri suplimentare pentru asigurarea creditării economiei reale de către sectorul bancar.

este de așteptat să se manifeste în continuare puternic în contextul deteriorării calității activelor, al competiției în creștere și al necesității de adaptare a structurii operaționale a băncilor - prin investiții masive în tehnologia informațiilor și comunicațiilor și prin raționalizarea rețelelor teritoriale - la tendința tot mai accentuată a clienților de a utiliza canalele digitale.

Din punct de vedere operațional, tentativele de tip *phishing* și alte atacuri cibernetice s-au înmulțit la nivelul sistemului bancar european, disfuncționalitățile tehnologice pe care acestea le pot crea având impact semnificativ pe fondul telemuncii și al sporirii numărului utilizatorilor de produse digitale. De asemenea, tendința de creștere a volumului tranzacțiilor cu monede virtuale, în care identitatea persoanelor implicate nu este pe deplin cunoscută, poate expune băncile la riscuri suplimentare din punct de vedere

⁵⁵ EBA statement on actions to mitigate the impact of COVID-19 on the EU banking sector, 12 martie 2020 și EBA Statement on the application of the prudential framework regarding Default, Forbearance and IFRS9 in light of COVID-19 measures, 25 martie 2020.

⁵⁶ ECB Banking Supervision provides temporary capital and operational relief in reaction to coronavirus, 12 martie 2020.

⁵⁷ EBA Guidelines on legislative and non-legislative moratoria on loan repayments applied in the light of the COVID-19 crisis, 2 aprilie 2020.

⁵⁸ EBA statement on dividends distribution, share buybacks and variable remuneration, 31 martie 2020.

⁵⁹ Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr.C 102 I din 30 martie 2020, ediția în limba română, pag.3 – 4, Recomandarea Băncii Centrale Europene din 27 martie 2020 privind distribuirea de dividende pe durata pandemiei de COVID-19 și de abrogare a Recomandării BCE/2020/1 (BCE/2020/19).

⁶⁰ Guidelines on reporting and disclosure of exposures subject to measures applied in response to the COVID-19 crisis (EBA/GL/2020/07), 2 iunie 2020.

⁶¹ EBA Report on the Implementation of Selected COVID-19 Policies (EBA/REP/2020/39), 21 decembrie 2020, actualizat la 29 ianuarie 2021.

⁶² The EU Banking Sector: First Insights Into the COVID-19 Impacts (Thematic Note EBA/REP/2020/17), 25 mai 2020.

⁶³ EBA Report on Liquidity Measures under Article 509(1) of the CRR (EBA/Rep/2020/37), 17 decembrie 2020.

⁶⁴ EBA Risk Assessment of the European Banking System și 2020 EU-wide transparency exercise, 11 decembrie 2020.

⁶⁵ În mod similar, la 24 iulie 2020 Comisia Europeană a adoptat și un pachet de redresare a piețelor de capital, în scopul sprijinirii de către acestea a întreprinderilor europene.

⁶⁶ EBA Risk Dashboard Data as of Q4 2020, 1 aprilie 2021.

al cerințelor de prevenire a spălării banilor și finanțării terorismului. Creșterea gradului de conștientizare de către public a importanței factorilor de mediu, sociali și de guvernare (factorii ESG – *environmental, social and governance*) poate genera riscuri reputaționale sporite băncilor care nu le acordă atenția cuvenită.

Din *Tabloul de monitorizare a riscurilor* menționat, publicat de Autoritatea Bancară Europeană la data de 1 aprilie 2021, rezultă că rata creditelor neperformante la nivel european s-a redus cu 10 puncte de bază față de sfârșitul anului 2019, atingând nivelul de 2,6%, ca urmare a unei contracții a volumului creditelor neperformante, în special prin vânzări de astfel de credite, care a depășit scăderea înregistrată pe segmentul creditelor noi. Rata creditelor neperformante s-a redus pentru majoritatea sectoarelor economice, precum și pentru populație, dar a înregistrat creșteri în sectoarele cele mai afectate de pandemia de COVID-19, respectiv turism și industria ospitalității (de la 7,8% la 8,5% pe bază trimestrială), sectorul artistic, de divertisment și recreațional (de la 6,7% la 7,3%).

Comparativ cu media europeană, România avea o ușoară abatere de +1,1 puncte procentuale, cu un nivel al ratei creditelor neperformante de 3,7% la finele anului 2020, spre deosebire de ecartul statelor cu cele mai mari rate, Grecia (25,5%, variație de +22,9 puncte procentuale), Cipru (11,5%, variație de +8,9 puncte procentuale) și Bulgaria (7%, variație de +4,4 puncte procentuale). Cele mai mici rate ale creditelor neperformante, cu mult sub media europeană, s-au consemnat în Suedia (0,5%), Lituania și Germania (ambele cu 1,3%). Din punct de vedere al ratei de acoperire cu provizioane a creditelor neperformante, România se situa în schimb pe primul loc din Uniunea Europeană cu 65,9%, față de media europeană de 44,9%, urmată de Polonia (63,1%), Croația (62,9%) și Ungaria (62,8%). La polul opus, cele mai mici rate de acoperire a creditelor neperformante le aveau Estonia (29%), Danemarca (29,3%), Finlanda (29,5%) și Lituania (29,6%).

Deteriorarea calității activelor bancare și majorarea până la 9,1% a ponderii creditelor la care se constată o creștere semnificativă a riscului de neplată (creditele de "stadiu 2") suscită îngrijorare. Din perspectiva moratoriilor la plata creditelor, instituite ca măsuri de sprijin în contextul

pandemiei de COVID-19, proporția creditelor de stadiu 2 aflate încă sub moratorii (26,4%) este mai mare decât cea a celor cu moratorii expirate (20,1%) și de aproape 3 ori mai mare comparativ cu rata per total categorii (9,1%). Deși se consideră că este prea devreme pentru a se putea trage niște concluzii, tendința de devansare a creditelor de stadiu 2 aflate încă sub moratorii ar putea indica că acestea sunt cele la care se asociază riscuri mai mari pe viitor. În schimb, rata creditelor neperformante este mai scăzută la creditele aflate încă sub moratorii (3,3%) decât la cele cu moratorii expirate (3,9%), afectate probabil de restructurare.

Pentru prevenirea unei acumulări a creditelor neperformante în Uniunea Europeană în contextul pandemiei de COVID-19, la data de 16 decembrie 2020 Comisia Europeană a prezentat o strategie privind asigurarea accesului la finanțare al gospodăriilor și întreprinderilor din statele membre⁶⁷, ca premisă esențială a redresării economice rapide și durabile.

Strategia propusă de Comisia Europeană conține o serie de acțiuni menite să ofere statelor membre instrumentele necesare pentru contracararea creșterii volumului creditelor neperformante în sectorul bancar și care vizează patru obiective principale:

- dezvoltarea în continuare a piețelor secundare pentru activele neperformante, ceea ce va permite băncilor să-și curețe bilanțurile contabile și să mențină fluxurile de creditare și va asigura o protecție sporită a debitorilor. Fundamentală în acest scop este propunerea de directivă a Comisiei Europene din anul 2018 privind administratorii de credite, cumpărătorii de credite și recuperarea garanțiilor reale, discutată în prezent de Parlamentul European și de Consiliu;
- reforma legislației comunitare privind insolvența întreprinderilor și recuperarea datorilor, care ar contribui la armonizarea legislațiilor naționale de insolvență, ar spori securitatea juridică și ar asigura standarde ridicate de protecție a consumatorilor. În acest scop, Comisia Europeană a îndemnat Parlamentul și Consiliul să ajungă rapid la un acord politic asupra propunerii sale din 2018 privind normele minime de armonizare referitoare la procedura accelerată extrajudiciară de executare a garanțiilor reale;

- sprijinirea înființării în statele membre a unor societăți naționale de administrare a activelor și a cooperării acestora la nivel european, pentru a ajuta băncile să se concentreze pe fluxurile de creditare, prin eliminarea problemelor referitoare la gestionarea creditelor neperformante;
- aplicarea în mod uniform de către statele membre a măsurilor preventive de sprijin public în caz de necesitate prevăzute de BRRD și de cadrul comunitar privind ajutorul de stat, pentru a se asigura astfel finanțarea neîntreruptă a economiei reale.

Implicațiile pandemiei de COVID-19 asupra stabilității financiare au fost analizate și de Consiliul pentru Stabilitate Financiară (FSB – *Financial Stability Board*), care a prezentat miniștrilor de finanțe și guvernatorilor băncilor centrale din statele membre G20 rapoarte în acest sens. Analizele au relevat faptul că sistemul financiar, deși pus în fața unei duble provocări, respectiv menținerea creditării pe fondul declinului economic și administrarea riscurilor în creștere, s-a dovedit mai rezilient și mai capabil să susțină finanțarea economiei reale ca rezultat al reformelor cadrului legal adoptate de statele membre G20 în urma crizei financiare globale din anul 2008. FSB a emis și un set de cinci principii generale⁶⁸ menite să ghideze și să armonizeze răspunsurile statelor membre la provocările ridicate de pandemia de COVID-19, precum:

Evoluții ale sectorului bancar în România

În România, climatul macro-financiar s-a menținut în limite adecvate în urma măsurilor rapid adoptate de către autoritățile naționale, sectorul bancar demonstrând soliditate și reziliență, în pofida efectelor economico-sociale și financiare negative induse de pandemia de COVID-19.

Țintind atenuarea efectelor negative ale pandemiei asupra populației și companiilor, Banca Națională a României a adoptat cu celeritate un pachet de măsuri⁷⁰:

- de politică monetară: reduceri succesive ale ratei dobânzii de politică monetară (de la 2,5% la 1,5%)

- monitorizarea și schimbul regulat de informații pe baza cărora să se evalueze și să se soluționeze riscurile induse de pandemie asupra stabilității financiare,
- apelarea la flexibilitatea standardelor din domeniul financiar în vederea formulării celor mai eficiente soluții,
- găsirea de oportunități pentru reducerea temporară a dificultăților operaționale ale companiilor și autorităților,
- menținerea alinierii la standardele internaționale, evitarea luării de măsuri care ar putea compromite în viitor însăși obiectivele acestor standarde,
- coordonarea asupra acțiunilor viitoare de eliminare progresivă a măsurilor temporare adoptate.

De asemenea, FSB a dat publicității în a doua parte a anului 2020 un raport⁶⁹ pe o tematică extrem de importantă – soluționarea atacurilor cibernetice – mai ales în contextul creșterii nivelului de digitalizare al societății, dar și al schimbărilor recente aduse de măsurile de distanțare fizică impuse de pandemie, precum telemunca. Pe fondul schimbărilor rapide din ultima perioadă și al apariției de noi riscuri și modele de afaceri, riscul cibernetic este considerat drept un pericol real la adresa stabilității financiare, putând ajunge să afecteze inclusiv infrastructura de importanță critică.

- și îngustarea coridorului simetric format de ratele dobânzilor facilităților permanente în jurul ratei dobânzii de politică monetară (de la ± 1 punct procentual la $\pm 0,5$ puncte procentuale), efectul scontat fiind reducerea dobânzilor la credite; furnizarea de lichiditate instituțiilor de credit, inclusiv prin efectuarea de operațiuni de tip *repo* bilateral la cererea acestora; cumpărarea de titluri de stat în lei de pe piața secundară în scopul finanțării astfel a economiei reale și a cheltuielilor bugetare,
- de flexibilizare a cadrului de reglementare, în concordanță cu recomandările europene: amânarea

⁶⁷ Sursa: Comisia Europeană, Action Plan: Tackling non-performing loans (NPLs) in the aftermath of the COVID-19 pandemic, 16 decembrie 2020.

⁶⁸ Sursa: pagina de internet FSB, Secțiunea COVID-19: Policy responses, FSB principles.

⁶⁹ FSB Effective Practices for Cyber Incident Response and Recovery, 19 octombrie 2020.

⁷⁰ Sursa: Banca Națională a României, secțiunea COVID-19 de pe pagina de internet www.bnr.ro; Comunicat de presă din 24 martie 2020 al Comitetului de Supraveghere al Băncii Naționale a României.

- la plată, ca urmare a moratoriilor legislative sau private, fără reclasificarea și provizionarea creditelor restructurate; acordarea permisiunii instituțiilor de credit să utilizeze temporar amortizoarele de capital constituite anterior (cu menținerea respectării cerințelor prevăzute de cadrul legal pentru aceste flexibilizări) și rezervele de lichiditate (cu neîncadrarea în nivelul minim al indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate, dar condiționat de nedistribuirea de dividende), cu scopul de a contribui la buna funcționare a sectorului bancar și la asigurarea de lichidități suficiente firmelor și populației,
- operaționale: asigurarea desfășurării în condiții normale a tranzacțiilor comerciale și financiare prin buna funcționare a sistemelor de plăți și de decontare în monedă națională; asigurarea fluxurilor neîntrerupte de numerar pentru toate operațiunile instituțiilor de credit, inclusiv pentru alimentarea bancomatelor (cu recomandarea însă de efectuare a operațiunilor bancare, pe cât posibil, prin intermediul mijloacelor moderne de plată disponibile, precum cardurile sau plățile *online*),
 - în domeniul rezoluției bancare: amânarea cu 3 luni, până la 31 iulie 2020, a termenului de colectare a contribuțiilor anuale la fondul de rezoluție bancară pentru anul 2020; amânarea termenelor de raportare a unor informații aferente planificării rezoluției.

Măsurile adoptate de Banca Națională a României au fost atent calibrate astfel încât să nu descurajeze economisirea internă, ca principală sursă de finanțare a economiei reale și a sectorului bugetar. Conform unui

●●● Indicatori agregați publicați de Banca Națională a României⁷³

La 31 decembrie 2020, instituțiile de credit care funcționau pe teritoriul României cumulau active nete în sumă de 560,2 miliarde lei, înregistrând o creștere anuală de 65 miliarde lei (majorare în termeni nominali cu 13,1% față de sfârșitul anului 2019).

⁷¹ Sursa: Cristian Bichi, "Banca Mondială (studiu): România în grupa țărilor cele mai active în luarea de măsuri financiare ca reacție la pandemia COVID-19", articol publicat în 18 ianuarie 2021 pe platforma OpiniiBNR.ro referitor la studiul Băncii Mondiale intitulat "Taking Stock of the Financial Sector Policy Response to COVID-19 around the World", decembrie 2020.

⁷² Eximbank a finalizat achiziția Băncii Românești SA în data de 23 ianuarie 2020.

⁷³ 34 de instituții de credit la sfârșitul anului 2020, dintre acestea 26 fiind persoane juridice române membre FGDB, iar restul de 8 sucursale ale instituțiilor de credit străine, membre ale schemelor de garantare a depozitelor din țările de origine. Indicatorii agregați privind instituțiile de credit, precum și datele despre credite și depozite au fost preluate de pe site-ul Băncii Naționale a României, precum și din publicațiile lunare ale băncii centrale.

studiu publicat de Banca Mondială în decembrie 2020, care a inventariat acțiunile întreprinse până la data de 1 septembrie 2020 de autoritățile din 154 de țări ca răspuns la pandemia de COVID-19, România se situa în categoria țărilor cu cel mai ridicat nivel de răspuns prin numărul de acțiuni adoptate (43 de acțiuni, distribuite astfel: 25 în sectorul bancar, 10 dedicate lichidității și finanțării, 7 în sectorul piețelor financiare și al instituțiilor financiare nebankare și una referitoare la sisteme de plăți), alături de țări precum SUA, Canada, Germania, Franța⁷¹.

Deși pandemia de COVID-19 a afectat sever toate sectoarele activității economice, niciuna dintre instituțiile de credit participante la FGDB nu s-a confruntat cu dificultăți care să necesite intervenții din partea Băncii Naționale a României pe parcursul anului 2020, în calitate de autoritate competentă sau de autoritate de rezoluție.

La începutul anului 2020 a fost finalizată achiziția de către Eximbank S.A. de la National Bank of Greece⁷² a unei participații de 99,28% la Banca Românească S.A., tranzacție demarată în anul precedent. De asemenea, First Bank S.A., deținută de fondul de investiții american J.C. Flowers & Co, a încheiat fuziunea legală și operațională cu Bank Leumi România S.A., subsidiară a Bank Leumi Israel, finalizând la 30 aprilie 2020 tranzacția inițiată în vara anului 2019.

La finele anului 2020 s-a înregistrat o schimbare în structura acționariatului Băncii Feroviara S.A. care a atras după sine un întreg proces de reînnoire, incluzând și schimbarea denumirii acesteia în Techventures Bank S.A.

Instituțiile de credit cu capital privat dețineau 89,4% din totalul activelor, în scădere cu 2,4 puncte procentuale față de finele anului precedent. Activele bilanțiere ale instituțiilor de credit cu capital străin sau majoritar străin (incluzând sucursalele instituțiilor de credit străine)

dețineau, la finele anului 2020, o pondere de 70,5% în valoarea totală a activelor, cu 3,2 puncte procentuale sub nivelul de la 31 decembrie 2019.

Tulburările din sfera economică înregistrate pe fondul situației sanitare deosebite din anul 2020 au afectat, printre altele, și profitabilitatea sistemului bancar din România, care s-a diminuat pe parcursul anului 2020, rentabilitatea financiară (RoE⁷⁴) la 31 decembrie 2020 fiind de 8,86% (variație anuală de -3,35 puncte procentuale) și rentabilitatea economică (RoA⁷⁵) de 0,98% (variație anuală de -0,36 puncte procentuale), cele mai scăzute valori ale ultimilor cinci ani.

Indicatorul de lichiditate a continuat să se mențină la nivelul înalt înregistrat și la finele anului precedent, respectiv 2,32, peste dublul limitei minime reglementate.

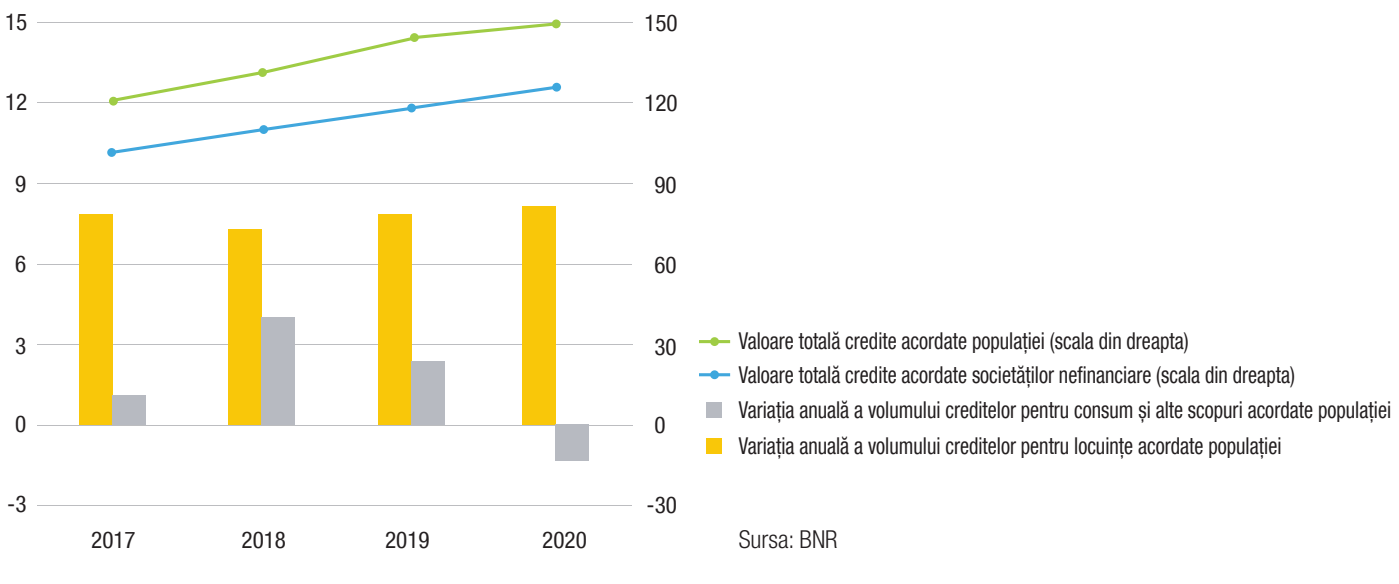
Rata creditelor neperformante s-a diminuat la 3,83%, cel mai scăzut nivel din ultimii ani, în pofida unei ușoare creșteri înregistrate la mijlocului anului. La finele anului 2020, creditele acordate gospodăriilor populației și societăților nefinanciare aveau un sold în valoare de

273,8 miliarde lei, în creștere cu 5% față de nivelul de la aceeași dată a anului anterior.

Pe segmentul creditelor acordate gospodăriilor populației s-a consemnat un spor anual de 4,8%, soldul acestora majorându-se până la 149,8 miliarde lei la 31 decembrie 2020.

Creșterea din acest an, spre deosebire de anii anteriori, a provenit în totalitate din sfera sectorului imobiliar. Programul guvernamental dedicat persoanelor fizice în vederea achiziției unei locuințe (*Prima Casă*) a cunoscut câteva modificări importante pe parcursul anului 2020 care, în esență, au vizat dublarea plafonului creditelor garantate de stat până la 140 mii euro pentru achiziționarea unei locuințe de până la 120 mp. Programul modificat, redenumit *Noua Casă*, își propune să stimuleze dezvoltarea imobiliară și sectorul construcțiilor în contextul pandemiei de COVID-19 și, în același timp, să vină în sprijinul celor care doresc să achiziționeze o locuință modernă și mai spațioasă, adaptată realităților actuale. Totodată, creșteri s-au înregistrat și pe sectorul societăților nefinanciare, creditele acordate acestora fiind în sumă de 124 miliarde lei la 31 decembrie 2020 (variație anuală de +5,3%).

Evoluția valorii creditelor acordate populației și societăților nefinanciare (în miliarde lei la sfârșitul perioadei)

⁷⁴ RoE se determină ca raport între profitul net anualizat și capitalurile proprii la valoare medie.

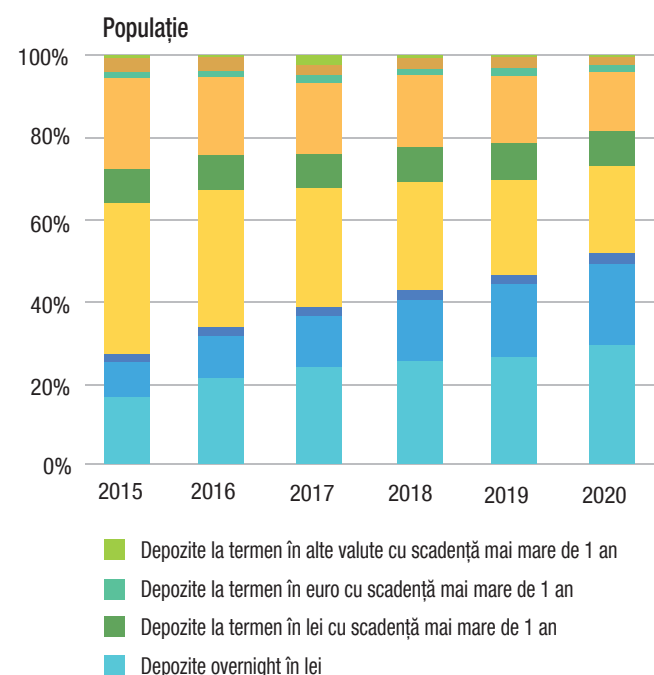
⁷⁵ RoA este calculat ca raport între profitul net anualizat și total active la valoare medie.

Pe monede de denominare, în anul 2020 s-au consemnat evoluții divergente ale creditării în lei față de cea în valută. Volumul total al creditelor în lei a crescut cu 8,6%, ridicându-se la 192,6 miliarde lei la finele anului 2020, în timp ce creditele în valută au înregistrat o diminuare cu 2,7%, până la 81,2 echivalent miliarde lei la aceeași dată de referință.

Cea mai mare contribuție la evoluția pozitivă a volumului creditării de pe parcursul anului 2020 a revenit segmentului creditelor în moneda națională care și-au majorat astfel ponderea în volumul total al creditelor, ajungând la 70,3% la 31 decembrie 2020.

În anul 2020, rata dobânzii de politică monetară a cunoscut primele diminuări succesive din ultimii doi ani ca parte a unui pachet de măsuri ce vizau atenuarea efectelor negative ale crizei provocate de pandemia de COVID-19 asupra populației și companiilor românești.

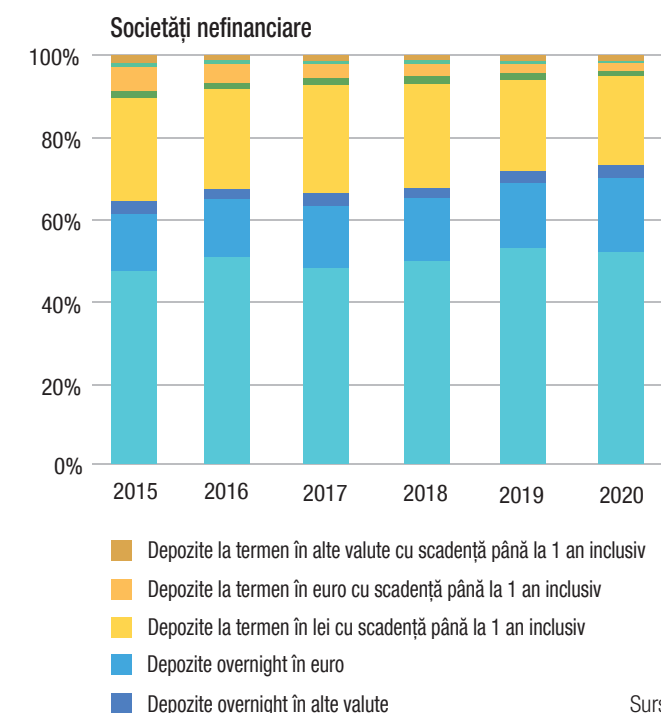
Structura depozitelor pe maturități (în % la sfârșitul perioadei)

⁷⁶ Micșorarea din luna august 2020 a fost precedată de alte două scăderi succesive, respectiv de la 2,5% la 2% începând cu data de 23 martie 2020 și de la 2% la 1,75% începând cu 2 iunie 2020.

Astfel, rata dobânzii de politică monetară a fost micșorată gradual de la 2,5%, nivel aplicat din luna mai 2018, la 1,5% începând cu data de 6 august 2020⁷⁶, nivel ce a rămas constant până la sfârșitul anului 2020, fiind redus din 18 ianuarie 2021 la 1,25%.

În decembrie 2020, rata medie a dobânzii la creditele noi în moneda națională a fost de 6,67% pe segmentul gospodăriilor populației, în scădere cu 0,93 puncte procentuale față de aceeași perioadă a anului anterior, respectiv de 4,64% pe segmentul societăților nefinanciare (-1,15 puncte procentuale comparativ cu decembrie 2019). Pentru creditele noi în euro ale gospodăriilor populației, rata medie a dobânzii s-a majorat la 4,07% în decembrie 2020, fiind cu 0,2 puncte procentuale peste nivelul de la decembrie 2019. În cazul societăților nefinanciare, rata medie a dobânzii la depozitele în euro a fost de 3,01%, cu 0,27 puncte procentuale peste nivelul de la finele anului precedent.

Sursa: BNR

Conform datelor furnizate de Banca Națională a României, pe parcursul anului 2020, volumul depozitelor atrase de la gospodăriile populației și de la societățile nefinanciare⁷⁷ a consemnat o creștere notabilă cu 15,4% peste valoarea înregistrată la sfârșitul anului anterior, ridicându-se la 404,2 miliarde lei la 31 decembrie 2020, ca rezultat al tendinței accentuate de economisire pentru "zilele negre" ale pandemiei de COVID-19. Evoluția ascendentă a volumului depozitelor *overnight* a constituit sursa principală (peste 86%) a sporului depozitelor consemnat la nivelul anului 2020.

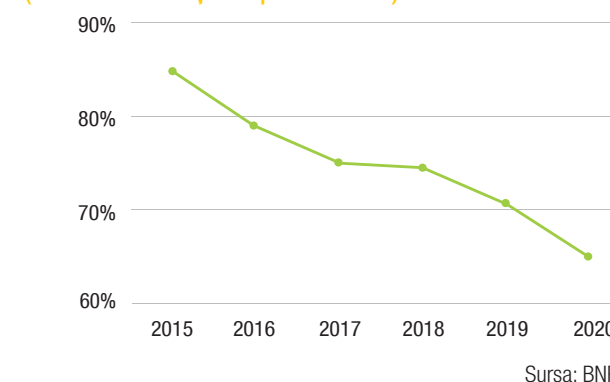
Pe parcursul anului 2020 s-au înregistrat diminuări ale ratelor medii ale dobânzilor la depozitele noi, indiferent de denominare, atât în cazul populației, cât și al societăților nefinanciare. Astfel, la finele anului rata medie a dobânzii la depozitele noi la termen în lei ale populației atingea 1,54%, în scădere cu 0,44 puncte procentuale, în timp ce rata medie a dobânzii la depozitele noi la termen în euro s-a diminuat cu 0,1 puncte procentuale, până la 0,06%. Pe segmentul societăților nefinanciare, rata medie a dobânzii la depozitele noi la termen în moneda națională era de 1,51% la 31 decembrie 2020 (variație anuală de -0,85 puncte procentuale), iar cea a depozitelor noi la termen în valută de 0,2% (variație anuală modică).

În structură, diminuarea cea mai pronunțată a ratei medii de dobândă s-a înregistrat pe segmentul depozitelor noi la termen în lei cu scadența inițială peste 3 luni și până la 6 luni inclusiv, atât în cazul societăților nefinanciare (scădere cu 1,17 puncte procentuale până la 1,85%), cât și al gospodăriilor populației (scădere cu 0,64 puncte procentuale până la 1,66%).

Cu toate că la începutul anului 2020 a fost eliminată taxa pe activele financiare⁷⁸ (aceasta mai producând doar efectele aferente anului 2019 în termeni de declarare și plată), la nivelul întregului an a fost consemnat un nou

minim istoric pentru raportul credite/depozite, depozitele atrase de la clientelă continuând să devanseze volumul creditelor acordate, acestea din urmă ajungând la sfârșitul lunii decembrie 2020 la 65,89% din volumul depozitelor (variație anuală de -5,1 puncte procentuale). Acest indicator reflectă în continuare gradul extrem de redus (circa 27%) al intermedierei financiare, chiar dacă în creștere⁷⁹ față de anii anteriori, comparativ cu media europeană de 83%, dar și cu țări din regiune (Polonia și Cehia 52%, Bulgaria 51%).

Evoluția raportului credite/depozite (în % la sfârșitul perioadei)

Depozitele eligibile ale populației și întreprinderilor la instituțiile de credit participante la FGDB se ridicau la 371,8 miliarde lei la 31 decembrie 2020, în creștere cu 14,8% peste valoarea de la finele anului 2019⁸⁰.

În pofida condițiilor adverse din piață, în anul pandemic 2020 instituțiile de credit participante la FGDB și-au menținut o bună capitalizare, cu o rată a fondurilor proprii totale de 23,18% (+1,25 puncte procentuale) și o rată a fondurilor proprii de nivel 1 de 21,25%, în creștere față de anul precedent (+1,2 puncte procentuale). În mod similar, efectul de levier⁸¹ s-a păstrat la un nivel superior pragului reglementat, ridicându-se la 9,46% la finele anului 2020.

⁷⁷ Datele includ și valorile depozitelor la sucursalele instituțiilor de credit străine, participante la schemele de garantare a depozitelor din țările de origine.

⁷⁸ *Ordonanța de urgență a Guvernului României nr.1/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.11 din 9 ianuarie 2020 și intrată în vigoare de la data publicării.

⁷⁹ Conform estimărilor de specialitate, creșterea s-ar datora reducerii PIB ca efect al pandemiei de COVID-19 și nu majorării în termeni reali a ponderii creditului neguvernamental în PIB.

⁸⁰ Date FGDB, determinate pe baza raportărilor instituțiilor de credit participante.

⁸¹ Efectul de levier măsoară gradul în care instituțiile de credit își finanțează activitatea din surse proprii și reprezintă raportul dintre fondurile proprii de nivel 1 și total active la valoare medie.

RELAȚII DE COOPERARE LA NIVEL NAȚIONAL

În virtutea mandatului statutar și responsabilităților conferite prin lege, FGDB contribuie la menținerea stabilității financiare, sens în care este membru cu statut de observator în cadrul Comitetului Național pentru Supravegherea Macroprudențială (CNSM), structură de cooperare interinstituțională înființată în baza *Legii nr.12/2017 privind supravegherea macroprudențială a sistemului financiar național*⁸² și formată din reprezentanți ai Băncii Naționale a României, ai Autorității de Supraveghere Financiară și ai Guvernului. Directorul general al FGDB participă, fără drept de vot, la ședințele Consiliului general al CNSM.

Obiectivul fundamental al CNSM este de a contribui la salvagardarea stabilității financiare, inclusiv prin consolidarea capacității sistemului financiar de a rezista șocurilor și prin diminuarea acumulării de riscuri sistemice, asigurând pe această cale o contribuție sustenabilă a sistemului financiar la creșterea economică. Totodată, misiunea sa este de a asigura coordonarea în domeniul supravegherii macroprudențiale a sistemului financiar național, prin stabilirea politicii macroprudențiale și a instrumentelor adecvate pentru punerea în aplicare a acesteia.

În contextul epidemiologic al anului 2020, ședințele CNSM s-au realizat prin intermediul procedurii scrise și în regim de videoconferință/teleconferință. Principalele subiecte dezbătute în cadrul acestora s-au axat pe aspecte care vizează politica macroprudențială și riscul sistemic, respectiv analiza periodică de recalibrare a amortizorului anticiclic de capital, modul de implementare al amortizorului de capital pentru alte instituții de importanță sistemică, impactul planurilor de finanțare ale instituțiilor de credit asupra fluxului de creditare către economia reală, riscurile sistemice identificate la nivelul sistemului financiar național, rezultatele exercițiului de testare la stres a solvabilității sectorului bancar sau analiza preliminară legată de capacitatea sectorului bancar de a

gestiona evoluții nefavorabile de intensitate mai ridicată. De asemenea, CNSM a fost informat cu privire la caracteristicile, modul de implementare și implicațiile asupra stabilității financiare ale măsurilor adoptate cu scopul de a proteja economia reală de efectele pandemiei de COVID-19, precum și referitor la măsurile implementate de Banca Națională a României în același context.

Printre recomandările adoptate în anul 2020 se regăsesc și cele privind amortizorul anticiclic de capital și amortizorul de capital pentru alte instituții de importanță sistemică din România⁸³, modul de implementare a *Recomandării CERS/2020/8 referitoare la monitorizarea implicațiilor asupra stabilității financiare ale măsurilor privind moratoriile pentru credite, schemele publice de garantare a creditelor și alte măsuri de natură fiscală luate pentru a proteja economia reală de efectele pandemiei de COVID-19*, precum și modificarea *Strategiei de implementare a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) de către instituțiile financiare nebankare ca bază a contabilității și pentru întocmirea situațiilor financiare individuale*.

Pe linia cooperării inter-instituționale, FGDB a inițiat în anul 2020 demersurile de adecvare și formalizare a cadrului de colaborare cu Banca Națională a României și cu Ministerul Finanțelor, în scopul eficientizării comunicării dintre participanții instituționali implicați în aplicarea măsurilor de rezoluție bancară, concluzie formulată de altfel și cu ocazia exercițiului de simulare de criză derulat în luna mai 2019. Necesitatea încheierii unui astfel de acord tripartit, asumat de toate instituțiile implicate, a fost abordată și la nivelul CNSM încă din anul 2019. Finalizarea acestei acțiuni necesită colaborarea între cele trei instituții ale rețelei de stabilitate financiară, astfel încât acordul să asigure un cadru armonizat și funcțional care să guverneze acordurile/convențiile bilaterale existente și să reprezinte un instrument eficient pentru facilitarea comunicării și schimbului de informații.

ACTIVITATEA INTERNAȚIONALĂ

Activitatea internațională a FGDB în anul 2020 a fost marcată în principal de participarea în grupurile de lucru constituite la nivelul EFDI⁸⁴ și al Autorității Bancare Europene, întâlnirile acestora fiind organizate exclusiv *online*. Pe parcursul anului 2020, reprezentanții FGDB au participat la videoconferințele organizate în domeniul cooperării transfrontaliere între schemele de garantare a depozitelor din Uniunea Europeană, atât la nivelul grupului largit coordonat de directorul general al FGDB⁸⁵, cât și al subgroupurilor specializate pe aspecte de natură operațională, juridică, financiară și de comunicare. De asemenea, ca parte a procesului de elaborare a opiniei Autorității Bancare Europene cu privire la modul de implementare la nivelul Uniunii Europene a directivei privind schemele de garantare a depozitelor și necesitatea revizuirii acesteia, reprezentanții FGDB au participat la videoconferințe ale subgroupului operativ privind testările de criză ale schemelor de garantare a depozitelor, constituit la nivelul Comitetului permanent de rezoluție al Autorității Bancare Europene.

În perioada aprilie - mai 2020, reprezentanții FGDB au organizat și coordonat procesul de actualizare a bazei de date privind cooperarea transfrontalieră la nivelul schemelor de garantare din Uniunea Europeană, semnate ale Acordului multilateral de colaborare sub egida EFDI. Baza de date pentru colaborarea transfrontalieră, implementată la nivelul EFDI și administrată de FGDB, reprezintă un instrument cheie pentru efectuarea plăților de compensații de către schema din țara de origine către deponenții garantați din țara gazdă. Pornind de la setul comun de standarde și instrumente stabilit în Acordul multilateral de cooperare EFDI, schema de garantare din Ungaria⁸⁶ a inițiat demersuri în vederea încheierii unui acord bilateral cu FGDB ca urmare a înființării de către Bank of China (Central and Eastern Europe) Limited cu sediul la Budapesta a unei sucursale la București. Negocierile s-au derulat pe parcursul anului 2020, forma finală a acordului bilateral fiind semnată la începutul anului 2021.

Reprezentanții FGDB în grupul de lucru privind proiectul EDIS, constituit la nivelul Băncii Naționale a României, au contribuit la opinia formulată de banca centrală pe probleme specifice acestui dosar. Opiniile statelor membre au fost formulate în pregătirea reuniunilor virtuale ale grupului de lucru *ad-hoc* al Consiliului Uniunii Europene privind consolidarea Uniunii Bancare, în cadrul cărora au fost discutate opțiunile propuse pentru înființarea EDIS și măsurile de reducere a riscurilor în sectorul bancar.

În cursul anului 2020, reprezentanții FGDB au luat parte la reuniunile virtuale ale grupului de lucru pentru Uniunea Bancară, care analizează în detaliu proiectul legislativ referitor la EDIS și evoluția acestuia. FGDB a participat virtual și în cadrul altor grupuri de lucru constituite la nivelul EFDI. În calitate de membru IADI⁸⁷, FGDB a participat în sistem de teleconferință la Adunarea generală anuală, la reuniunile Comitetului Regional IADI pentru Europa și la alte dezbateri la nivelul acestei asociații internaționale. FGDB a formulat opinii și a informat asupra practicilor și experienței sale în domeniul garantării depozitelor și lichidării bancare, ca răspuns la numeroase solicitări primite în decursul anului 2020 de la alte scheme de garantare.

La rândul său, FGDB a lansat în luna decembrie 2020 un sondaj în rândul schemelor de garantare a depozitelor din Uniunea Europeană pe tema disponibilității acestora de a acorda împrumuturi reciproce voluntare în scopul suplimentării resurselor într-o situație critică de plăți de compensații. Răspunsurile la sondajul FGDB au relevat un interes scăzut al schemelor de garantare față de această posibilă sursă de finanțare prevăzută de directiva europeană privind schemele de garantare a depozitelor ca urmare a impedimentelor identificate în aplicarea acesteia, care o fac practic nefezabilă. În decursul anului, FGDB a participat și la reuniunile virtuale ale colegiilor de rezoluție organizate de SRB⁸⁸, alături de reprezentanții Băncii Naționale a României și cei ai Ministerului Finanțelor.

⁸² Prin înființarea CNSM, care a preluat atribuțiile Comitetului Național pentru Stabilitate Financiară, s-a transpus în practică *Recomandarea CERS nr.3/2011 privind mandatul macroprudențial al autorităților naționale*.

⁸³ Cerințele privind amortizorul de capital pentru alte instituții de importanță sistemică sunt aplicabile începând cu 1 ianuarie 2016 și se reevaluează anual. În baza recomandărilor CNSM a fost emis *Ordinul Băncii Naționale a României nr.5/2020 privind amortizorul aferent instituțiilor de credit autorizate în România și identificate drept alte instituții de importanță sistemică (O-SII)*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr.1222 din 14 decembrie 2020. Față de anii anteriori, pentru anul 2021 s-a diminuat de la nouă la opt numărul instituțiilor de credit încadrate în categoria "alte instituții de importanță sistemică". Toate cele opt instituții de credit O-SII sunt participante la FGDB, depozitele acoperite constituite la acestea reprezentând 89,1% din suma depozitelor acoperite la instituțiile de credit participante la 31 decembrie 2020, conform datelor raportate FGDB.

⁸⁴ În prezent, EFDI are 69 de instituții membre din 47 de țări europene, dintre care 56 de scheme de garantare a depozitelor și 14 scheme de compensare a investitorilor.

⁸⁵ Directorul FGDB a fost până în septembrie 2020 membru al conducerii executive a Comitetului EFDI pentru Uniunea Europeană și coordonator al grupului de lucru privind cooperarea transfrontalieră, proiectul pe această temă al Comitetului EFDI pentru Uniunea Europeană fiind, astfel, gestionat de către FGDB.

⁸⁶ Országos Betétbiztosítási Alap - OBA

⁸⁷ În prezent, IADI are 85 de membri (scheme de garantare din 87 de țări), 8 asociații (autorități și instituții din țări care intenționează să instituie un sistem de protecție a depozitelor) și 16 parteneri (printre care Banca Mondială, Fondul Monetar Internațional, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, EFDI).

⁸⁸ FGDB este membru cu statut de observator în 16 colegii de rezoluție stabilite pentru instituții de credit aflate în aria de responsabilitate a SRB, cu subsidiare sau sucursale deschise în România.

3 GARANTAREA DEPOZITELOR

În sfera de garantare a FGDB sunt incluse, în condițiile și limitele stabilite prin lege, depozitele eligibile ale persoanelor fizice și cele ale întreprinderilor mici și mijlocii, companiilor și altor categorii asimilate acestora.

La finele anului 2020, 99,8% din depozitele persoanelor fizice (deținute de 99,7% din deponenții acestei categorii) și 76,2% din depozitele persoanelor juridice (deținute de 97,2% din deponenții categoriei) erau incluse în sfera de garantare a FGDB.

EVOLUȚIA DEPOZITELOR ÎN ANUL 2020⁸⁹

Conform datelor raportate FGDB de instituțiile de credit participante, depozitele din evidențele acestora însumau 418,8 miliarde lei la 31 decembrie 2020, consemnând o creștere cu 12,4% față de sfârșitul anului 2019, susținută, similar anului precedent, tot de majorarea volumului depozitelor rezidenților⁹⁰.

Din total, depozitele eligibile dețineau o pondere de 88,8% și însumau 371,8 miliarde lei la 31 decembrie 2020. Acestea și-au menținut tendința ascendentă din anii precedenți, înregistrând o creștere anuală substanțială de 14,8%. Majorarea cu aproximativ 48 miliarde lei a depozitelor eligibile a fost rezultatul dinamicilor pozitive consemnate la nivelul tuturor componentelor - depozite denominate în lei și în valută, de valori în cadrul sau peste nivelul plafonului de acoperire, atât ale populației, cât și ale persoanelor juridice.

Aportul cel mai însemnat la această creștere (aproximativ 80%) a provenit din sfera depozitelor populației de valori mai mici sau egale cu 100.000 euro în echivalent lei și din cea a persoanelor juridice garantate care dețineau depozite mai mari decât valoarea plafonului de acoperire. Totodată, peste trei sferturi din majorarea anuală a depozitelor garantate de FGDB s-a înregistrat în a doua parte a anului.

Criza sanitară pandemică declanșată în prima parte a anului 2020 și impactul său major asupra activității economice au schimbat substanțial comportamentul populației și al agenților economici. Pe de o parte, *lockdown*-ul a afectat veniturile companiilor și ale unor categorii largi ale populației, iar pe de altă parte a obligat băncile să investească masiv în digitalizare și securizarea operațiunilor realizate prin internet și *mobile banking*. În aceste condiții a fost puternic afectată înclinația spre consum a populației, manifestându-se și tendința de amânare/temporizare a unor proiecte de investiții pe segmentul companiilor, având ca rezultat înregistrarea unui avans semnificativ atât al depozitelor eligibile, cât și al celor acoperite.

Preferința manifestată atât de persoanele fizice, cât și de cele juridice de a economisi mai mult în lei decât în valută s-a menținut și pe parcursul anului 2020. În termeni nominali, depozitele eligibile în moneda națională au avut o evoluție mai accelerată decât cele în valută, astfel încât la sfârșitul anului 2020 au însumat 233 miliarde lei (variație anuală de +13,8%), comparativ cu 138,8 echivalent miliarde lei (variație anuală de +16,5%). Depozitele în lei au continuat să dețină ponderea majoritară în volumul depozitelor eligibile, respectiv 62,7% la 31 decembrie 2020.

⁸⁹ Situația depozitelor la instituțiile de credit membre la 31 decembrie 2020 se regăsește în Anexa nr. 3.

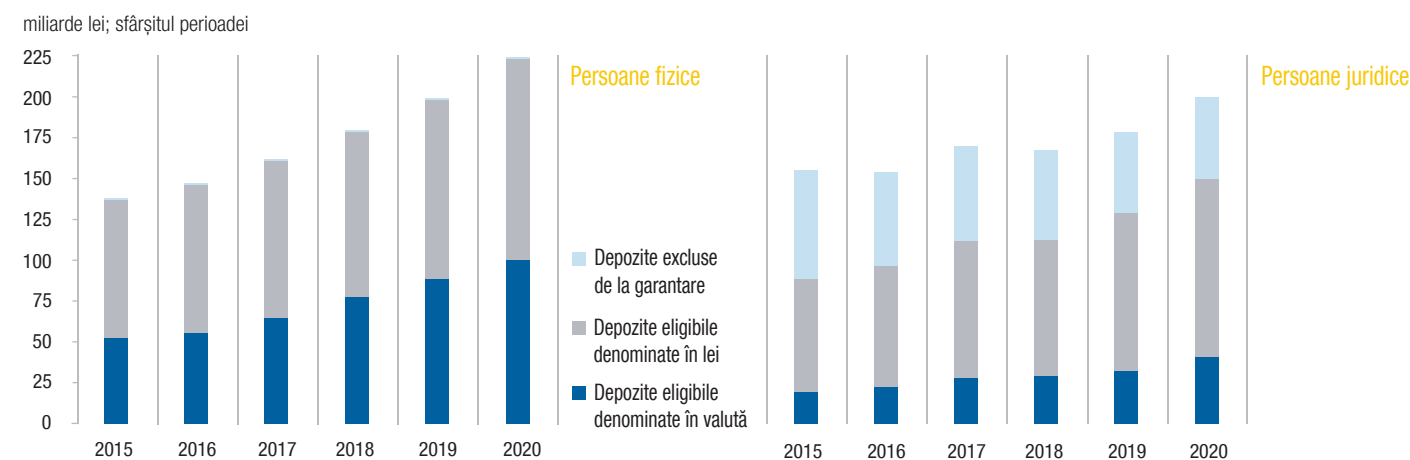
⁹⁰ Pe segmentul nerezidenților s-au înregistrat retrageri de sume, însă acestea corespund categoriei persoanelor juridice care nu beneficiază de garantare, respectiv instituții de credit, instituții financiare, firme de investiții, societăți de asigurare și/sau reasigurare, organisme de plasament colectiv, fonduri de pensii, autorități publice centrale, locale și regionale.

În structură, avansul depozitelor eligibile denuminate în valută de pe parcursul anului 2020 s-a datorat preponderent componentei în euro (87,7%).

Așa cum s-a menționat și în capitolul precedent, depozitele *overnight*⁹¹ și-au menținut și în anul 2020 contribuția cea mai însemnată la majorarea valorii depozitelor persoanelor fizice, ajungând să constituie peste jumătate din totalul depozitelor populației la 31 decembrie 2020 (52,1%).

Deponenții garantați erau în număr de 15.278.102 persoane fizice și juridice la 31 decembrie 2020, 99% din total fiind rezidenți cu depozite la instituțiile de credit participante ce se ridicau la 360,9 miliarde lei (97% din valoarea totală a depozitelor eligibile la finele anului 2020).

Depozitele la instituțiile de credit membre*

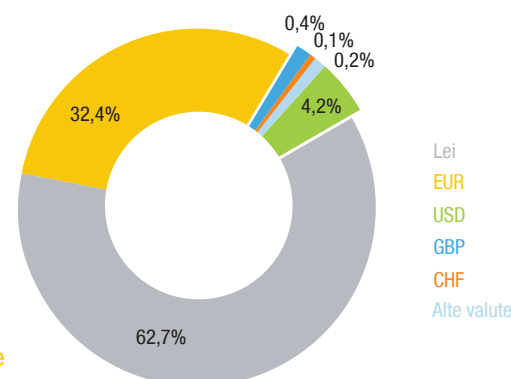

* Depozitele populației excluse de la garantare au o pondere foarte mică (0,2%) în totalul depozitelor persoanelor fizice.

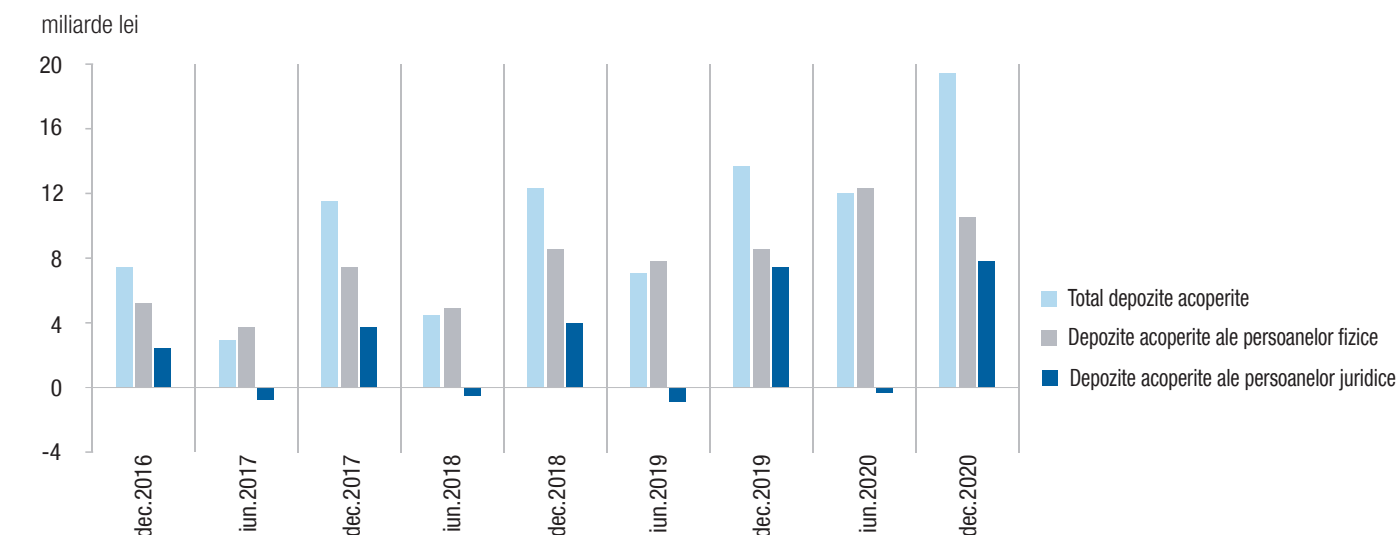
Depozitele acoperite de FGDB însumau 241,6 miliarde lei la 31 decembrie 2020, cu 14,7% peste nivelul de la sfârșitul anului 2019, acestea continuând să reprezinte aproape două treimi din valoarea totală a depozitelor eligibile.

Similar anului precedent, aproximativ 65% din majorarea anuală a valorii totale a depozitelor acoperite s-a datorat

Structura pe monede a depozitelor eligibile la 31 decembrie 2020

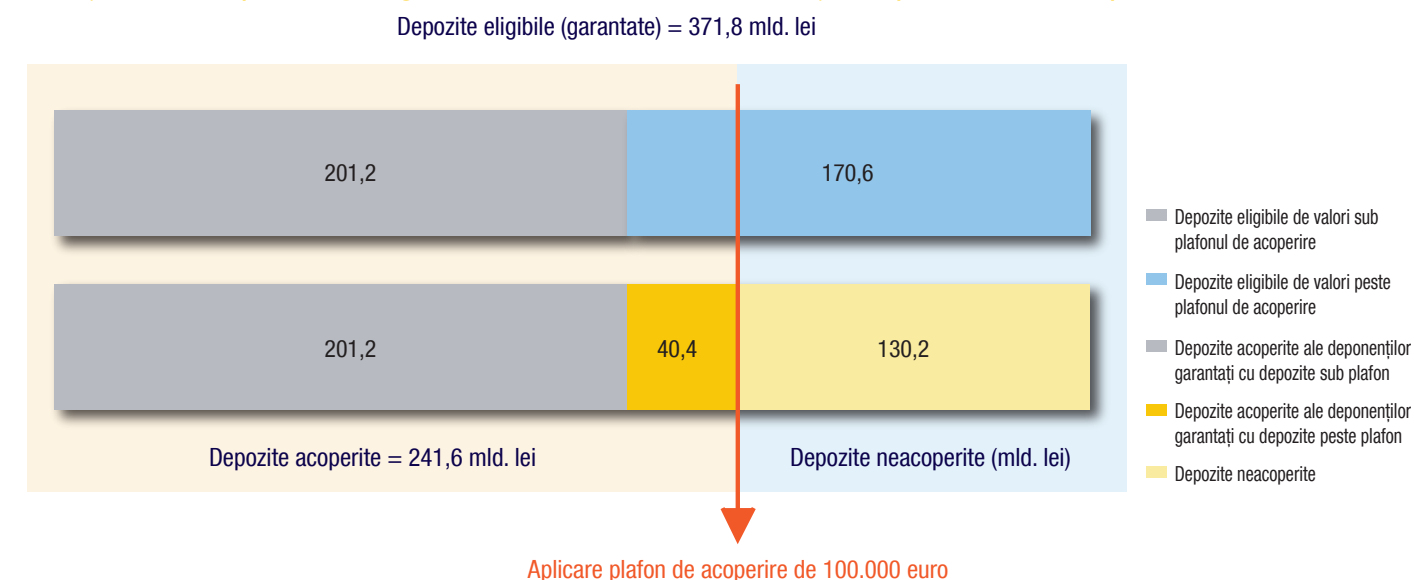
Variațiile valorii totale a depozitelor acoperite, pe categorii de deponenți

În raport cu numărul total al deponenților garantați, titularii depozitelor acoperite integral de FGDB reprezentau 99,5%, fiind în număr de 15.195.148 persoane fizice și juridice. Depozitele de valori mai mici sau egale cu echivalentul în lei al plafonului de acoperire⁹² însumau, la 31 decembrie 2020, 201,2 miliarde lei, consemnând o creștere anuală de 23,6 miliarde lei provenită, în principal,

din sfera depozitelor populației. Depozitele care nu depășeau plafonul de acoperire reprezentau 54,1% din valoarea totală a depozitelor eligibile. Depozitele situate peste plafonul de acoperire se ridicau, la finele anului 2020, la 170,6 miliarde lei (variație anuală de +16,6% datorată cu precădere avansului depozitelor persoanelor juridice garantate).

Poziționarea depozitelor eligibile la 31 decembrie 2020 față de plafonul de acoperire de 100.000 euro

⁹¹ Buletinul lunar al Băncii Naționale a României, decembrie 2020, anul XXVIII, nr.326. Conform datelor băncii centrale, în anul 2020 a sporit ponderea segmentului depozitelor *overnight* în totalul depozitelor populației față de anul precedent, 87% din avansul acestora provenind din sfera acestei categorii de depozite.

⁹² La 31 decembrie 2020, plafonul de acoperire de 100.000 euro reprezenta în echivalent 486.940 lei.

DEPOZITELE ELIGIBILE ALE PERSOANELOR FIZICE

Anul 2020 a fost marcat de o creștere semnificativă a depozitelor eligibile ale persoanelor fizice la instituțiile de credit participante la FGDB, acestea atingând vârful ultimilor ani, respectiv 222,5 miliarde lei (variație nominală anuală de +13,7%). Depozitele erau deținute, la 31 decembrie 2020, de 14.148.998 deponenți persoane fizice.

Toate componentele pe monede de denominare ale depozitelor persoanelor fizice au consemnat majorări pe parcursul anului 2020, o contribuție mai însemnată revenind depozitelor în lei de valori inferioare plafonului de acoperire. La finele anului 2020, depozitele eligibile denominate în moneda națională totalizau 123,8 miliarde lei, în creștere cu 14,1% față de 31 decembrie 2019, în timp ce depozitele în valută s-au majorat cu 13,1%, până la 98,7 echivalent miliarde lei. Depozitele în lei și-au menținut ponderea majoritară în valoarea totală a depozitelor eligibile ale persoanelor fizice (55,6%), fiind urmate de depozitele denominate în euro (38,9%) și de cele în dolari americani (4,5%).

La sfârșitul anului 2020, depozitele eligibile ale persoanelor fizice rezidente însumau 215,6 miliarde lei, în creștere cu 26,6 miliarde lei față de 31 decembrie 2019, reprezentând 96,9% din valoarea totală a depozitelor eligibile ale populației.

Evoluția pozitivă semnificativă a economisirii populației de pe parcursul anului 2020 a avut loc pe fondul manifestării scăderii consumului privat în contextul crizei pandemice, dat fiind că numeroase segmente ale activității economice și-au încetinit ritmul de creștere sau chiar au intrat în colaps ca urmare a izolării la domiciliu a consumatorilor, înregistrându-se o cerere redusă pentru unele produse nealimentare sau servicii care nu sunt de strictă necesitate.

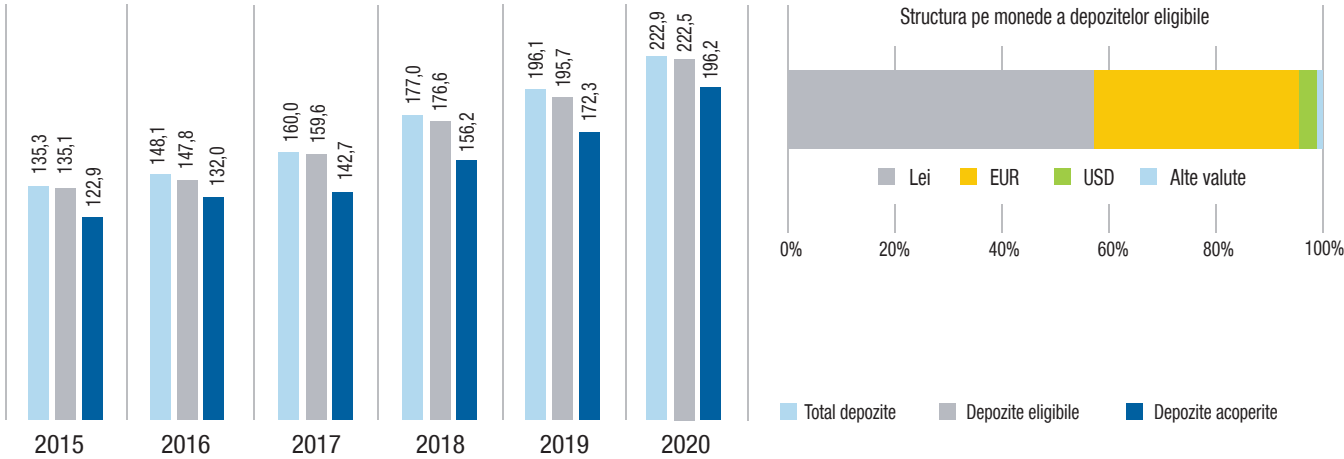
Piața muncii a fost de asemenea puternic afectată de măsurile de prevenție a răspândirii epidemiei de COVID-19, cu o rată a șomajului în creștere pe parcursul anului 2020 și care a ajuns la 4,9% la finele perioadei⁹³ (cea mai ridicată din ultimii trei ani), pe fondul întreruperilor/încetărilor unor activități, apelării la șomaj tehnic în cazul anumitor agenți economici sau la reducerea timpului de lucru, nerealizărilor de producție ori diminuării încasărilor. Cu toate acestea, programele guvernamentale de sprijinire a ocupării forței de muncă au continuat să limiteze efectele negative asupra pieței muncii generate de răspândirea pandemiei de COVID-19, iar la finele anului 2020 s-a consemnat o creștere anuală cu 8,4% a câștigului salarial mediu nominal net, care se situa la 3.620 lei. În termeni reali, indicele câștigului salarial față de aceeași perioadă a anului 2019 a fost de 106,2%⁹⁴.

Pensia medie lunară în anul 2020 a fost de 1.500 lei, consemnând o creștere cu 16,1% comparativ cu perioada similară a anului precedent⁹⁵. Numărul mediu de pensionari a fost de 5.128 mii persoane, în scădere cu 29 mii persoane față de anul precedent, din care 4.675 mii pensionari de asigurări sociale de stat (la această categorie consemnându-se o creștere cu 3 mii de persoane față de anul 2019). Raportul pe total dintre numărul mediu de pensionari de asigurări sociale de stat și cel al salariaților a fost de 9 la 10; în profil teritorial, acest raport a prezentat variații semnificative de la numai 4 pensionari la 10 salariați în județul Ilfov, la 16 pensionari la 10 salariați în județul Teleorman, 15 la 10 în Giurgiu și Vaslui și 14 la 10 în Botoșani.

Analiza datelor raportate la 31 decembrie 2020 de instituțiile de credit participante la FGDB a relevat anumite caracteristici ale distribuției deponenților persoane fizice și a depozitelor acestora, evidențiindu-se un raport invers

Depozitele populației la instituțiile de credit participante

miliarde lei; sfârșitul perioadei

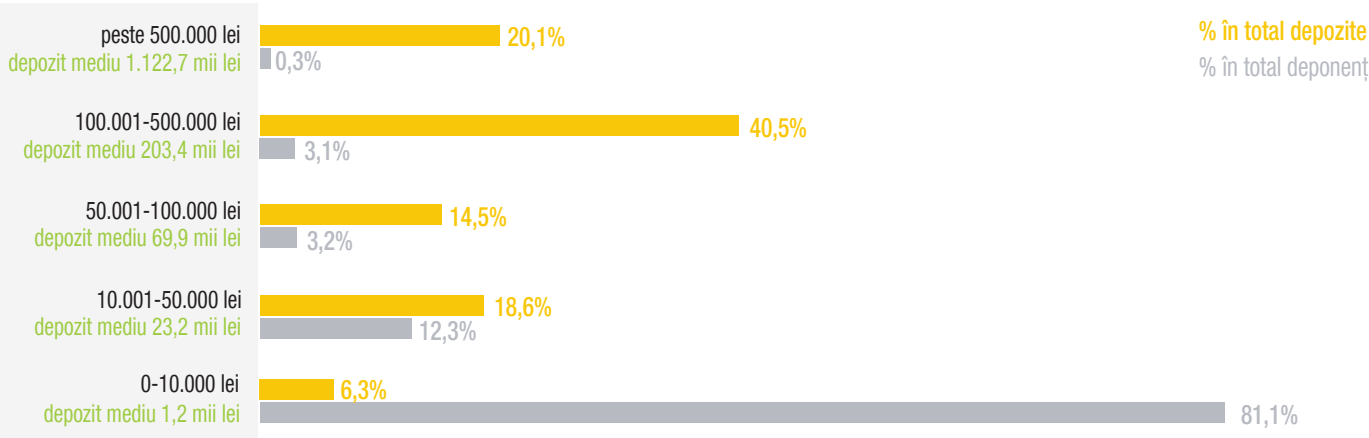

proporțional între repartitia celor două variabile. Cel mai numeros segment corespunde celor 81,1% dintre deponenții incluși în analiză și care dețin sume mai mici sau egale cu 10 mii lei, depozitele acestora reprezentând doar 6,3% din valoarea totală a depozitelor, cu o valoare medie a depozitului de 1,2 mii lei. În următoarele două segmente, cu sume cuprinse între 10 mii lei până la 100 mii lei, se situează 15,5% dintre deponenți, cu o pondere de 33,1% din volumul depozitelor. Pe intervalul sumelor peste 100 mii lei până la 500 mii lei se regăsesc 3,1% dintre deponenți cu o pondere de 40,5% din volumul depozitelor și un depozit mediu de 203,4 mii lei. Ultimul segment corespunde celor care dețin sume peste 500 mii lei, adică

unei proporții de 0,3% din numărul total al deponenților, cu o pondere de 20,1% din valoarea depozitelor, depozitul mediu pe acest segment fiind de 1.122,7 mii lei.

Depozitele persoanelor fizice au contribuit într-o manieră semnificativă la creșterea valorii totale a depozitelor acoperite, marea majoritate a depozitelor populației fiind de valori cel mult egale cu echivalentul în lei a 100.000 euro. La 31 decembrie 2020, valoarea totală a depozitelor acoperite ale populației a fost de 196,2 miliarde lei (variație anuală de +13,9%), ceea ce a reprezentat peste 88% din valoarea depozitelor persoanelor fizice și 81,2% din volumul total al depozitelor acoperite de FGDB.

Distribuția depozitelor pe intervale de valori

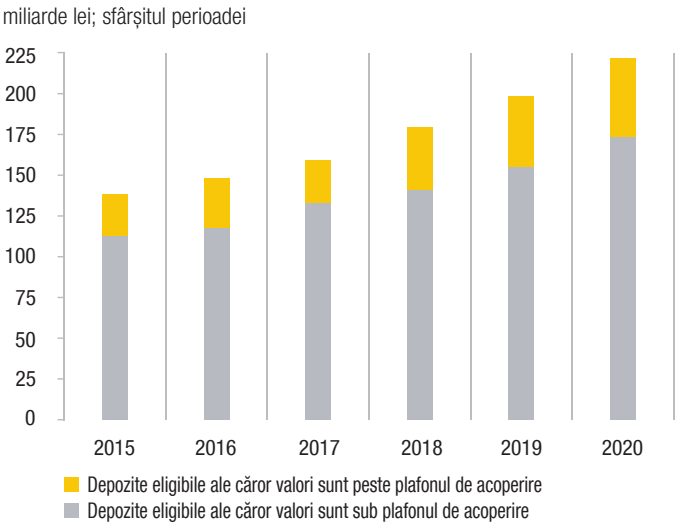

⁹³ Comunicatul de presă nr.26/1 februarie 2021 al Institutului Național de Statistică.

⁹⁴ Comunicatul de presă nr.34/11 februarie 2021 al Institutului Național de Statistică: "Ia nivelul lunii decembrie 2020, caracteristic finalurilor de an, nivelul câștigului salarial este în general mai mare decât în lunile precedente în majoritatea activităților din sectorul economic, în principal ca urmare a acordării de prime ocazionale (prime trimestriale, anuale, pentru sărbătorile de iarnă, pentru performanțe deosebite sau al 13-lea salariu), drepturi în natură și ajutoare bănești, sume din profitul net și alte fonduri (inclusiv bilete de valoare). În anul 2020, în particular, acest fapt s-a datorat și reluării activității anumitor agenți economici afectați de măsurile luate în contextul epidemiologic din țara noastră, a realizărilor de producție ori încasărilor mai mari (în funcție de contracte/proiecte), cât și a disponibilizărilor de personal cu câștiguri salariale mai mici față de medie, din unele activități economice".

⁹⁵ Comunicatul de presă nr.77/30 martie 2021 al Institutului Național de Statistică.

Poziționarea depozitelor eligibile ale populației față de plafonul de acoperire

Deponenții garantați protejați integral de FGDB, cu depozite de valori sub nivelul plafonului de acoperire, reprezentau 99,7% din numărul total al persoanelor fizice titulare de depozite eligibile la finele anului 2020.

Raportat la plafonul de acoperire, depozitele persoanelor fizice de valori mai mici sau la nivelul plafonului se ridicau, la 31 decembrie 2020, la 173,2 miliarde lei (77,8% din suma totală a depozitelor eligibile), cu 13% peste valoarea

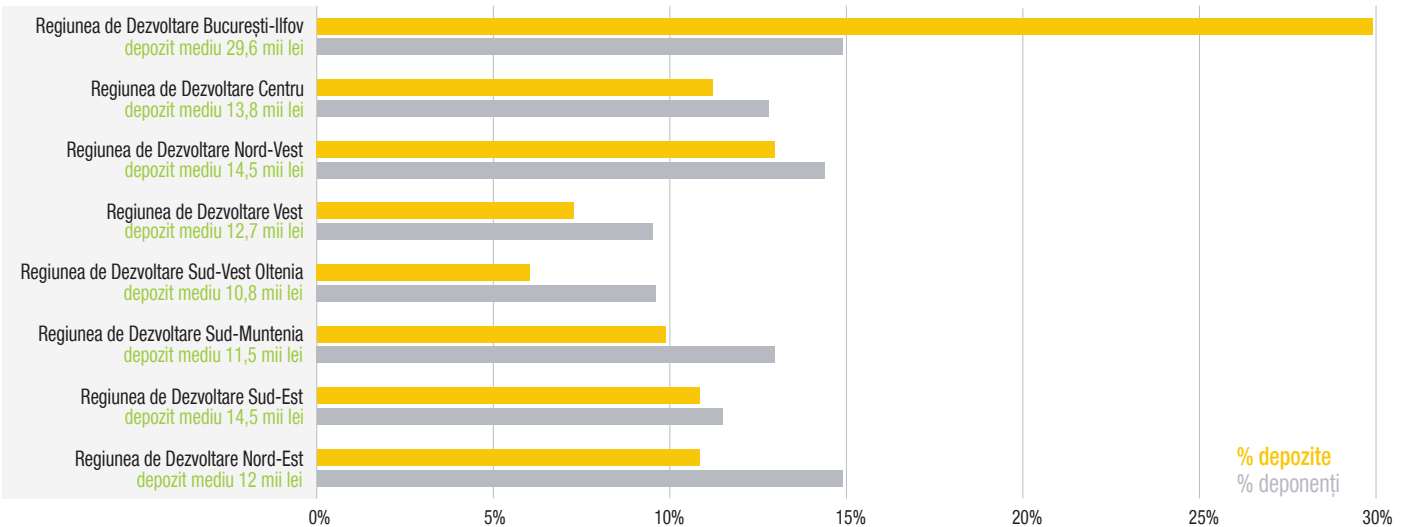
consemnată la finele perioadei similare anterioare. Aproximativ 80% din sporul anual de circa 24 miliarde lei înregistrat pe segmentul depozitelor populației acoperite de FGDB revin depozitelor de valori mai mici sau egale cu echivalentul în lei al plafonului de acoperire de 100.000 euro.

Valoarea medie a unui depozit acoperit deținut de o persoană fizică se situa, la finele anului 2020, la nivelul de 13,9 mii lei (variație anuală de +14,9% față de sfârșitul lunii decembrie 2019).

În Regiunea de Dezvoltare București-Ilfov continuă să se concentreze aproape o treime din valoarea depozitelor persoanelor fizice (depozitul mediu pe acest segment este de 29,6 mii lei). Pe parcursul anului 2020, în această regiune a fost consemnat un spor al valorii depozitelor în termeni absoluți de 7,2 miliarde lei. Aproape trei sferturi din deponenții din Regiunea de Dezvoltare București-Ilfov dețineau la 31 decembrie 2020 sume mai mici sau egale cu 10 mii lei, depozitele acestora reprezentând doar 3,3% din valoarea totală a depozitelor. Depozitele cu valori situate între 100 - 500 mii lei constituie 43% din valoarea totală a depozitelor deținute de populația din această zonă. La polul opus, cea mai scăzută valoare a depozitului mediu se menține tot în Regiunea Sud-Vest Oltenia (10,8 mii lei).

Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest a consemnat la finele anului 2020 cea mai mare creștere procentuală a valorii depozitului mediu (17%).

Distribuția pe regiuni a volumului depozitelor și a numărului deponenților

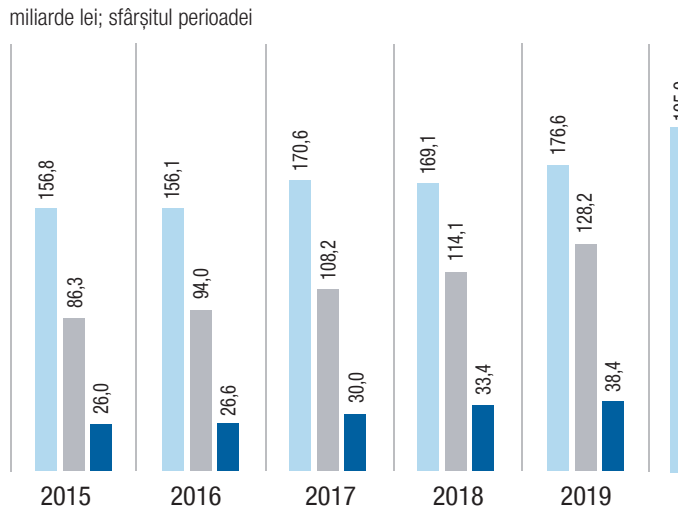

DEPOZITELE ELIGIBILE ALE PERSOANELOR JURIDICE

Depozitele eligibile ale persoanelor juridice au avansat într-un ritm ușor mai alert decât cele ale populației, la 31 decembrie 2020 acestea totalizând 149,3 miliarde lei (variație anuală de +16,5%). Din sporul anual de aproximativ 21 miliarde lei, trei sferturi s-au înregistrat pe parcursul ultimului trimestru, contrabalansând astfel diminuarea din prima parte a anului. Similar anilor precedenți, și în anul 2020 evoluția pozitivă a depozitelor persoanelor juridice garantate s-a datorat cu precădere segmentului depozitelor de valori peste nivelul plafonului de acoperire de 100.000 euro în echivalent lei.

În contextul crizei cauzate de pandemia de COVID-19, activitatea economică a cunoscut un recul, iar eforturile autorităților naționale au fost direcționate către atenuarea impactului negativ asupra mediului economic din România, prin măsuri concrete menite să ajute companiile să traverseze perioada dificilă. După cum era însă de așteptat, s-a observat un comportament investițional și operațional foarte precaut din partea agenților economici, fapt care a condus la acumularea de resurse în conturile bancare ale acestora la finele anului 2020, în pofida consemnării celei mai însemnate reduceri a numărului de înmatriculări⁹⁶ de noi persoane juridice din ultimii ani (diminuare cu 18% față de valoarea de pe parcursul anului 2019).

Depozitele persoanelor juridice la instituțiile de credit participante

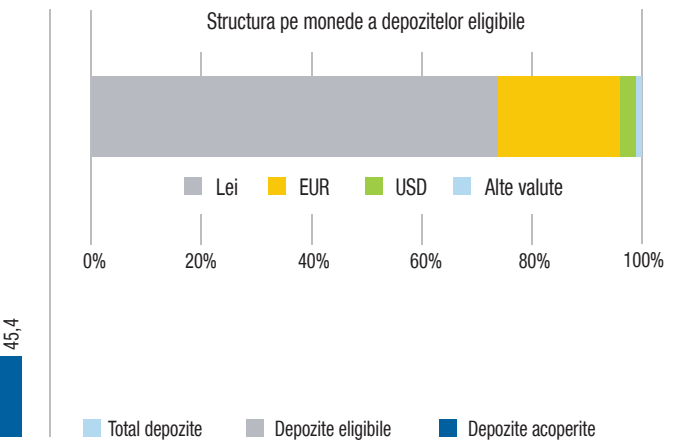

⁹⁶ Sursa: Oficiul Național al Registrului Comerțului, Secțiunea Statistici, Înmatriculări SRL-D.

Depozitele garantate denumite în lei ale persoanelor juridice au avansat pe parcursul anului 2020 cu 13,4%, situându-se la nivelul de 109,1 miliarde lei la 31 decembrie 2020. Depozitele în valută erau în sumă de 40,2 echivalent miliarde lei (variație anuală de +25,8%), cu 8,3 echivalent miliarde lei peste valoarea de la 31 decembrie 2019. La fel ca în cazul populației, depozitele în euro reprezintă principala componentă a depozitelor în valută ale companiilor, iar evoluția acestora din anul 2020 a fost factorul de creștere a volumului depozitelor eligibile în valută ale persoanelor juridice (+7 echivalent miliarde lei). Depozitele denumite în moneda națională au continuat să reprezinte aproape trei sferturi din valoarea totală a depozitelor eligibile ale persoanelor juridice (73,1%), fiind urmate de depozitele în euro (22,5%) și de cele în dolari americani (3,7%).

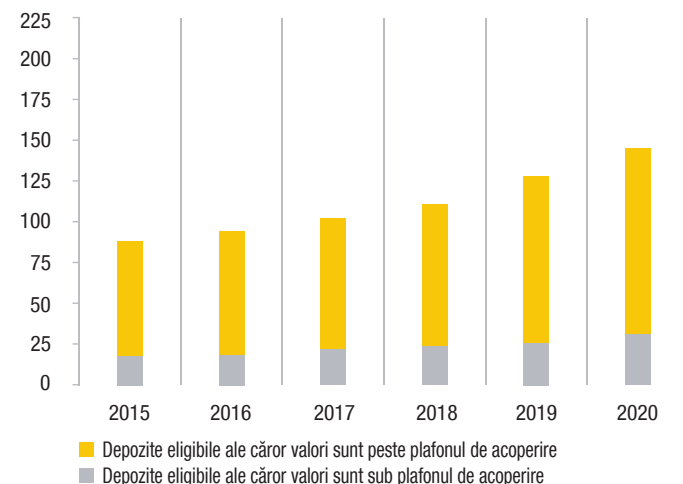
Depozitele eligibile ale persoanelor juridice rezidente, în sumă de 145,3 miliarde lei la sfârșitul anului 2020, au consemnat o creștere anuală de 16,3%, ajungând la 97,3% din valoarea totală a depozitelor eligibile ale persoanelor juridice.

Depozitele de valori mai mari decât echivalentul în lei al plafonului de acoperire, în cuantum de 121,3 miliarde lei la 31 decembrie 2020, reprezentau 81,2% din depozitele eligibile ale persoanelor juridice.

Poziționarea depozitelor eligibile ale persoanelor juridice față de plafonul de acoperire

miliarde lei; sfârșitul perioadei

PROCESUL DE PLATĂ A COMPENSAȚIILOR

Cu toate provocările inedite pe care le-a adus cu sine anul 2020, mai întâi în plan sanitar și apoi repercutate la nivel economico-social și financiar, grație măsurilor rapide și concertate ale autorităților nu a fost întreruptă seria celor 14 ani fără falimente bancare sau alte evenimente de indisponibilizare a depozitelor în România, care să necesite plata de compensații în favoarea deponenților garantați. Pe parcursul activității sale, FGDB a efectuat plăți de compensații în valoare de 512,2 milioane lei pentru despăgubirea deponenților cu depozite garantate la șapte bănci intrate în faliment în perioada 1999 – 2006. Pentru ultimul faliment bancar înregistrat în România, obligația FGDB de a plăti compensații a încetat în luna ianuarie 2010, toate procesele de plată a compensațiilor derulându-se în termenul legal și fără incidente.

În conformitate cu legislația incidentă activității sale, FGDB are obligația de a pune la dispoziția deponenților garantați sumele reprezentând compensațiile cuvenite în

La 31 decembrie 2020 erau evidențiate 1.129.104 persoane juridice garantate, din care 99,8% erau rezidente, iar 96,8% dețineau la finele anului 2020 depozite de valori în cadrul plafonului de acoperire. Depozitele acoperite ale persoanelor juridice au înregistrat o dinamică pozitivă, cu o variație anuală de +18,2%, până la 45,4 miliarde lei la 31 decembrie 2020; sub aspectul ponderii în valoarea totală a depozitelor eligibile ale persoanelor juridice, situate preponderent peste plafonul de acoperire, acestea au reprezentat mai puțin de o treime, nivel relativ redus spre deosebire de categoria similară a depozitelor acoperite ale populației.

La finele anului 2020, valoarea medie a unui depozit eligibil deținut de o persoană juridică în cadrul plafonului de acoperire a fost de 25,6 mii lei, în timp ce pentru depozitele de peste 100.000 euro, aceasta s-a ridicat la 3.406,8 mii lei. Valoarea medie a unui depozit acoperit deținut de o persoană juridică a fost de 40,2 mii lei la finele anului 2020 (variație anuală de +9,5%).

cel mult șapte zile lucrătoare de la data la care depozitele au devenit indisponibile, acesta fiind cel mai scurt termen de plată prevăzut de *Directiva Uniunii Europene privind schemele de garantare a depozitelor*⁹⁷. Pentru îndeplinirea acestui mandat, FGDB este în permanență preocupat de asigurarea tuturor condițiilor necesare derulării unui proces rapid și eficient de despăgubire, element semnificativ în consolidarea încrederii deponenților.

Cadrul legal actual prevede realizarea plăților de compensații prin intermediul instituțiilor de credit mandatate ca agenți de plată. În acest scop, Consiliul de supraveghere al FGDB stabilește anual, pentru perioada următoarelor 12 luni, cu aprobarea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României, instituțiile de credit selectate⁹⁸ pentru a fi mandatate să efectueze plăți de compensații în eventualitatea indisponibilizării depozitelor la vreuna/vreunele dintre instituțiile de credit participante.

⁹⁷ La nivelul Uniunii Europene este prevăzută o reducere graduală a termenului de plată a compensațiilor de la 20 la 7 zile lucrătoare, până în anul 2024.

⁹⁸ Selectarea se face pe baza criteriilor stabilite prin *Regulamentul nr.3/2018* emis de FGDB: clasarea instituțiilor de credit, după volumul depozitelor eligibile, între primele 10 poziții din cadrul celor participante, dimensiunea rețelei teritoriale, efectuarea plăților în valuta în care a fost acordată finanțarea de către schema de garantare din țara de origine în cazul plăților transfrontaliere de compensații, absența litigiilor cu FGDB și neincidenta vreunor măsuri de redresare sau rezoluție bancară, precum și existența unui sistem informatic adaptat cerințelor specifice ale FGDB și a unui serviciu de *call center* dedicat.

Procesul de plată a compensațiilor

Ziua 0

Indisponibilizarea depozitelor

Ziua 1

Listă compensații de plătit

FGDB

FGDB are obligația să:

- verifice lista compensațiilor de plătit
- întocmească lista finală a compensațiilor de plătit
- publice informațiile necesare deponenților pentru încasarea compensațiilor

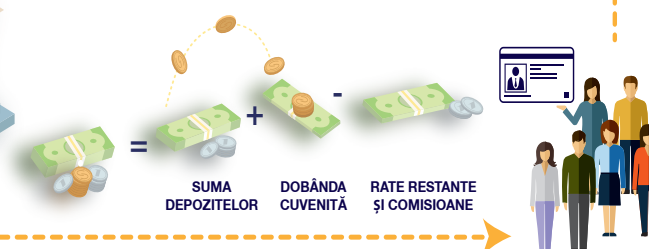
100.000 €
PLAFON DE ACOPERIRE
PERSOANE FIZICE ȘI JURIDICE
PER DEPONENT PER BANCĂ

100.000 €
NIVEL SUPLIMENTAR DE GARANTARE
PERSOANE FIZICE
PER DEPONENT PER BANCĂ
pentru o perioadă de 12 luni de la data la care
suma a fost creditată în cont pentru anumite
categorii speciale de depozite

Ziua 7

TERMEN MAXIM
Începere plăți compensații

FGDB pune compensațiile la dispoziția deponenților garantați
prin intermediul băncii/băncilor mandatate

Pe fondul interesului tot mai redus manifestat de instituțiile de credit în dobândirea calității de mandatar al FGDB și al riscurilor asociate acestei tendințe în contextul impunerii de către legislația actuală a acestei singure modalități de despăgubire a deponenților, s-a reliefat necesitatea asigurării unei flexibilități în realizarea plăților de compensații, cu luarea în considerare a noilor orientări la nivel european și a evoluțiilor în domeniul tehnologiei informației și a comunicațiilor. În acest context, FGDB a inițiat un proiect amplu privind identificarea și implementarea unor modalități moderne de plată a compensațiilor, alternative singurului instrument de care dispune în prezent (banca mandatată), pornind de la tendințele actuale în materie de eficientizare și digitalizare a procesului de plată a compensațiilor, practica altor scheme de garantare din Uniunea Europeană și necesitatea adaptării la cerințele și gradul de educație financiară ale diverselor categorii de deponenți. Concret, în cadrul proiectului sunt analizate atât opțiunile

ACȚIUNILE DE VERIFICARE LA INSTITUȚIILE DE CREDIT PARTICIPANTE LA FGDB

Toate instituțiile de credit care atrag depozite de la public în statele membre ale Uniunii Europene au obligația de a participa la o schemă de garantare a depozitelor, recunoscută oficial prin lege sau de către autoritatea desemnată. Instituțiile de credit persoane juridice române autorizate de Banca Națională a României participă la FGDB, schema statutară de garantare a depozitelor oficial recunoscută pe teritoriul României, inclusiv pentru depozitele atrase de sucursalele acestora din străinătate. Sucursalele din România ale instituțiilor de credit cu sediul în alte state membre participă la schemele de garantare a depozitelor din țările de origine.

La 31 decembrie 2020, FGDB avea 26 de instituții membre¹⁰⁰, respectiv 23 de instituții de credit, 2 bănci de economisire și creditare în domeniul locativ și o organizație cooperatistă de credit (casa centrală și cooperativele de credit afiliate)¹⁰¹.

considerate fezabile⁹⁹ ca modalități alternative de plată a compensațiilor în condițiile pieței din România, cât și condițiile care vor fi impuse furnizorilor de servicii de plată (alții decât instituțiile de credit) autorizați conform *Directivei revizuite UE 2015/2366 privind serviciile de plată* (PSD2) pentru a fi acceptați ca agenți de plată ai FGDB.

Totodată, FGDB a finalizat în luna septembrie 2020, cu sprijinul Băncii Naționale a României și al Ministerului Finanțelor, demersurile necesare promovării unei inițiative legislative de modificare a Legii nr.311/2015 referitoare, printre altele, și la flexibilizarea modalităților de plată a compensațiilor. Proiectul legislativ a parcurs etapa dezbaterii publice, finalizată la începutul lunii februarie 2021 și urmează a fi transmis de Ministerul Finanțelor (ce dispune de inițiativă legislativă) spre avizare Ministerului Justiției și apoi Guvernului spre a fi înșușit și propus spre adoptare Parlamentului.

Conform legislației în vigoare, FGDB desfășoară anual la sediile tuturor instituțiilor de credit participante acțiuni de verificare a raportărilor acestora privind depozitele și a modului de informare a deponenților despre garantarea depozitelor. Aceste acțiuni urmăresc, în principal, asigurarea de către instituțiile de credit și de către FGDB a tuturor condițiilor necesare derulării eficiente a procesului de plată a compensațiilor, corecta încadrare a depozitelor din punct de vedere al garantării acestora, precum și buna informare a deponenților cu privire la protecția asigurată de FGDB. Având în vedere situația epidemiologică generată de virusul SARS-CoV-2, atât instituțiile de credit, cât și FGDB și-au concentrat eforturile pentru gestionarea adecvată a evenimentelor din perspectiva protejării sănătății personalului propriu și a clienților, dar și din perspectiva asigurării continuității operaționale a activității, astfel că acțiunea de verificare pe anul 2020 nu s-a mai derulat pe aceleași coordonate,

impunându-se o abordare diferită, care să concorde cu situația excepțională a perioadei. În consecință, în anul 2020 nu a mai fost posibilă desfășurarea acțiunii de verificare la sediul instituțiilor de credit, astfel că echipa de control a FGDB s-a adaptat circumstanțelor și, ca urmare a organizării eficiente și a bunei colaborări cu reprezentanții instituțiilor de credit, a efectuat verificările aferente la cele 26 de instituții de credit participante în regim de lucru de la distanță.

Concret, acest regim de lucru a presupus verificări pe baza corespondenței purtate cu instituțiile de credit și a informațiilor transmise de acestea sub formă de fișiere securizate/criptate prin rețeaua de comunicații interbancare (RCI) și poșta electronică, avându-se în vedere ca acțiunea de verificare să fie finalizată până la sfârșitul anului 2020, pentru a se putea efectua, pe baza datelor rezultate în urma controlului, regularizarea contribuțiilor plătite de instituțiile de credit la fondul de garantare a depozitelor pentru anul 2020.

Acțiunea de verificare a vizat următoarele obiective:

- i.* realitatea datelor raportate de instituțiile de credit participante în vederea determinării contribuțiilor anuale la fondul de garantare a depozitelor în anul 2020;
- ii.* realitatea datelor transmise de instituțiile de credit participante prin intermediul *Listei compensațiilor de plătit* la data de 31 decembrie 2019 (trei instituții¹⁰²)/30 iunie 2020 (23 de instituții);
- iii.* respectarea prevederilor legale cu privire la informarea deponenților de către instituțiile de credit.

Rezultatele acțiunilor de verificare la cele 26 de instituții de credit participante au relevat o îmbunătățire substanțială a calității datelor raportate, în anul 2020 continuând să se manifeste tendința de reducere a deficiențelor identificate cu privire la înregistrările din *Lista compensațiilor de plătit*.

În contextul excepțional generat de pandemia de COVID-19 nu a mai fost posibilă verificarea în teritoriu a modului de respectare a prevederilor legale referitoare la informarea deponenților, punându-se accent pe verificarea informațiilor pe care instituțiile de credit le furnizează deponenților prin intermediul site-urilor oficiale. Aspectele examinate au privit:

- informarea deponenților în legătură cu schema de garantare a depozitelor și categoriile de depozite excluse de la garantare;
- modul în care deponenții sunt informați, înaintea încheierii unui contract de depozit prin *internet banking*, cu privire la garantarea depozitelor și modul de calcul al compensației.

În cazul a șase instituții de credit au fost constatate deficiențe și s-au dispus măsuri și termene de remediere, monitorizate de FGDB sub aspectul modului de aducere la îndeplinire, astfel încât să se asigure conformarea la dispozițiile legislației aplicabile.

În conformitate cu *Planul de măsuri pentru îmbunătățirea capacității operaționale a FGDB de a efectua plăți de compensații*, în perioada septembrie – decembrie 2020 FGDB a continuat să testeze la instituțiile de credit participante procesul de întocmire a *Listei compensațiilor de plătit* pentru o dată diferită de sfârșitul de lună și de transmitere a acestuia în termenul prevăzut de reglementările în vigoare, respectiv trei zile lucrătoare de la data de referință.

În urma derulării exercițiului de testare la șapte instituții de credit, s-a constatat că procentul înregistrărilor cu erori critice (erori privind identificarea deponenților) în numărul total al deponenților fiecărei instituții de credit este foarte scăzut, acesta variind între 0% și 0,8%. Din punct de vedere al sumelor implicate, procentul înregistrărilor cu erori critice în totalul compensațiilor este de asemenea foarte scăzut, variația acestuia fiind cuprinsă între 0% și 0,27%. Acest rezultat se datorează focalizării instituțiilor de credit pe corectarea evidențelor privind datele de identificare ale deponenților, atât pe fondul cerințelor de cunoaștere a clientelei, cât și al verificărilor periodice realizate de FGDB.

În scopul realizării unei analize a depozitelor acoperite și a celor eligibile cât mai bine corelată cu situația existentă la nivelul instituțiilor de credit participante la FGDB, începând cu 30 septembrie 2020 a fost introdusă obligația de raportare trimestrială către FGDB a informațiilor agregate privind situația deponenților și a depozitelor bancare (comparativ cu raportările pe bază semestrială din anii precedenți).

⁹⁹ Transfer bancar cu obținerea contului beneficiarului printr-o interfață *web* (cu o aplicație proprie sau externalizată) și operatori de servicii poștale. Posibilitatea utilizării cardurilor pentru efectuarea plăților de compensații a fost analizată împreună cu instituția de credit cu care FGDB are cea mai îndelungată colaborare în domeniul mandatării, dar viabilitatea acestei soluții nu s-a confirmat deocamdată.

¹⁰⁰ După cum s-a menționat și în Capitolul 2 - *Contextul și cadrul de reglementare în 2020*, la 30 aprilie 2020 s-a finalizat procesul de fuziune prin absorbție a două instituții de credit membre FGDB, respectiv First Bank SA - bancă absorbantă și Bank Leumi România SA - bancă absorbită. Prin urmare, numărul instituțiilor de credit participante la FGDB s-a diminuat de la 27 în anul 2019 la 26 la finele anului 2020.

¹⁰¹ Lista instituțiilor membre FGDB la 31 decembrie 2020 se regăsește în Anexa nr.4.

¹⁰² În cazul celor trei instituții de credit, cele mai recente date raportate FGDB în perioada propusă pentru desfășurarea acțiunii de verificare se refereau la sfârșitul semestrului II al anului 2019.

4

RESURSELE FINANCIARE ADMINISTRATE DE FGDB

La sfârșitul anului 2020, resursele fondului de garantare a depozitelor și ale fondului de rezoluție bancară cumulau 8.253,5 milioane lei, cu 627,7 milioane lei mai mult decât la sfârșitul anului 2019.

În prezent, ambele fonduri sunt alimentate cu contribuții diferențiate în funcție de profilul de risc al instituțiilor de credit participante și nu au fost utilizate recent în România pentru evenimentele cărora le sunt destinate¹⁰⁷.

Resursele acumulate la cele două fonduri aflate în administrarea FGDB – fondul de garantare a depozitelor¹⁰³ și fondul de rezoluție bancară¹⁰⁴ – au consemnat noi creșteri în anul 2020, acestea conducând la întărirea capacității de finanțare a măsurilor prevăzute de lege în domeniul garantării depozitelor și al rezoluției bancare, cu efecte pozitive asupra menținerii stabilității financiare.

În anul 2020, resursele administrate de FGDB au avansat cu 8,2%, în special pe seama resurselor fondului de garantare. Soldurile menționate includ și sumele repartizate conform legii, după aprobarea situațiilor financiare anuale de către Banca Națională a României¹⁰⁵, în proporție de cel puțin 99% din profitul exercițiului financiar 2020 pentru suplimentarea resurselor financiare disponibile ale celor două fonduri.

Încă de la momentul constituirii, cele două fonduri au avut un mecanism de finanțare de tip *ex ante*, ceea ce a permis acumularea graduală de resurse, în condițiile în care nu au mai fost efectuate plăți de compensații din anul 2007. Astfel, în cazul fondului de garantare a depozitelor, acest lucru a făcut posibil ca, în prezent, FGDB să se situeze în rândul schemelor caracterizate printr-un grad ridicat de adecvare a resurselor. Așa cum s-a precizat anterior, pandemia de COVID-19 și *lockdown*-ul asociat au produs schimbări în comportamentul de economisire al populației, care a devenit mai accentuat, precum și în comportamentul investițional al firmelor, care s-a temperat. Rezultanta acestor schimbări a fost avansul semnificativ al depozitelor acoperite, peste estimările FGDB, a căror rată de creștere a fost de 14,7% în anul 2020, fapt ce a contribuit la erodarea nivelului de acoperire al resurselor, care a atins pragul de 2,71%¹⁰⁶ la 31 decembrie 2020, sub limita inferioară a intervalului-țintă stabilit de FGDB (3%).

Cu toate acestea, FGDB rămâne în continuare pe primul loc în cadrul schemelor de garantare membre EFDI din punct de vedere al nivelului efectiv de acoperire, acesta fiind de peste 3 ori mai mare decât cerința impusă de standardele Uniunii Europene schemelor de garantare a depozitelor din statele membre, respectiv un nivel-țintă al resurselor de minimum 0,8% din valoarea totală a depozitelor acoperite ce ar trebui atins până în anul 2024.

¹⁰³ Din fondul de garantare a depozitelor se efectuează plățile de compensații către deponenții garantați și se finanțează măsurile de rezoluție a căror aplicare asigură continuitatea accesului deponenților la sumele de bani pe care le dețin la instituțiile de credit care fac obiectul rezoluției.

¹⁰⁴ Fondul de rezoluție bancară a fost înființat în data de 14 decembrie 2015 prin preluarea resurselor fondului de restructurare bancară (destinat atât despăgubirii persoanelor prejudiciate prin măsurile dispuse și implementate în cursul administrării speciale, cât și finanțării măsurilor de stabilizare dispuse de Banca Națională a României). Acesta din urmă a fost administrat de FGDB în perioada 2012 - 13 decembrie 2015, resursele sale provenind din preluarea fondului special pentru despăgubiri (2010-2011), constituit în vederea asigurării resurselor financiare necesare plății despăgubirilor pentru persoanele prejudiciate prin măsurile dispuse și implementate în cursul administrării speciale.

¹⁰⁵ Situațiile financiare ale FGDB pentru anul 2020 au fost aprobate de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României la data de 5 aprilie 2021.

¹⁰⁶ Gradul de acoperire se calculează ca raport procentual între resursele financiare ale FGDB și depozitele acoperite la instituțiile de credit participante.

¹⁰⁷ Fondul de garantare a depozitelor nu a mai fost utilizat pentru plăți de compensații din anul 2007, de la ultimul faliment bancar înregistrat în România (Nova Bank SA, a cărei procedură de faliment a fost deschisă în noiembrie 2006; perioada legală în care deponenții garantați ai acestei bănci au putut încasa compensațiile s-a terminat în luna ianuarie 2010) și nu a fost utilizat niciodată până în prezent, la fel ca fondul de rezoluție bancară înființat la finalul anului 2015, pentru finanțarea vreunor măsuri de rezoluție.

De asemenea, modul în care a fost constituit la sfârșitul anului 2015 fondul de rezoluție bancară (prin preluarea resurselor fondului special pentru despăgubiri transformat în 2012 în fond de restructurare bancară) a făcut ca acesta să aibă un sold pozitiv încă de la început, înregistrând ulterior creșteri anuale, ce au permis atingerea unui nivel de 0,7% în raport cu volumul depozitelor acoperite la 31 decembrie 2020 (nivelul-țintă stabilit pentru toate statele membre fiind de cel puțin 1% până în anul 2024).

FGDB asigură evidențierea distinctă în contabilitate a operațiunilor legate de constituirea, investirea și utilizarea resurselor financiare aferente garantării depozitelor și finanțării măsurilor de rezoluție bancară. Atât modul de finanțare, cât și modul de utilizare a resurselor celor două fonduri sunt strict stabilite prin lege. În dubla sa calitate de schemă statutară de garantare și de administrator al fondului de rezoluție bancară, FGDB își acoperă toate cheltuielile de funcționare exclusiv din veniturile obținute

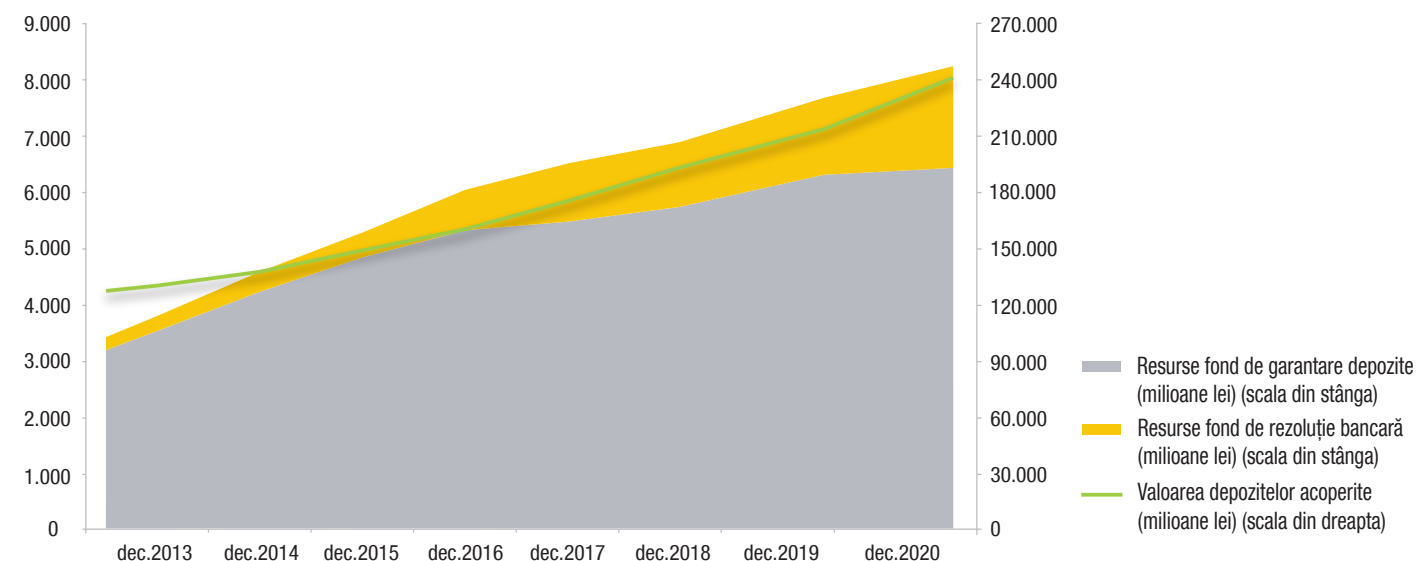
din investirea resurselor financiare ale celor două fonduri, fiind autonom din punct de vedere financiar.

Pe lângă resursele sale interne, FGDB poate apela și la surse externe/alternative de finanțare pentru îndeplinirea responsabilităților conferite prin lege, cum ar fi împrumuturile contractate de la instituții de credit, instituții financiare, alte scheme de garantare a depozitelor sau de la Guvern¹⁰⁸, iar în cazul măsurilor de rezoluție și de la alte mecanisme de finanțare a rezoluției din Uniunea Europeană¹⁰⁹.

Conform celor menționate în primul capitol, inițiativa legislativă de modificare și completare a Legii nr.311/2015 prevede o serie de amendamente în legătură cu resursele financiare ale FGDB, astfel:

- lărgirea sferei resurselor financiare, prin instituirea posibilității contractării de către FGDB, cu garanția statului, a unor împrumuturi cu caracter preventiv

Resursele administrate de FGDB și valoarea depozitelor acoperite

¹⁰⁸ În situații excepționale în care: (i) resursele financiare disponibile ale FGDB, în calitate de schemă de garantare a depozitelor, sunt insuficiente pentru acoperirea plății compensațiilor ori pentru finanțarea măsurilor de rezoluție sau (ii) resursele fondului de rezoluție bancară administrat de FGDB sunt insuficiente pentru finanțarea măsurilor de rezoluție a instituțiilor de credit potrivit legislației aplicabile, Guvernul, prin Ministerul Finanțelor, pune la dispoziția FGDB sumele necesare sub formă de împrumut, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la solicitarea FGDB.

¹⁰⁹ FGDB s-a aflat încă din primii ani de activitate în situația de a plăti compensații deponenților garantați, fiind necesar să apeleze, potrivit legislației în vigoare de la acea dată, la împrumuturi de la Banca Națională a României în vederea acoperirii deficitului de resurse interne generat de plata compensațiilor în favoarea deponenților Bankcoop și ai Băncii Internaționale a Religiiilor, care au intrat în faliment în primul semestru al anului 2000. Rambursarea împrumuturilor a fost finalizată în anul 2005.

Fonduri aflate în administrarea FGDB

- contribuții anuale ale instituțiilor de credit
- venituri din investirea resurselor
- contribuții extraordinare ale instituțiilor de credit
- recuperări de creanțe

- împrumuturi de la instituții de credit, societăți financiare și de la alte instituții
 - împrumuturi de la alte scheme de garantare a depozitelor
 - împrumuturi de la Guvern
- În situații excepționale în care resursele FGDB ar fi insuficiente, Guvernul, prin Ministerul Finanțelor, pune la dispoziție sumele necesare sub formă de împrumut în maximum 5 zile lucrătoare de la solicitare.

- contribuții anuale ale instituțiilor de credit
- venituri din investirea resurselor acumulate
- contribuții extraordinare ale instituțiilor de credit

- împrumuturi și alte forme de sprijin de la instituții de credit, instituții financiare sau alte părți terțe
- împrumuturi de la mecanisme de finanțare a rezoluției de pe teritoriul Uniunii Europene
- împrumuturi de la Guvern

Fondul de garantare a depozitelor

- plata compensațiilor către deponenții garantați
- finanțarea măsurilor de rezoluție* a instituțiilor de credit participante la FGDB, conform deciziei BNR, în calitate de autoritate de rezoluție
- acordarea de împrumuturi altor scheme de garantare a depozitelor

Fondul de rezoluție bancară

- finanțarea măsurilor de rezoluție a instituțiilor de credit prevăzute de lege, conform deciziei BNR, în calitate de autoritate de rezoluție
- acordarea de împrumuturi altor mecanisme de finanțare a rezoluției de pe teritoriul Uniunii Europene

* conform prevederilor art.116 din Legea nr.311/2015 și ale art.565 din Legea nr.312/2015

de la instituții financiare internaționale/instituții de credit, anterior producerii vreuneia dintre situațiile care impun folosirea resurselor sale, în scopul întăririi capacității FGDB de a asigura un nivel adecvat de resurse financiare pentru plata compensațiilor sau pentru finanțarea măsurilor de rezoluție a instituțiilor de credit participante. În acest scop, în baza aprobării Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României, FGDB a continuat negocierile și demersurile cu Banca Mondială, în vederea finalizării documentației pentru accesarea unui împrumut contingent imediat ce va intra în vigoare cadrul legislativ actualizat care să permită garantarea integrală de către Ministerul Finanțelor a acestui tip de împrumut;

- extinderea ariei de utilizare a resurselor financiare, prin includerea posibilității de rambursare din acestea și a costurilor asociate împrumuturilor contractate de FGDB (comisioane, dobânzi);
- clarificarea condițiilor de aplicare a dispozițiilor referitoare la accesarea împrumuturilor și/sau garanțiilor de la Guvern în termenele de maximum 5 zile lucrătoare de la solicitare, prin derogările identificate ca necesare de la legislația privind datoria publică și prin instituirea posibilității ca FGDB să poată solicita în completare un împrumut în valută din vărsăminte din privatizare în valută, în situația în

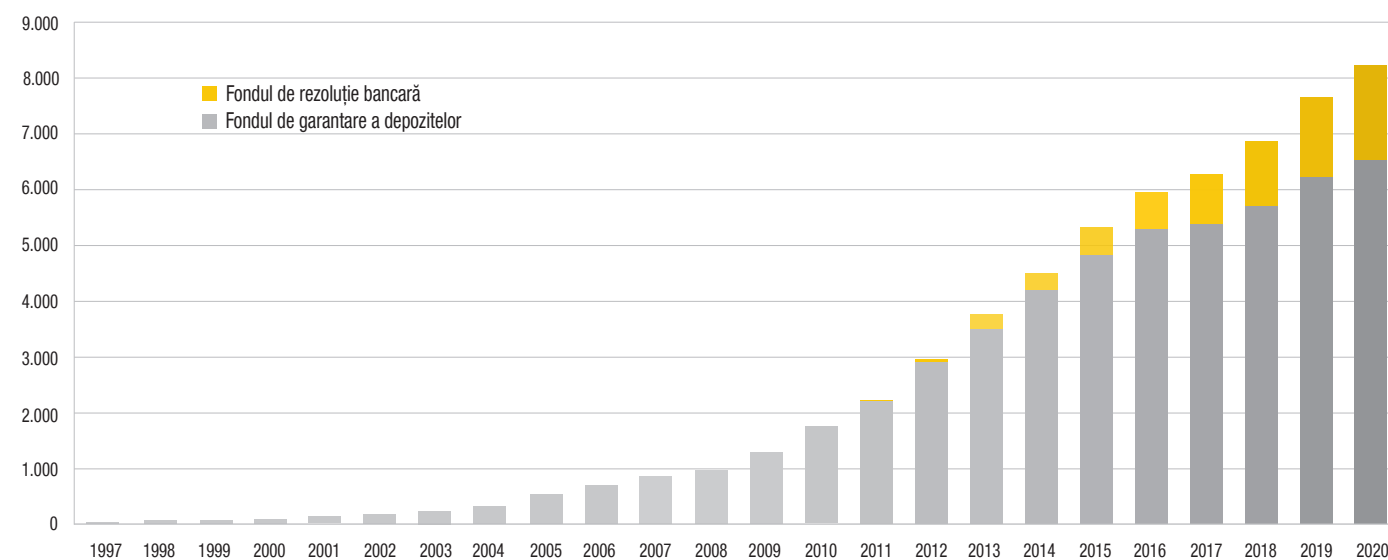
care valoarea împrumutului ce urmează a fi solicitat depășește suma disponibilităților din vărsăminte din privatizare în lei înregistrate în contul curent general al Trezoreriei Statului, cu luarea în considerare și a riscului valutar la stabilirea sumei împrumutului solicitat, având în vedere faptul că FGDB are obligații de plată în moneda națională;

- instituirea posibilității ca Banca Națională a României să acorde FGDB împrumuturi pe termen scurt prin operațiuni de tip *repo* pentru furnizarea de lichiditate, în condițiile prevăzute de reglementările băncii centrale pentru acest tip de tranzacții, în situațiile în care apar dificultăți în lichidizarea la nevoie a plasamentelor, în speță titluri de stat, având în vedere lipsa de adâncime a pieței secundare pe care se tranzacționează acestea. În acest sens, după cum s-a mai precizat, la data de 26 octombrie 2020 Banca Centrală Europeană a emis un aviz favorabil cu privire la posibilitatea ca FGDB să încheie acorduri *repo* cu Banca Națională a României.

Contribuțiile plătite de instituțiile de credit participante la FGDB în anul 2020 la cele două fonduri au totalizat 372,2 milioane lei. Totodată, o altă intrare importantă de resurse, în sumă de 247,9 milioane lei, o reprezintă partea din profitul anului 2020, repartizată potrivit legii pentru suplimentarea celor două fonduri.

Evoluția resurselor administrate de FGDB de la înființare până la 31 decembrie 2020

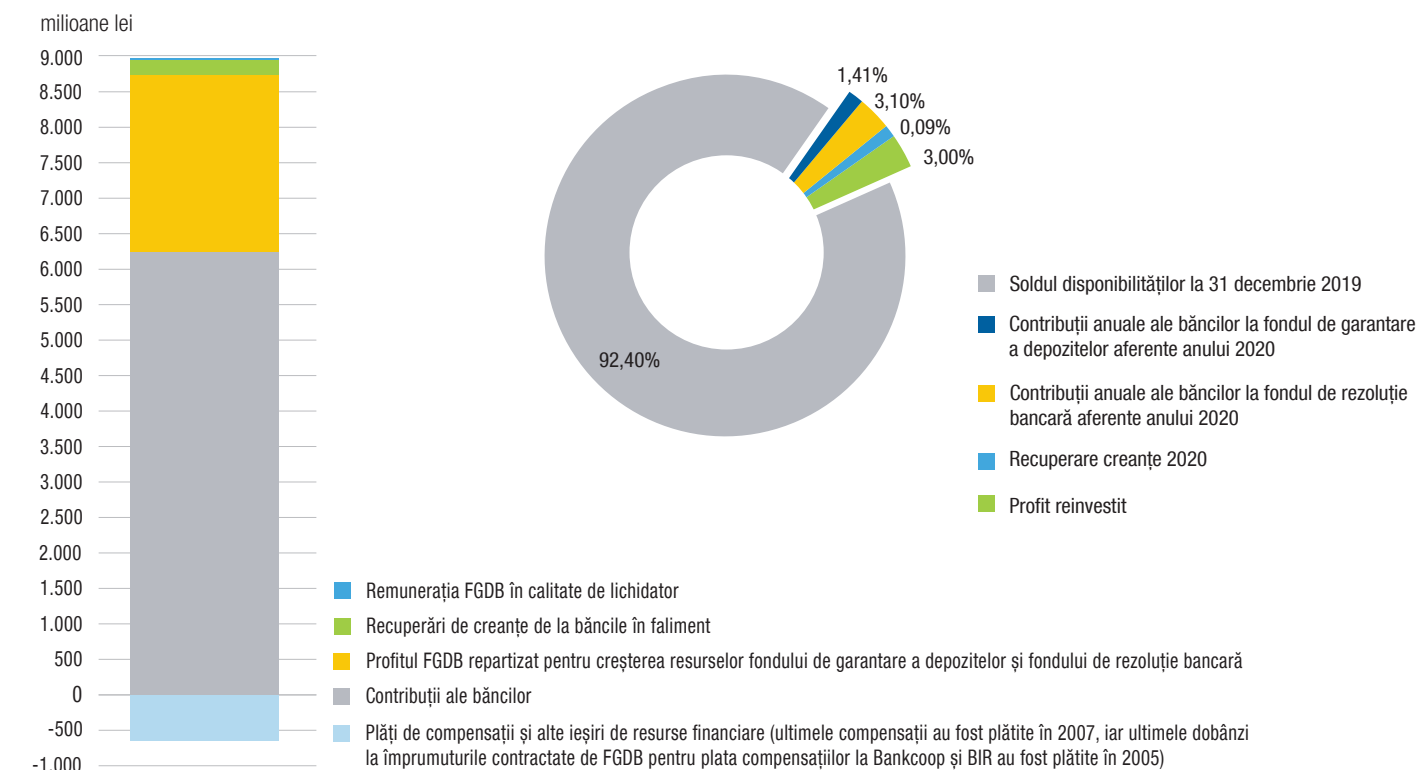
milioane lei; sfârșitul perioadei

Strategia de investire a resurselor pentru anul 2020 a avut ca obiective principale minimizarea riscului, diversificarea și lichiditatea plasamentelor, iar ca obiectiv complementar randamentul acestora. Prin urmare, FGDB a continuat să acționeze în aceiași parametri de prudență în administrarea resurselor disponibile, menținând un profil de risc scăzut, asigurat prin respectarea celor două caracteristici de bază ale portofoliilor de plasamente ale schemei de garantare a depozitelor și ale fondului de rezoluție bancară: diversificarea adecvată și riscul scăzut.

La nivelul anului 2020, administrarea resurselor disponibile a continuat să evolueze pe coordonate prudente, prin respectarea celor două caracteristici de bază menționate. Luând în considerare efectele negative generate de pandemia de COVID-19 care a debutat în România la începutul anului 2020, FGDB a acționat în mod preventiv, prin implementarea unor măsuri tactice suplimentare ce au asigurat creșterea lichidității ambelor portofolii de plasamente administrate. Sunt de evidențiat

Fondurile și datoriile totale ale FGDB de la înființare până la 31 decembrie 2020

majorarea rezervei de lichiditate lunară la minimum 20% și creșterea limitei minime a plasamentelor cu scadență reziduală de maximum 1 an la 40% din total portofoliu.

Managementul lichidității a fost optimizat prin creșterea volumului de instrumente financiare incluse în categoria titlurilor de plasament, cu luarea în considerare a aspectelor care țin de impactul marcării la piață a acestora. În contextul măsurilor întreprinse de Banca Națională a României pentru contracararea efectelor negative ale pandemiei, în sensul susținerii lichidității pieței interbancare prin achiziția de titluri de stat de pe piața secundară și injectarea de lichiditate prin tranzacții repo cu instituțiile de credit, FGDB și-a majorat portofoliul de titluri de stat. Concomitent, au fost încheiate convenții pentru tranzacții de tip *repo* cu o serie de instituții de credit cu pondere semnificativă în tranzacțiile pieței titlurilor de stat și au continuat demersurile pentru crearea cadrului legislativ care să permită FGDB să încheie tranzacții de tip *repo* cu banca centrală.

Resursele FGDB în anul 2020 (ponderi pe categorii)

În anul 2020, diversificarea a continuat să fie un criteriu important în deciziile de administrare a resurselor disponibile, urmărindu-se minimizarea riscului de concentrare. FGDB a ținut o granularitate ridicată a portofoliilor de plasamente, prin identificarea de noi contrapartide și instrumente eligibile. Cu toate acestea, pe fondul unei situații internaționale nefavorabile, titlurile de stat românești au câștigat teren în trimestrele II și III ale anului 2020, având ca efect scăderea expunerii FGDB atât față de instituțiile de credit participante la schema de garantare, cât și față de instituțiile financiare internaționale și alte instituții financiare străine.

Totodată, FGDB a recurs la ajustări ale structurii expunerilor – pe contrapartide, tipuri de plasamente, valute și maturități – în funcție de măsurile tactice adoptate pentru prevenirea potențialelor efecte negative ale crizei pandemice și de oportunitățile oferite de piață, cu respectarea coordonatelor stabilite în cadrul strategiei anuale de investire a resurselor.

În monitorizarea riscului de contrapartidă pentru instituțiile de credit autorizate de Banca Națională a României, FGDB a utilizat o metodologie de analiză actualizată, care a încorporat modificările operate de banca centrală la nivelul SREP (*Supervisory Review and Evaluation Process*). Această metodologie preia o mare parte din indicatorii utilizați în cadrul metodei de calcul al contribuțiilor anuale la schema de garantare a depozitelor. Analiza de risc a fost realizată trimestrial, pe baza datelor raportate de instituțiile de credit băncii centrale, la care FGDB are acces ca urmare a acordului de cooperare încheiat cu aceasta și actualizat în anul 2017.

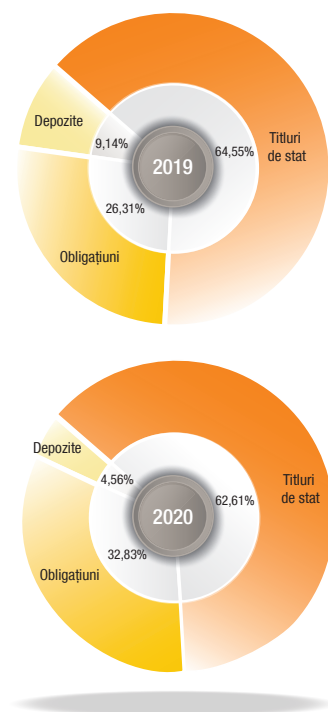
Suplimentar, FGDB monitorizează ratingul de credit acordat de agențiile internaționale de rating (S&P, Moody's, Fitch) instituțiilor de credit străine, instituțiilor financiare internaționale și altor instituții financiare față de care deține expunere, pentru asigurarea încadrării în prevederile strategiei de investire în vigoare. În funcție de evoluția ratingului de risc determinat de FGDB pentru instituțiile de credit românești și a celui emis de agențiile de rating internaționale în cazul celorlalte categorii de contrapartide – care trebuie să se încadreze într-o limită maximă aprobată – s-au operat ajustări ale structurii plasamentelor, care să asigure respectarea în permanență a coordonatelor strategiei de investire.

Strategia anuală de investire a resurselor prevede, pentru fiecare din cele două portofolii, un sistem de limite de expunere stabilite pe tipuri de emitenți/contrapartide, tipuri de instrumente financiare, maturități și valute. În plan tactic, prin deciziile adoptate în aplicarea prevederilor strategiei de investire a resurselor, FGDB a urmărit să mențină un nivel optim al lichidității și o structură echilibrată a portofoliului de plasamente, ajustate permanent în funcție de evoluțiile pieței financiar-bancare și de incertitudinile suplimentare induse de criza pandemică.

În conformitate cu obiectivele stabilite prin strategia de investire a resurselor, FGDB a continuat demersurile pentru reducerea riscului de expunere față de instituțiile de credit ce fac parte din schema sa de garantare, diminuându-și expunerea față de acestea de la 9,14% la 31 decembrie 2019 la 4,56% la finele anului 2020.

În cursul anului 2020, capitalul mediu investit s-a majorat cu 7,9% față de finele anului 2019, ridicându-se la 31 decembrie 2020 la 7.937,1 milioane lei.

Structura plasamentelor totale ale FGDB

FONDUL DE GARANTARE A DEPOZITELOR

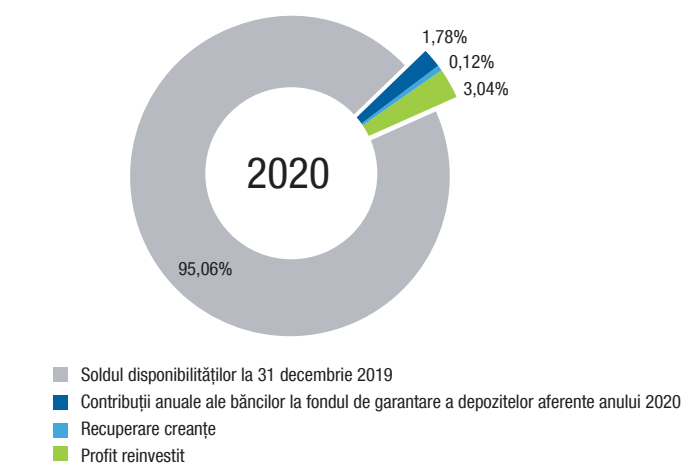
Resursele acumulate la fondul de garantare a depozitelor (care includ și profitul reinvestit aferent anului 2020) se ridicau la 6.557 milioane lei la 31 decembrie 2020, cu 323,9 milioane lei peste nivelul de la sfârșitul anului precedent.

Politica de finanțare a FGDB pentru anul 2020 a avut în vedere coordonate prudente, bazate pe ținerea unui nivel de acoperire aflat în intervalul [3,0% – 3,3%]¹¹⁰ și pe asigurarea unui echilibru între obiectivul menținerii unui nivel adecvat de resurse și cel al colectării unui volum total al contribuțiilor aflat în limite sustenabile pentru instituțiile de credit participante.

Consecvent principiului de acțiune anti-ciclic, în anul 2020 FGDB a încasat la schema de garantare a depozitelor contribuții anuale de 116,7 milioane lei, cu aproximativ 70% mai puțin decât în anul 2019, în condițiile în care pentru anul respectiv se prefigura o încetinire a ritmului creșterii economice.

În vederea asigurării concordanței elementelor utilizate pentru stabilirea contribuțiilor anuale la fondul de garantare a depozitelor, proiectul legislativ de amendare a Legii nr.311/2015 prevede modificări și în acest sens, respectiv:

Resursele fondului de garantare a depozitelor (ponderi pe categorii)

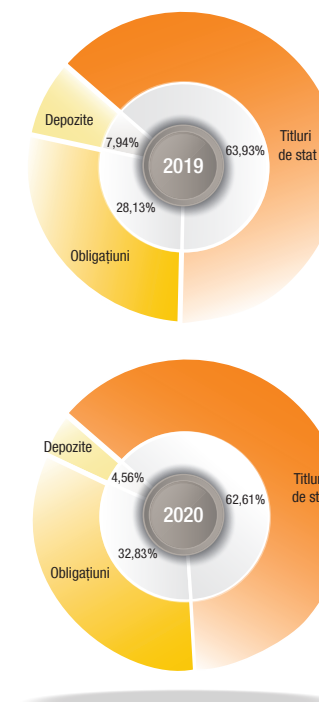
¹¹⁰ După cum s-a arătat, rata de creștere a depozitelor acoperite în 2020 (+14,7%) a erodat nivelul de acoperire al resurselor până la 2,7% la 31 decembrie 2020, sub limita inferioară a intervalului-țintă stabilit de FGDB.

¹¹¹ Potrivit Ordinului Băncii Naționale a României nr.5/2020 privind amortizorul aferent instituțiilor de credit autorizate în România.

- prelungirea termenului pe care FGDB îl are la dispoziție pentru a transmite instituțiilor de credit gradul de risc asociat, precum și valoarea contribuției anuale datorate (luna mai a anului de plată, față de luna februarie prevăzută în prezent) și, în mod corespunzător,
- decalarea termenului până la care instituțiile de credit sunt obligate să efectueze plata contribuțiilor (până cel târziu la data de 31 iulie a anului de plată, față de data de 30 aprilie prevăzută în prezent).

La 31 decembrie 2020, resursele schemei de garantare se ridicau la un volum suficient pentru ca FGDB să poată asigura plata compensațiilor pentru oricare dintre instituțiile de credit participante care nu sunt desemnate de Banca Națională a României drept "alte instituții de importanță sistemică (O-SII)"¹¹¹.

Structura plasamentelor FGDB aferente fondului de garantare a depozitelor

Tendința descrescătoare a ponderii depozitelor plasate din resursele fondului de garantare a depozitelor la instituțiile de credit participante s-a menținut și în anul

2020, acestea diminuându-se, în termeni relativi, de la 7,94% la sfârșitul anului 2019 la 4,56% la 31 decembrie 2020.

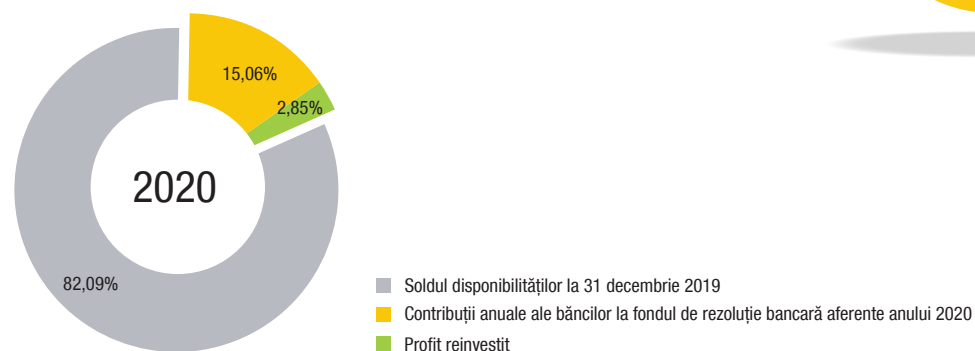
FONDUL DE REZOLUȚIE BANCARĂ

Resursele financiare disponibile aferente fondului de rezoluție bancară, incluzând și profitul reinvestit aferent anului 2020, se ridicau la 1.696,5 milioane lei la 31 decembrie 2020, cu 21,8% peste nivelul de la finele anului 2019. Raportul dintre acestea și volumul depozitelor acoperite s-a menținut nemodificat față de anul precedent, respectiv la nivelul de 0,7% la 31 decembrie 2020¹¹².

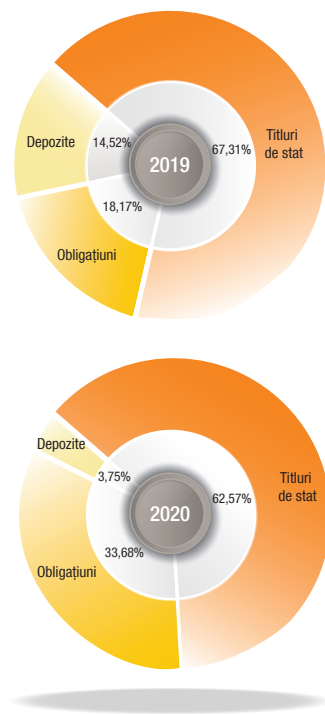
Contribuțiile anuale la fondul de rezoluție bancară sunt stabilite de Banca Națională a României, în calitate de autoritate de rezoluție, în funcție de profilul de risc al instituțiilor de credit. În anul 2020, la fondul de rezoluție bancară au fost încasate contribuții în sumă de 255,5 milioane lei.

Ponderea depozitelor plasate din resursele fondului de rezoluție bancară la instituțiile de credit participante s-a diminuat de la 14,52% la sfârșitul anului 2019 la 3,75% la 31 decembrie 2020.

Resursele fondului de rezoluție bancară (ponderi pe categorii)

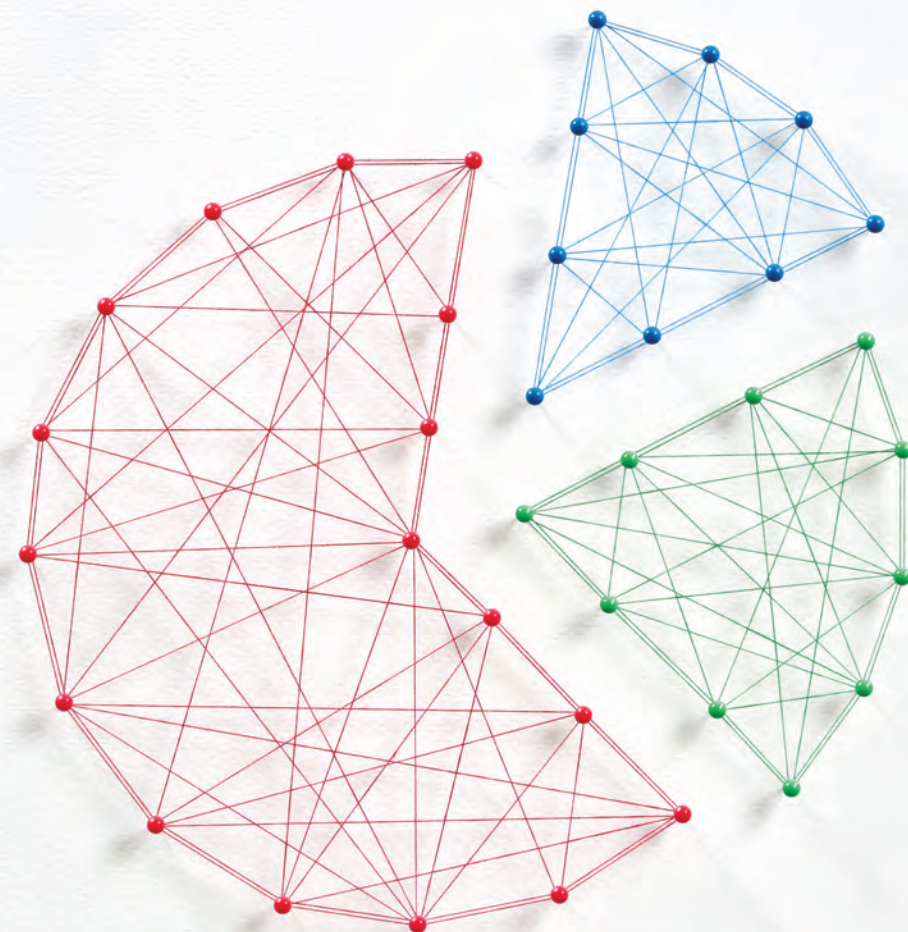

Structura plasamentelor FGDB aferente fondului de rezoluție bancară

¹¹² Directiva europeană în materie de redresare și rezoluție bancară prevede atingerea, în toate statele membre, a unui nivel-țintă de cel puțin 1% până în anul 2024.

5 LICHIDAREA BĂNCILOR ÎN FALIMENT

REZULTATELE ACTIVITĂȚII DE LICHIDARE LA BĂNCILE LA CARE FGDB ARE CALITATEA DE CREDITOR SAU LICHIDATOR

Pe parcursul funcționării sale, FGDB a intervenit activ pentru protejarea deponenților băncilor care au intrat în faliment în România în perioada 1999 – 2006, respectiv Banca Comercială "Albina" SA, Bankcoop SA, Banca Internațională a Religiiilor SA (BIR), Banca Română de Scont SA (BRS), Banca Turco Română SA (BTR), Banca "Columna" SA și Nova Bank SA¹¹³. În urma plăților de compensații, FGDB s-a subrogat în drepturile deponenților garantați, devenind creditor al băncilor în faliment.

De asemenea, FGDB a fost numit și lichidator al BRS și BTR, potrivit mandatului său extins conform legislației în vigoare din anul 2002, momentul desemnării. În ultima modificare a legislației incidente din 14 decembrie 2015, calitatea de lichidator judiciar nu se mai regăsește printre activitățile pe care FGDB le poate desfășura. Cu toate acestea, FGDB va continua să exercite această calitate pentru BRS și BTR până la închiderea procedurilor de faliment ale acestora.

La finele anului 2020, FGDB mai monitoriza patru falimente bancare, două dintre acestea în calitate de creditor¹¹⁴, iar pe celelalte două în calitate de lichidator¹¹⁵.

Situația cumulată a creanțelor față de băncile intrate în faliment în perioada 1999 - 2006

Total creanțe (masa credală) 1.001 milioane lei	Total creanțe recuperate 341 milioane lei
Creanțe FGDB = 513 milioane lei	Creanțe recuperate de FGDB = 184 milioane lei (grad de recuperare 35,87% din total creanțe)
Creanțe alți creditori = 488 milioane lei	Creanțe recuperate de alți creditori = 157 milioane lei (grad de recuperare 32,17% din total creanțe)

¹¹³ Nova Bank SA reprezintă singurul caz de lichidare administrativă din România a unei bănci. La data de 22 august 2006, Banca Națională a României a dispus dizolvarea Nova Bank SA urmată de lichidare și a desemnat FGDB în calitate de lichidator unic la data de 4 septembrie 2006. Mandatul de lichidator unic al FGDB a fost de scurtă durată, banca fiind plasată în faliment din 9 noiembrie 2006. Procedura falimentului a fost închisă prin Sentința civilă nr.836 din 28 mai 2020 a Tribunalului București – Secția a VII-a Civilă, definitivă prin nerecurare.

¹¹⁴ Procedura falimentului Băncii Comerciale "Albina" SA a fost închisă în anul 2012, iar procedura falimentului Bankcoop SA a fost închisă la data de 5 noiembrie 2019.

¹¹⁵ Calitatea FGDB de creditor a încetat la Nova Bank SA în anul 2007 prin cesionarea creanței sale către un alt creditor, iar la băncile la care este lichidator prin recuperarea integrală a creanțelor în cadrul distribuțiilor de sume către creditori (în anul 2004 la BRS și în anul 2011 la BTR).

 FGDB în calitate de creditor

Banca Internațională a Religiiilor SA - în faliment din 10 iulie 2000
Închiderea procedurii este estimată a avea loc în decurs de circa un an

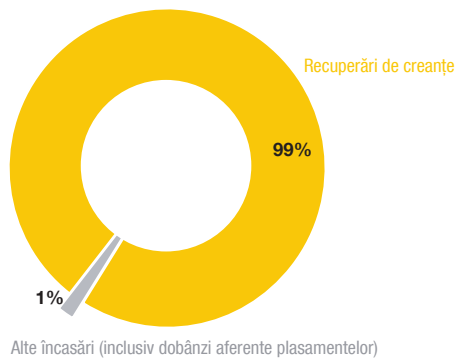
Banca "Columna" SA - în faliment din 18 martie 2003
FGDB deține o creanță negarantată de valoare redusă, fără șanse de recuperare dat fiind valoarea foarte mare a creanței bugetare, de rang superior

 FGDB în calitate de lichidator

Banca Română de Scont SA (BRS) - în faliment din 16 aprilie 2002
au fost continuate măsurile de punere în aplicare a titlului de creanță obținut la începutul anului 2018 ca urmare a soluționării dosarului penal privind delapidarea BRS¹¹⁶ și acțiunile de instrumentare a dosarelor civile în curs pe rolul instanțelor de judecată pentru pretenții împotriva beneficiarilor finali ai delapidării BRS.

Banca Turco Română SA (BTR) - în faliment din 3 iulie 2002
similar cazului BRS, după 10 ani de litigii a fost obținută la 25 mai 2012 o hotărâre judecătorească definitivă prin care cinci foști administratori au fost obligați la plata de despăgubiri civile pentru faliment, acțiunile de recuperare a acestei creanțe fiind în derulare pe plan extern la sfârșitul anului 2020

Structura încasărilor băncilor în faliment

¹¹⁶ Dosarul a fost soluționat definitiv de către Curtea de Apel București prin Decizia penală nr.424/A din 22 martie 2018, după desființarea în parte a Sentinței penale nr.764 din 11 mai 2015 pronunțate de Tribunalul București și rejudecarea cauzei pe fond. Prin decizia penală definitivă, BRS a obținut despăgubiri civile pentru faliment în cuantumul solicitat de 93.526 mii lei (de trei ori mai mult decât suma obținută prin hotărârea instanței de fond).

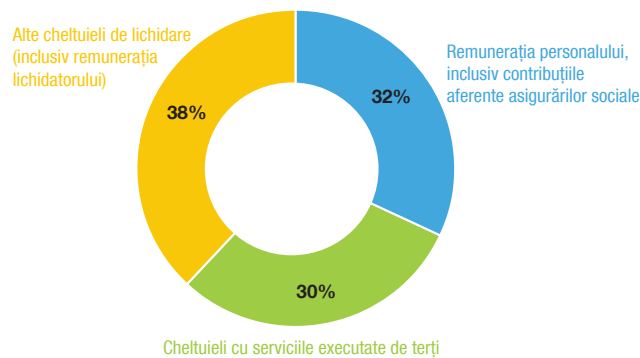
În anul 2020, ponderea cea mai ridicată din totalul încasărilor realizate de băncile în faliment la care FGDB are calitatea de creditor sau de lichidator revine recuperărilor de creanțe (99%), în timp ce pe linia cheltuielilor efectuate ponderea cea mai mare din total o reprezintă categoria "alte cheltuieli" (38%), în care este inclusă și remunerația lichidatorului.

În cursul anului 2020, doar creditorii chirografari ai BIR au beneficiat de distribuiri de sume în cuantum de 9.660 mii lei în cadrul planului de distribuire nr.XIV întocmit de lichidator, din care FGDB a încasat suma de 7.649 mii lei.

Volumul total al încasărilor și cheltuielilor la băncile în faliment în anul 2020

Banca în faliment	Total încasări (mii lei)	Total cheltuieli (mii lei)
1. BIR	14.484	1.348
2. BRS	375	635
3. BTR	69	461
4. Banca "Columna"	81	169
TOTAL	15.009	2.613

Structura cheltuielilor băncilor în faliment

Până la 31 decembrie 2020, distribuiri efectuate în cadrul procedurilor de faliment la care FGDB mai este implicat în calitate de creditor/lichidator au totalizat 219 milioane lei. Cu toate că și în anul 2020 băncile în faliment la care FGDB are calitatea de creditor sau de lichidator

au acționat în continuare pentru recuperarea creanțelor aflate în patrimoniu, numărul debitorilor înregistrați în evidențele acestora a rămas neschimbat pe parcursul anului, respectiv 93 de debitori.

Evoluția numărului debitorilor băncilor în faliment

Banca în faliment	Total debitori la data falimentului	Total debitori scoși din evidență	Total debitori* la data de 31 decembrie 2020
1	2	3	4=2-3
1. BIR	22.416	22.339	77
2. BRS	232	220	12
3. BTR	1.286	1.282	4
TOTAL	23.934	23.841	93

* În cazul Băncii "Columna" nu sunt disponibile date referitoare la numărul total de debitori la data falimentului, iar la finele anului 2020 în portofoliul de creanțe al băncii nu se mai regăsea niciun debitor.

Situația cumulată a încasărilor, cheltuielilor și distribuiri de sume către creditori la data de 31 decembrie 2020 se prezintă sintetic astfel:

Banca în faliment ¹⁾	Total creanțe de recuperat la data falimentului (mii lei)	Total încasări ²⁾ aferente activității de lichidare (mii lei)		din care:							Total cheltuieli aferente activității de lichidare (mii lei)		Total sume distribuite (mii lei)
				recuperări de creanțe			vânzări de active		alte încasări				
				la 31.12. 2020	din care, în anul 2020	valoare (mii lei)	% în total creanțe de recuperat	% în total încasări	valoare (mii lei)	% în total încasări	valoare (mii lei)	% în total încasări	
1. BIR	213.982	189.670	14.484	152.598	71,31	80,45	23.559	12,42	13.513	7,12	83.291	1.348	105.295
2. BRS	37.750	39.049	375	18.330	48,56	46,94	16.423	42,06	4.296	11,00	19.750	635	18.130
3. BTR	227.480	66.216	69	14.017	6,16	21,17	31.899	48,17	20.300	30,66	18.626	461	45.506
4. Banca "Columna"	...	...	81	...	...	...	...	...	...	...	...	169	50.298
TOTAL ³⁾	479.212	294.935	15.009	184.945	38,59	62,71	71.881	24,37	38.109	12,92	121.667	2.613	219.229

¹⁾ În cazul Băncii "Columna" nu sunt disponibile date cumulate privind încasările și cheltuielile.

²⁾ La valoarea netă (fără TVA ori alte deduceri, după caz).

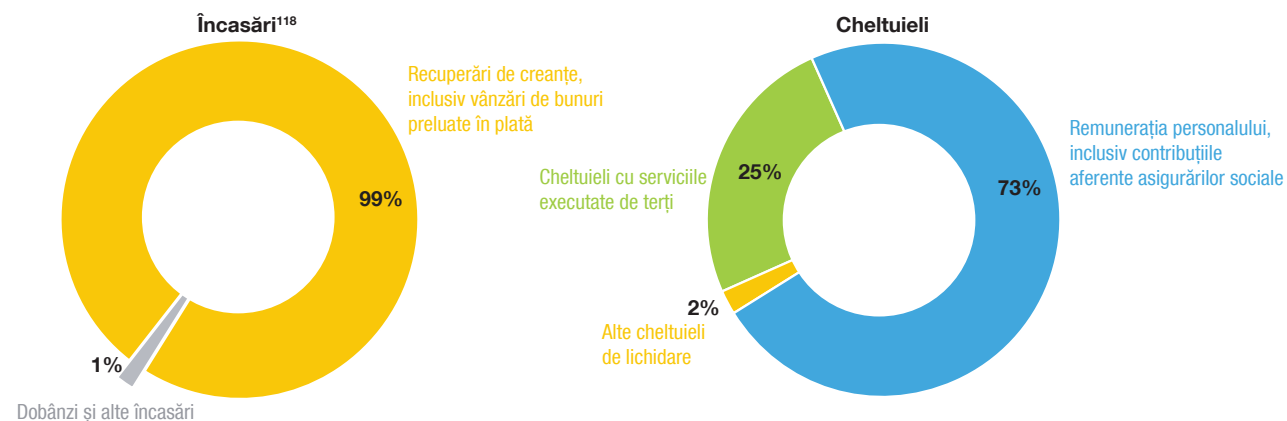
³⁾ Dacă se iau în calcul Banca "Albina" SA, Bankcoop SA și Nova Bank SA, totalul încasărilor aferente activității de lichidare este de 485.711 mii lei (recuperări de creanțe 293.799 mii lei, vânzări de active 142.482 mii lei și alte încasări 49.430 mii lei), cel al cheltuielilor de 195.303 mii lei, iar totalul sumelor alocate distribuiri este de 340.954 mii lei.

Banca Română de Scont (BRS)

De la data falimentului (16 aprilie 2002) și până la finele anului 2020 au fost recuperate creanțe în sumă de 18.330 mii lei, reprezentând un grad de recuperare de 49%.

În pofida existenței disponibilităților bănești (2.272 mii lei la finele anului 2020), nu s-au putut efectua, la fel ca în anii anteriori, distribuiri de sume către creditorii din cauza sechestrului asigurator instituit asupra activelor existente în patrimoniul *BRS*¹¹⁷.

Structura încasărilor și cheltuielilor *BRS* în anul 2020

Banca Turco Română (BTR)

Dacă se iau în calcul creanțele înregistrate în evidența *BTR* la data falimentului, cu excepția celor care corespund principalului debitor, rezultă un grad de recuperare a

Distribuiri efectuate către creditorii *BRS* până la instituirea sechestrului asigurator în anul 2011 au însumat 18.130 mii lei, reprezentând 47% din masa credală, cel mai ridicat grad de îndeplinire a creditorilor dintre băncile în faliment.

Pe parcursul anului 2020 au fost continuate măsurile de punere în aplicare a titlului de creanță obținut în luna martie 2018 prin soluționarea definitivă a dosarului penal privind delapidarea *BRS*, finalizarea acestora urmând a avea un impact favorabil asupra activității de recuperare a creanțelor.

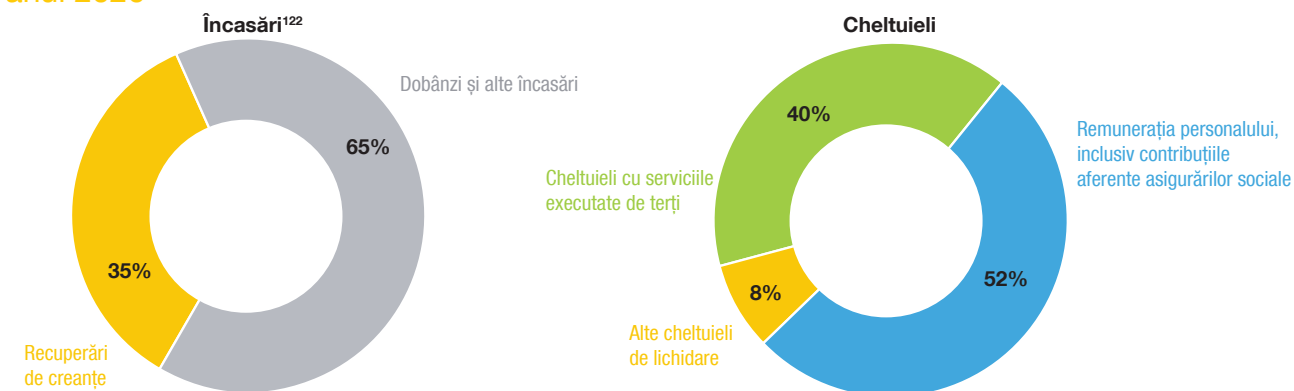
creanțelor de 29% la finele anului 2020. De la data falimentului (3 iulie 2002) și până la 31 decembrie 2020 au fost recuperate creanțe în valoare de 14.017 mii lei,

reprezentând 6% din totalul creanțelor. De la principalul debitor¹¹⁹ al băncii s-a reușit obținerea în anul 2017 a unei prime recuperări în sumă de 8.724 mii lei; demersurile pe plan internațional în scopul obținerii altor recuperări au fost continuate și în anul 2020, fiind în derulare la finele perioadei de raportare.

În ansamblu, veniturile financiare - element specific procedurii falimentului Băncii Turco Române SA prin dimensiunea sa - au asigurat și asigură în continuare sursa de acoperire a cheltuielilor de lichidare¹²⁰.

Principala creanță a *BTR* constă în despăgubirile civile pentru faliment în cuantum de 59,4 milioane USD și 11,3 milioane EUR, cu dobândă legală, obținute prin Decizia penală definitivă nr.1083/R din 25 mai 2012 a Curții de Apel București. La 31 decembrie 2020, creanța actualizată cu dobânzi și recuperări reprezenta 112,9 milioane USD și 22 milioane EUR și avea o pondere de peste 99% în portofoliul existent de creanțe.

Structura încasărilor și cheltuielilor *BTR* în anul 2020

FGDB a demarat începând cu luna septembrie 2012 procesul de recuperare a principalei creanțe a *BTR* atât pe plan național, cât și internațional, având în vedere caracterul de extraneitate al acesteia (cetățenia turcă a patru dintre cei cinci codebitori).

Acțiunile susținute de *BTR* în Elveția în perioada octombrie 2013 - noiembrie 2016 au culminat cu recuperarea sumei de 2,06 milioane CHF¹²¹ în primul trimestru al anului 2017, care a stat la baza primei distribuiri parțiale către creditorii de rang 7, persoanele juridice. În baza unui aranjament de finanțare a litigiilor valabil din octombrie 2016, *BTR* a beneficiat de o strategie de identificare a activelor deținute direct și indirect de codebitorii menționați bazată pe investigații multi-jurisdicționale (Elveția, Insulele Bermuda, Insulele Virgine Britanice, Marea Britanie, Turcia), la finele anului 2020 fiind sesizate cu acțiuni de recuperare instanțe din Statele Unite ale Americii și din Elveția.

Până la 31 decembrie 2020, creditorii *BTR* au recuperat prin distribuiri suma de 45.506 mii lei, reprezentând 41% din masa credală.

¹¹⁷ Sechestrul a fost instituit în anul 2011, până la concurența unei sume de aproape 8 milioane lei, în cadrul unui dosar penal referitor la prejudicierea societății RAFO SA și se menține până la soluționarea acțiunii în pretenții formulate de această societate împotriva *BRS*. La 4 noiembrie 2014, Tribunalul București a suspendat judecarea acțiunii în pretenții până la închiderea procedurii falimentului *BRS*. În cursul lunii ianuarie 2020, *BRS* a formulat o cerere la Tribunalul București privind emiterea unei ordonanțe președințiale pentru ridicarea sechestrului asigurator și aprobarea vânzării bunurilor aflate sub sechestr, cu consecința consemnării sumelor ce se vor obține din valorificarea acestora în contul *BRS* și la dispoziția instanței de judecată (cu excepția sumelor destinate acoperirii cheltuielilor aferente procedurii falimentului). La termenul din 14 mai 2020, Tribunalul București a respins cererea de ordonanță președințială ca neîntemeiată; *BRS* a formulat apel împotriva hotărârii Tribunalului București, respins în mod definitiv ca nefondat de Curtea de Apel București la termenul din 10 iulie 2020.

¹¹⁸ În anul 2020, încasările *BRS* au fost în sumă de 375 mii lei, din care 372 mii lei recuperări creanțe și 3 mii lei dobânzi la plasamente și alte încasări.

¹¹⁹ Potrivit evidenței contabile a *BTR*, preluate de lichidator la deschiderea procedurii falimentului, principalul debitor era firma Bayindir Insaat Turizm Ticaret ve Sanayi AS din Turcia, a cărei datorie actualizată cu dobânzile aferente la 3 iulie 2002 era de 52,9 milioane USD și 10,2 milioane EUR, reprezentând 92,08% din totalul creanțelor la data falimentului. Prin acțiunea penală împotriva a cinci foști administratori ai băncii, răspunzători de transferul fraudulos al fondurilor *BTR* la bănci din străinătate în beneficiul firmei anterior menționate pentru garantarea/creditarea acesteia, a fost obținut în anul 2012 un titlu de creanță pentru recuperarea prejudiciului adus *BTR*. Pe cale de consecință, titlul de creanță a fost reflectat și în evidența contabilă a *BTR*, prin înregistrarea celor cinci foști administratori sub forma unui debitor colectiv, care a devenit astfel principalul debitor al băncii în substituirea firmei Bayindir Insaat Turizm Ticaret ve Sanayi AS.

¹²⁰ Pe cumul, de la deschiderea procedurii de faliment (3 iulie 2002) și până la 31 decembrie 2020, veniturile financiare au reprezentat 19,1 milioane lei, iar cheltuielile de lichidare 18,6 milioane lei.

¹²¹ 2,03 milioane USD echivalent, respectiv 8,7 milioane lei, reprezentând circa 4% din creanța *BTR* la data falimentului față de principalul debitor.

¹²² În anul 2020, încasările *BTR* au fost în sumă de 69 mii lei, din care 45 mii lei dobânzi la plasamente și 24 mii lei recuperări creanțe.

RECUPERAREA CREANȚELOR FGDB

FGDB este creditorul majoritar al BIR (78,90% din masa credală) și unul dintre creditorii chirografari la Banca "Columna" SA, unde deține o cotă nesemnificativă în masa credală (0,04%)¹²³. Calitatea FGDB de creditor a încetat la cinci bănci în faliment fie ca urmare a recuperării integrale a creanțelor prin distribuiri, respectiv cesionare (în anii 2004 și 2011 la *BRS* și *BTR*, respectiv în anul 2007 la Nova Bank SA), fie a încheierii procedurii falimentului (în anul 2012 la Banca Comercială "Albina" SA și în anul 2019 la Bankcoop SA).

În cursul anului 2020, FGDB a recuperat creanțe numai de la o singură bancă în faliment, respectiv suma de 7.649 mii lei de la BIR. Această sumă este semnificativ mai mare comparativ cu ultima încasare de la băncile în faliment (care a avut loc în 2015), când FGDB a recuperat creanțe tot de la BIR în sumă de 254 mii lei.

La data de 31 decembrie 2020, FGDB avea înregistrate în evidența contabilă creanțe nerecuperate de la BIR și Banca "Columna" SA în sumă de 103.530 mii lei, rezultând un procent de recuperare de 44,41% față de totalul creanțelor declarate în cuantum de 186.241 mii lei.

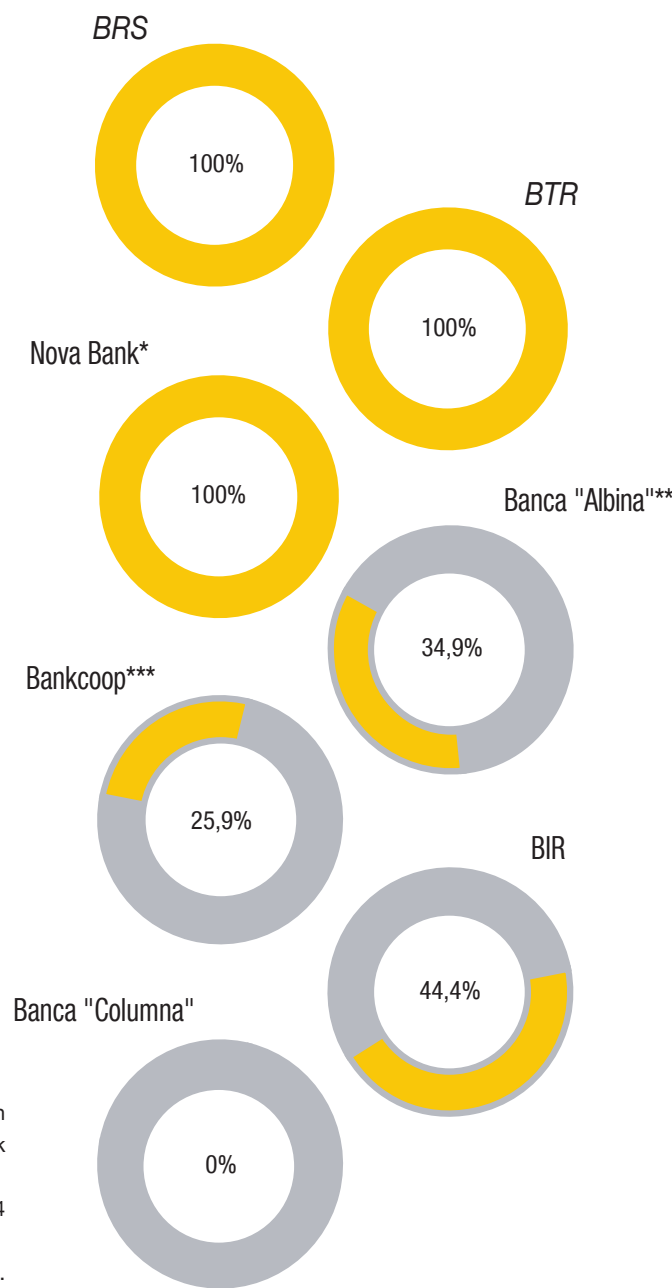
Referitor la creanțele istorice ale FGDB în cuantum de 327.130 mii lei față de restul băncilor intrate în faliment în România în perioada 1999 – 2006 (Banca Comercială "Albina" SA și Bankcoop SA ale căror proceduri de faliment au fost încheiate în decembrie 2012, respectiv noiembrie 2019 și de la care FGDB nu și-a recuperat integral creanțele; *BRS*, *BTR* și Nova Bank SA de la care FGDB și-a recuperat integral creanțele), gradul de recuperare a reprezentat 30,86% (100.968 mii lei), rezultând astfel un grad mediu de recuperare pe ansamblul tuturor băncilor în faliment de 38%.

* Calitatea FGDB de creditor a încetat la Nova Bank SA în anul 2007, prin cesionarea creanței către un alt creditor. Procedura falimentului Nova Bank SA a fost încheiată la 28 mai 2020.

** Procedura falimentului Băncii Comerciale "Albina" SA a fost încheiată la 14 decembrie 2012.

*** Procedura falimentului Bankcoop SA a fost încheiată la 5 noiembrie 2019.

Gradul de recuperare a creanțelor FGDB la 31 decembrie 2020

¹²³ În calitatea sa de creditor chirografar cu o creanță de 92 mii lei, FGDB nu beneficiază de nicio distribuire de sume până nu sunt acoperite integral creanțele bugetare, care în acest caz sunt preponderente. Ca urmare, șansele FGDB de recuperare a creanței sale sunt practic inexistente.

Diferențele existente între gradele de recuperare a creanțelor la băncile în faliment sunt determinate, în esență, de faptul că FGDB a deținut de-a lungul timpului poziții diferite în ierarhia creditorilor, conform legislației aplicabile în cazul fiecărui faliment. Cel mai ilustrativ exemplu în acest sens este cazul Băncii "Columna" SA, intrată în faliment în anul 2003, această procedură fiind singulară spre deosebire de restul falimentelor bancare din perioada 1999 – 2002¹²⁴ prin faptul că nu a fost deschisă în temeiul legislației specifice băncilor (Legea nr.83/1998 privind procedura falimentului instituțiilor de credit), ci al legislației generale de insolvență (Legea nr.64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului). FGDB nu a recuperat până în prezent nicio sumă de la Banca "Columna" SA și nu are perspective favorabile nici în viitor, ca urmare a rangului scăzut de prioritate a creanței sale din plăți de compensații (și din contribuția datorată și neachitată de bancă înainte de deschiderea procedurii) conferit de ordinea de plată a creanțelor prevăzută de Legea nr.64/1995.

În plus față de rangul scăzut de prioritate a creanței chirografare deținute de FGDB față de Banca "Columna" SA, un alt element care face practic imposibilă recuperarea vreunei sume îl reprezintă existența în masa credală a unei creanțe bugetare de rang superior și de valoare foarte mare, deținută de Autoritatea pentru Administrarea Activelor Statului, care nu va putea fi satisfăcută integral din sumele pe care lichidatorul le-ar mai putea distribui până la încheierea procedurii astfel încât să permită, conform condiției prevăzute de lege, trecerea la plata creanțelor de rang inferior în care este inclusă și creanța FGDB în sumă de 92 mii lei.

Același rang scăzut de prioritate a creanțelor FGDB s-a regăsit și la primele trei falimente bancare din România după operaționalizarea în anul 1996 a schemei de garantare a depozitelor, respectiv Banca Comercială "Albina" SA (procedură deschisă în luna mai 1999), Bankcoop SA (februarie 2000) și BIR (iulie 2000), care au fost guvernate de Legea nr.83/1998 în forma existentă la deschiderea procedurilor, ce nu prevedea însă o ierarhie specifică a creditorilor și făcea trimitere tot la ordinea de plată a creanțelor din Legea nr.64/1995.

De-abia din anul 2001 s-a introdus în Legea nr.83/1998 o ierarhie a creditorilor în cazul falimentelor bancare, care a acordat prioritate creanțelor FGDB (rangul 4 în ordinea de plată a creanțelor), cu rezultate palpabile concretizate în recuperarea integrală, din sumele distribuite în cadrul procedurilor de lichidare, a creanțelor de la *BRS* și *BTR* (aceste proceduri au fost deschise în anul 2002, ulterior modificării legislației, fiind primele la care s-a aplicat ierarhia specifică a creditorilor prevăzută de Legea nr.83/1998). Odată cu apariția în anul 2014 a Codului Insolvenței (Legea nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență), creanțele FGDB din plăți de compensații și din finanțarea măsurilor de rezoluție au fost incluse la rangul 2 de prioritate în ordinea de plată a creanțelor în cazul falimentului unei instituții de credit.

Până la sfârșitul anului 2020, FGDB a recuperat creanțe în valoare de 183.608 mii lei, din care suma de 182.627 mii lei corespunde compensațiilor plătite către deponenții garantați, iar 981 mii lei reprezintă contribuțiile Bankcoop SA, *BTR* și Nova Bank SA, datorate și neplătite până la data intrării în faliment a acestora.

¹²⁴ Procedura falimentului Nova Bank SA a fost deschisă în anul 2006 tot în baza cadrului general de insolvență reprezentat de Legea nr.85/2006 privind procedura insolvenței (care a abrogat Legea nr.64/1995), dar acest caz este nerelevant în condițiile în care FGDB și-a recuperat integral creanța în valoare de 278 mii lei prin cesionarea către un alt creditor. În absența cesionării, putem însă presupune că situația ar fi fost similară celei de la Banca "Columna" SA.

6 INFORMAREA PUBLICULUI

Relațiile publice și comunicarea reprezintă pentru orice schemă de garantare a depozitelor un element esențial al activității de garantare/despăgubire a deponenților, alături de trezorerie și managementul riscurilor.

Dat fiind caracterul esențial al acestei funcții, ea este nu numai un atribut managerial, cât mai ales o activitate strategică instituțională, concretizată în acțiuni specifice.

Comunicarea cu deponenții s-a realizat prin advertoriale publicate în cotidiene de mare tiraj din România. Formula advertorialilor în publicații cu audiență semnificativă a dus cu un an înainte la o creștere fără precedent a numărului de accesări ale site-ului FGDB.

Conform reglementărilor naționale, a celor europene și internaționale în materia garantării depozitelor (*Core Principles*), informarea deponenților constituie o componentă a rețelei de stabilitate financiară a fiecărei țări.

În acest context, în ultima perioadă, și cu preponderență în ultimii 4 ani, odată cu implementarea noilor reglementări europene, creșterea gradului de conștientizare a opiniei publice cu privire la rolul și funcționarea schemei de garantare a devenit o preocupare majoră a FGDB.

În anul 2020, într-un context neobișnuit al vieții social-economice afectate de pandemia de COVID-19, FGDB a continuat practica elaborării strategiei de relații publice și comunicare și a planurilor de acțiune concrete, adaptate modificărilor majore intervenite în mediile de comunicare.

Strategia bianuală inițială a avut în vedere mesaje explicite transmise prin canale accesibile către grupurile țintă vizate de FGDB și consolidarea informațiilor de bază despre garantarea depozitelor. Declanșarea intempestivă a crizei sanitare mondiale a determinat punerea accentului pe comunicarea telefonică și *online*.

Acest lucru s-a făcut simultan pe mai multe fronturi. Astfel, s-a dat curs în permanență solicitărilor telefonice și prin e-mail ale deponenților, colectându-se și ierarhizându-se subiectele de interes pentru aceștia; în paralel, s-a reconstruit site-ul pentru a răspunde noului tip de informații pe care le solicitau deponenții. Din ce în ce mai mulți deponenți au înțeles că FGDB nu are atribuțiile unei bănci, temele de interes devenind condițiile de garantare în cazul unor situații particulare, ca de exemplu starea de urgență, tipul de depozite garantate, regimul soldurilor temporar ridicate sau al depozitelor cu dobândă negociată etc. Actualizarea permanentă a site-ului a fost dublată de campanii *online* pe site-urile de știri cele mai accesate.

În ultimele patru luni ale anului, FGDB a desfășurat o campanie de informare și de educare a publicului larg prin platforma *Finzoom*. Această colaborare a adus în atenția clienților care erau în căutarea unui produs de economisire adaptat nevoilor lor beneficiul suplimentar pe care îl oferă un produs garantat de către FGDB. Informațiile privind activitatea FGDB au fost oferite atât direct pe platforma *Finzoom*, cât și prin trimiterea utilizatorului către site-ul instituției. Tot în această perioadă, informațiile legate de activitatea FGDB s-au bucurat de promovarea contextuală, prin intermediul cuvintelor-cheie sau al bannerelor contextuale, prin articolele de specialitate scrise de specialiștii de pe această platformă.

Ca rezultat al acestor campanii, Google Analytics a înregistrat 7.100 de accesări ale site-ului FGDB în trimestrul III al anului 2020, respectiv peste 12.000 de accesări în trimestrul IV, care a cuprins campanii *online* pe site-uri de știri (hotnews.ro, adevărul.ro, rfi.ro, profit.ro, news.ro) și pe platforma *Finzoom.ro* (este de remarcat că în aceeași perioadă a anului 2019 s-au înregistrat 6.900 de accesări).

Colaj advertoriale și apariții online

Apariții platforma Finzoom

Extrase din agendele întâlnirilor Comitetului de Relații Publice și comunicare din cadrul EFDI

1- Public Awareness first measurement in North Macedonia DIF, North Macedonia Results of the first PA measurement and last developments in PR activities (15 min) Questions and discussions
2- Public Awareness measurement in Finland and planned steps ahead with authorities and banks Financial Stability Authority, Finland (15 min) Questions and discussions
3 - Ongoing project to increase Public Awareness in Bosnia & Herzegovina DIA, Bosnia & Herzegovina (15 min) Questions and discussions
4- Results of the second Public Awareness measurement in Norway Sikringfondet, Norway (15 min) Questions and discussions

Wednesday 17 June : 14.00 – 15.30
5- COMMUNICATION FEATURES ISSUED FROM PAYOUT EXPERIENCES FGD Spain Most recent communication features issued from the last real payout (2015) handled in Spain (15 min)
6- CRISIS COMMUNICATION PREPAREDNESS FGDR, France FGDR France sets a network of correspondents for preparing crisis communication with all Members institutions (15 min)
7- STRESS-TESTS LAST DEVELOPMENTS AND COMMUNICATION FGD Spain (15 m)
Questions and discussions (30 min)

Anul 2020 a mai bifat o premieră: *training-ul online*, prin care a fost astfel continuată acțiunea de instruire a operatorilor din *call-center*-urile instituțiilor de credit mandatate de FGDB pentru plata compensațiilor. Dacă în condiții normale instruirea viza exclusiv plata de compensații, în anul 2020 au fost avute în vedere și măsurile suplimentare generate de criza sanitară de la nivelul țării. Deși indirect, tot deponenții sunt vizați de această activitate prin care operatorii sunt pregătiți periodic să le ofere acestora răspunsuri actualizate referitoare la garantarea depozitelor.

Nu în ultimul rând, pe linia transferului de bune practici aplicate unitar de instituțiile de credit și a implementării cerințelor legale, FGDB a elaborat *Normele nr.1/2020 privind informarea deponenților de către instituțiile de credit*, aprobate de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României și publicate în Monitorul Oficial în luna ianuarie 2021. Normele au intrat în vigoare în prima parte a lunii aprilie 2021, pentru a acorda instituțiilor de credit participante timpul necesar adaptării sistemelor informatice, și asigură cadrul comun de informare a deponenților de către instituțiile de credit participante la FGDB, consolidând astfel toate cerințele impuse de lege în domeniu.

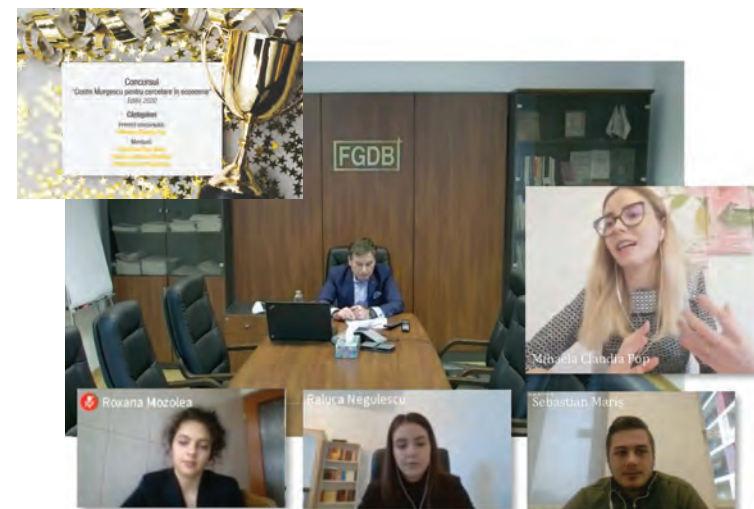
PROMOVAREA PRIN EDUCAȚIE

Devenit deja tradiție, concursul inițiat de FGDB "*Costin Murgescu pentru cercetare în economie*" a ajuns în anul 2020 la a IX-a sa ediție, fiind destinat studenților români, masteranzi și doctoranzi, și contribuind atât la afirmarea tinerilor specialiști, cât și la promovarea instituției în rândul profesioniștilor.

Deși 2020 a fost un an "închis" deplasărilor, FGDB a fost un participant constant la schimburile de experiență în domeniu, în cadrul întâlnirilor Comitetului EFDI de Relații publice și comunicare. Interacțiunea *online* cu specialiști din peste 30 de scheme de garantare din țări europene a fost extrem de benefică sub aspectul temelor puse în discuție și al bunelor practici împărtășite.

Ediția din anul 2020 s-a bucurat de un real interes în rândul studenților și al profesorilor universitari, concursul având un număr semnificativ de candidați, tineri români pasionați și interesați de prefigurarea lumii în care vor trăi, care dezvoltă o gândire largă, cuprinzătoare a fenomenelor socio-economice și politice actuale. Câștigătoarea ediției

din anul 2020 a fost Mihaela Claudia Pop, doctorand în cadrul Universității Oxford, Departamentul de Geografie și al Grupului de Cercetare "*Economie și Societate: Transformări și Justiție*", care a primit din partea juriului cele mai mari note pentru lucrarea *DOES FINANCIAL DEVELOPMENT LIFT UP THE "SMALL BOATS"? A Comparative Analysis on the Financial Development – Income Inequality Nexus*.

RELAȚIA CU PRESA

Comunicarea cu presa s-a adaptat noilor evoluții în domeniu: supremația *online*-ului. Actualizarea permanentă a informațiilor pe site a făcut ca acesta să devină cea mai bună și sigură sursă de informare a presei. Presa de specialitate, și mai ales presa locală, a preluat și transmis cu maximum de corectitudine informații de bază despre rolul FGDB, venind astfel în sprijinul deponenților.

În paralel, FGDB a menținut și comunicarea directă cu ziaristii, răspunzând prompt solicitărilor adresate de aceștia telefonic sau prin e-mail.

Nu în ultimul rând, FGDB a beneficiat de o expunere fără precedent în cotidianul *Ziarul financiar*, grație directorului general, Petre Tulin, care a publicat articolul **Este economisirea un pariu câștigat?**

Tot pe linia promovării FGDB, în anul 2020 a fost continuată colaborarea cu revista "*Economistul*", prin publicarea unui

În acest an, luând în considerare calitatea lucrărilor înscrise, concursul s-a bucurat de acordarea a trei mențiuni din partea juriului, astfel:

- Sebastian Dan Mariș, masterand în Științe Politice în sistem Dual-Degree (parteneriat dintre University of Essex și Universitățile Mannheim) cu lucrarea *The Central Banks. An Analysis of Inflation and Independence*.
- Roxana-Gabriela Mozolea, masterand în cadrul Facultății de Finanțe și Managementul Riscului din cadrul Facultății de Economie și Administrarea Afacerilor Iași, cu lucrarea *Forecasting CDS volatility: A comparison of GARCH-class models*.
- Raluca-Elena Negulescu, masterand în cadrul programului Finanțe corporative al Academiei de Studii Economice București, cu lucrarea *Examining the relationship between FDI and economic growth in context of COVID-19 pandemic: an empirical investigation of Romania's economy*.

Festivitatea de decernare a premiilor a avut loc prin intermediul platformelor *online*.

Decernarea premiului la concursul Costin Murgescu pentru cercetare în economie, București, decembrie 2020

articol intitulat *Fondul de garantare a depozitelor bancare – înființare, evoluție și perspective în context european*, realizat de trei coautori din rândul salariaților FGDB.

Colaj
Ziarul Financiar

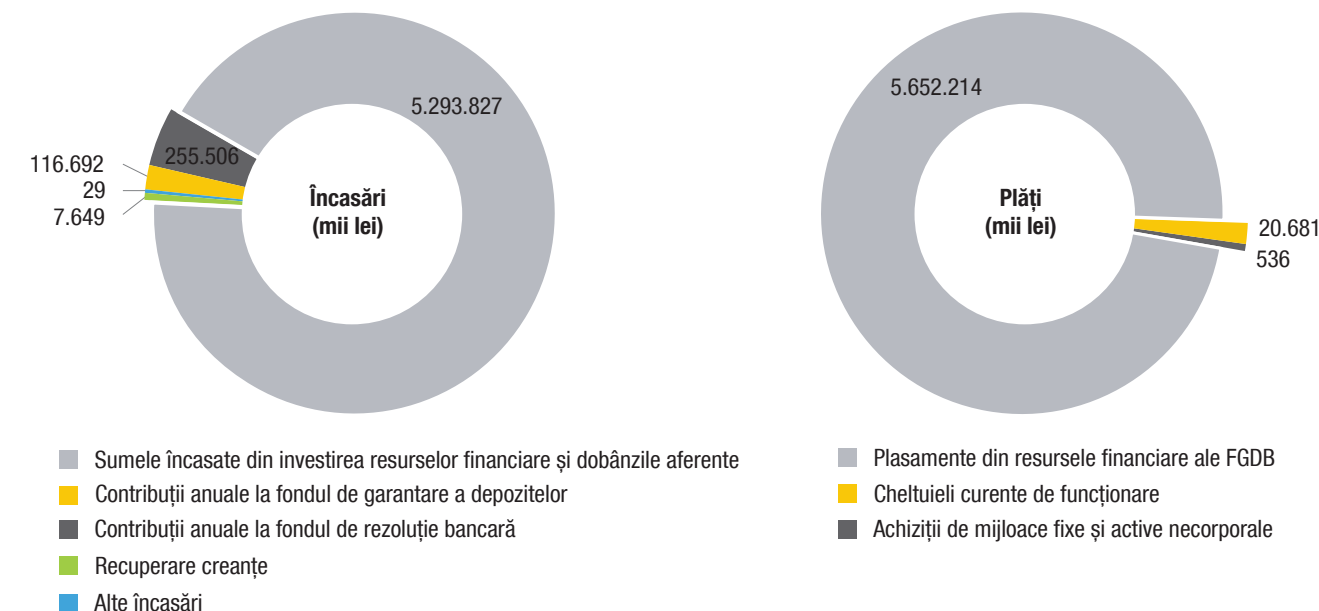
7 SITUAȚIILE FINANCIARE ALE FGDB

La sfârșitul anului 2020, totalul activelor FGDB se ridica la 8,3 miliarde lei, cu 8,24% peste valoarea consemnată la 31 decembrie 2019. Titlurile de stat și-au menținut și în anul 2020 ponderea majoritară în structura activelor FGDB.

ÎNCASĂRILE ȘI PLĂȚILE FGDB¹²⁵

- a) În anul 2020, FGDB a înregistrat încasări (intrări pe fluxuri de trezorerie) în sumă de 5.673.703 mii lei, din care:
- 116.692 mii lei - contribuții anuale la fondul de garantare a depozitelor, inclusiv diferențele stabilite ca urmare a verificărilor FGDB;
 - 255.506 mii lei - contribuții anuale la fondul de rezoluție bancară;
 - 5.293.727 mii lei - sume încasate din investirea resurselor financiare ale FGDB și dobânzi aferente;
 - 100 mii lei - dobânzi încasate la disponibilitățile din conturile curente ale FGDB deschise la instituții de credit;
 - 7.649 mii lei - recuperare creanță BIR;
 - 29 mii lei - alte încasări.
- b) Plățile (ieșirile pe fluxurile de trezorerie) efectuate de FGDB în anul 2020 au totalizat 5.673.431 mii lei, din care:
- 20.681 mii lei - cheltuieli curente de funcționare;
 - 536 mii lei - achiziții de mijloace fixe și active necorporale;
 - 5.652.214 mii lei - plasamente din resursele financiare ale FGDB.

Structura încasărilor și plăților FGDB în anul 2020

¹²⁵ Valorile sunt prezentate corelat cu situația fluxurilor de trezorerie pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2020.

BILANȚUL CONTABIL AL FGDB

- lei -

Activ			Pasiv		
	31.12.2019	31.12.2020		31.12.2019	31.12.2020
1. Active imobilizate, total, din care:	3.071.321.175	4.222.259.623	1. Capitaluri proprii, total, din care:	7.627.893.537	8.256.015.662
• imobilizări necorporale	137.721	159.029	• rezerve	7.410.788.225	8.005.581.343
• imobilizări corporale	486.148	686.062	• profitul exercițiului financiar	217.105.312	250.434.319
• imobilizări financiare	3.070.697.306	4.221.414.532			
2. Active circulante, total, din care:	4.544.558.529	4.027.856.521	2. Datorii, total, din care:	736.808	875.600
• investiții financiare pe termen scurt	4.543.172.246	4.026.089.613	• datorii care trebuie plătite într-o perioadă de până la un an	736.808	875.600
• conturi la instituții de credit și casa	962.578	1.234.352			
• alte creanțe (decontări cu instituțiile de credit)	423.705	532.556			
3. Cheltuieli în avans	12.750.641	6.775.118			
TOTAL ACTIV	7.628.630.345	8.256.891.262	TOTAL PASIV	7.628.630.345	8.256.891.262

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE

Rezultatul financiar al FGDB se stabilește ca diferență între veniturile din investirea resurselor financiare și cheltuielile curente ale acestuia.

În anul 2020, FGDB a realizat venituri totale în sumă de 275.080 mii lei, provenind din:

267.653 mii lei - dobânzi și cupoane cuvenite din investirea resurselor financiare ale FGDB în cursul anului 2020 (97,3% din total venituri);

100 mii lei - dobânzi încasate la disponibilitățile din conturile curente ale FGDB deschise la instituții de credit;

7.327 mii lei - alte venituri.

Cheltuielile totale ale FGDB efectuate în anul 2020 au însumat 24.646 mii lei, reprezentând:

13.800 mii lei - cheltuieli cu personalul;

3.748 mii lei - cheltuieli cu servicii executate de terți;

7.098 mii lei - alte cheltuieli.

Resursele acumulate în cele două fonduri administrate de FGDB pot fi utilizate doar în scopurile prevăzute de lege, respectiv plata compensațiilor și finanțarea măsurilor de rezoluție. Prin urmare, cheltuielile de funcționare ale FGDB sunt acoperite numai din veniturile obținute din investirea resurselor financiare disponibile.

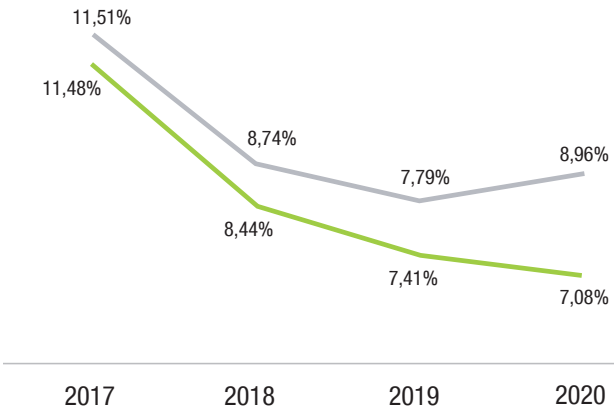
Și în anul 2020 s-a înregistrat un raport foarte scăzut între cheltuielile FGDB și veniturile din investirea resurselor și anume 1:11.

Contul de profit și pierdere

- lei -

		31.12.2019	31.12.2020	Diferența
1	Venituri totale	235.459.166	275.079.830	39.620.664
2	Cheltuieli totale	18.353.854	24.645.511	6.291.657
3	Rezultatul exercițiului	217.105.312	250.434.319	33.329.007

Evoluția ponderii cheltuielilor FGDB în total venituri

În anul 2020, randamentele de pe piața financiar-bancară au fost mai mari decât în 2019, îmbunătățind nivelul veniturilor FGDB.

Astfel, rezultatul financiar al FGDB a consemnat o creștere cu 15,4% în anul 2020 pe fondul majorării substanțiale a veniturilor totale și a unei variații moderate a cheltuielilor. Profitul net contabil al FGDB pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2020 a fost de 250.434 mii lei, obținut în condițiile aplicării unei politici prudente de investire a resurselor.

În conformitate cu prevederile legale, profitul FGDB se repartizează aproape integral (în proporție de cel puțin 99%) pentru suplimentarea resurselor financiare disponibile ale fondurilor administrate de acesta.

Legend:

- Venituri totale (Gray bars)
- Cheltuieli totale (Yellow bars)
- Profit (Green line)

An	Venituri totale (mii lei)	Cheltuieli totale (mii lei)	Profit (mii lei)
1996	0	0	0
1997	0	0	0
1998	5000	0	5000
1999	20000	0	20000
2000	20000	0	20000
2001	40000	0	40000
2002	65000	0	65000
2003	45000	0	45000
2004	60000	0	60000
2005	55000	0	55000
2006	45000	0	45000
2007	55000	0	55000
2008	75000	5000	70000
2009	140000	5000	135000
2010	150000	5000	145000
2011	165000	5000	160000
2012	195000	5000	190000
2013	215000	5000	210000
2014	210000	5000	205000
2015	180000	5000	175000
2016	145000	5000	140000
2017	120000	5000	115000
2018	170000	5000	165000
2019	240000	5000	235000
2020	270000	10000	260000

sa financiară și fluxurile sale de trezorerie aferente exercițiului încheiat la data respectivă, în conformitate cu Ordinul Băncii Naționale a României nr. 6/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, cu modificările și completările ulterioare ("Ordinul 6/2015").

sa financiară și fluxurile sale de trezorerie aferente exercițiului încheiat la data respectivă, în conformitate cu Ordinul Băncii Naționale a României nr. 6/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, cu modificările și completările ulterioare ("Ordinul 6/2015").

Deloitte Audit S.R.L.
Clădirea The Mark Tower
Calea Grivitei nr. 82-98
Sector 1, 010735
Bucuresti, România

Tel: +40 21 222 16 61
Fax: +40 21 222 16 60
www.deloitte.ro

Către Consiliul de Supraveghere al
Fondului de garantare a depozitelor bancare

Opinie

1. Am auditat situațiile financiare ale Fondului de garantare a depozitelor bancare („Fondul”), cu sediul social în str. Negru Vodă, nr. 3, corp A3, et. 2, sector 3, București identificat prin codul unic de înregistrare fiscală RO8942496, care cuprind bilanțul la data de 31 decembrie 2020, contul de profit și pierdere și situația fluxurilor de trezorerie aferente exercițiului încheiat la această dată, precum și un sumar al politicilor contabile semnificative și notele explicative.
2. Situațiile financiare la 31 decembrie 2020 se identifică astfel:
• Total capitaluri proprii:	8.005.581.343 Lei
• Profitul net al exercițiului financiar:	250.434.319 Lei
3. În opinia noastră, situațiile financiare anexate prezintă fidel, sub toate aspectele semnificative poziția financiară a Fondului la data de 31 decembrie 2020, și performanța sa financiară și fluxurile sale de trezorerie aferente exercițiului încheiat la data respectivă, în conformitate cu Ordinul Băncii Naționale a României nr. 6/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, cu modificările și completările ulterioare („Ordinul 6/2015”).

4. Am desfășurat auditul nostru în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit ("ISA"), Regulamentul UE nr. 537 al Parlamentului și al Consiliului European (în cele ce urmează „Regulamentul”) și Legea nr. 162/2017 („Legea”). Responsabilitățile noastre în baza acestor standarde sunt descrise detaliat în secțiunea “Responsabilitățile auditorilor într-un audit al situațiilor financiare” din raportul nostru. Suntem independenți față de Societate, conform Codului Etic al Profesioniștilor Contabili emis de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili (codul IESBA), conform cerințelor etice care sunt relevante pentru auditul situațiilor financiare în România, inclusiv Regulamentul și Legea, și ne-am îndeplinit responsabilitățile etice conform cerințelor și conform Codului IESBA. Credem că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră.

5. Aspectele cheie de audit sunt acele aspecte care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță pentru auditul situațiilor financiare din perioada curentă. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditului situațiilor financiare în ansamblu și în formarea opiniei noastre asupra acestora și nu oferim o opinie separată cu privire la aceste aspecte.

Recunoașterea veniturilor din dobânzi	
Natura ariei de interes	Procedurile efectuate în susținerea discuțiilor și concluziilor noastre
Potrivit contului de profit și pierdere și notei 15a “Dobânzi de primit și venituri asimilate” la situațiile financiare, Fondul a înregistrat venituri din dobânzi generate de activitatea de investire a resurselor financiare disponibile în valoare de 267.752 mii RON. Recunoașterea veniturilor din dobânzi este efectuată în contul de profit și pierdere conform principiului contabilității de angajamente, pentru toate instrumentele financiare purtătoare de dobânzi, pe durata de viață a instrumentului financiar. Veniturile din dobânzi includ de asemenea și venituri generate de eşalonarea primei sau discount-ului aferente obligațiunilor deținute până la maturitatea acestora. Specificul recunoașterii veniturilor și dependența de acuratețea și calitatea datelor aferente instrumentelor financiare purtătoare de dobânzi, fac ca veniturile din dobânzi să constituie un aspect cheie de audit.	Am efectuat următoarele proceduri cu privire la veniturile din dobânzi: - Am evaluat elaborarea si implementarea controalelor manuale cheie cu privire la recunoașterea veniturilor din dobânzi; - Am evaluat tratamentul contabil aplicat de Fond referitor la veniturile din dobânzi pentru a stabili dacă metodologia a respectat cerințele aplicabile (Ordinul 6/2015); - Am evaluat dacă datele folosite pentru calculul veniturilor din dobânzi aferente instrumentelor financiare sunt complete și corecte; - Am evaluat formula matematică folosită pentru recunoașterea venitului aplicabil pe durata de viață a instrumentelor financiare; - Am evaluat veniturile din dobânzi dezvoltându-ne propria așteptare asupra veniturilor și am comparat-o cu rezultatele efective ale Fondului.

Alte informații – Raportul administratorilor

6. Administratorii sunt responsabili pentru întocmirea și prezentarea altor informații. Acele alte informații cuprind Raportul administratorilor, dar nu cuprind situațiile financiare și raportul auditorului cu privire la acestea.

Opinia noastră cu privire la situațiile financiare nu acoperă și aceste alte informații, inclusiv Raportul administratorilor.

În legătură cu auditul situațiilor financiare pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2020, responsabilitatea noastră este să citim acele alte informații și, în acest demers, să apreciem dacă acele alte informații sunt semnificativ inconsecvente cu situațiile financiare, sau cu cunoștințele pe care noi le-am obținut în timpul auditului, sau dacă ele par a fi denaturate semnificativ.

În ceea ce privește Raportul administratorilor, am citit și raportăm dacă acesta a fost întocmit, în toate aspectele semnificative, în conformitate cu Ordinul 6/2015, punctele 225-228.

În baza exclusiv a activităților care trebuie desfășurate în cursul auditului situațiilor financiare, în opinia noastră:

- a) Informațiile prezentate în Raportul administratorilor pentru exercițiul financiar pentru care au fost întocmite situațiile financiare sunt în concordanța, în toate aspectele semnificative, cu situațiile financiare;
- b) Raportul Administratorilor a fost întocmit, în toate aspectele semnificative, în conformitate cu Ordinul 6/2015, punctele 225-228.

În plus, în baza cunoștințelor și înțelegerii noastre cu privire la Fond și la mediul acestuia, dobândite în cursul auditului situațiilor financiare pentru exercițiul financiar încheiat la data de 31 decembrie 2020, ni se cere să raportăm dacă am identificat denaturări semnificative în Raportul administratorilor. Nu avem nimic de raportat cu privire la acest aspect.

Responsabilitățile conducerii și ale persoanelor responsabile cu guvernanta pentru situațiile financiare

7. Conducerea este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea fidelă a situațiilor financiare în conformitate cu Ordinul 6/2015 și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.
8. În întocmirea situațiilor financiare, conducerea este responsabilă pentru aprecierea capacității Fondului de a-și continua activitatea, prezentând, dacă este cazul, aspectele referitoare la continuitatea activității și utilizând contabilitatea pe baza continuității activității, cu excepția cazului în care conducerea fie intenționează să lichideze Fondul sau să oprească operațiunile, fie nu are nicio altă alternativă realistă în afara acestora.
9. Persoanele responsabile cu guvernanta sunt responsabile pentru supravegherea procesului de raportare financiară al Fondului.

Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare

10. Obiectivele noastre constau în obținerea unei asigurări rezonabile privind măsura în care situațiile financiare, în ansamblu, sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare, precum și în emiterea unui raport al auditorului care include opinia noastră. Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garanție a faptului că un audit desfășurat în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă, dacă aceasta există. Denaturările pot fi cauzate fie de fraudă, fie de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, individual sau cumulativ, vor influența deciziile economice ale utilizatorilor, luate în baza acestor situații financiare.
11. Ca parte a unui audit în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit, exercităm raționamentul profesional și menținem scepticismul profesional pe parcursul auditului. De asemenea:
- Identificăm și evaluăm riscurile de denaturare semnificativă a situațiilor financiare, cauzată fie de fraudă, fie de eroare, proiectăm și executăm proceduri de audit ca răspuns la respectivele riscuri și obținem probe de audit suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră. Riscul de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decât cel de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de eroare, deoarece fraudă poate presupune înțelegeri secrete, fals, omisiuni intenționate, declarații false și evitarea controlului intern.
 - Înțelegem controlul intern relevant pentru audit, în vederea proiectării de proceduri de audit adecvate circumstanțelor, dar fără a avea scopul de a exprima o opinie asupra eficacității controlului intern al Fondului.
 - Evaluăm gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate și caracterul rezonabil al estimărilor contabile și al prezentărilor aferente de informații realizate de către conducere.
 - Formulăm o concluzie cu privire la gradul de adecvare a utilizării de către conducere a contabilității pe baza continuității activității și determinăm, pe baza probelor de audit obținute, dacă există o incertitudine semnificativă cu privire la evenimente sau condiții care ar putea genera îndoieli semnificative privind capacitatea Fondului de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, trebuie să atragem atenția în raportul auditorului asupra prezentărilor aferente din situațiile financiare sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să ne modificăm opinia. Concluziile noastre se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului auditorului. Cu toate acestea, evenimente sau condiții viitoare pot determina Fondul să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.
 - Evaluăm prezentarea, structura și conținutul general al situațiilor financiare, inclusiv al prezentărilor de informații, și măsura în care situațiile financiare reflectă tranzacțiile și evenimentele de bază într-o manieră care realizează prezentarea fidelă.
12. Comunicăm persoanelor responsabile cu guvernanta, printre alte aspecte, aria planificată și programarea în timp a auditului, precum și principalele constatări ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului.

13. De asemenea, furnizăm persoanelor responsabile cu guvernanta o declarație că am respectat cerințele etice relevante privind independența și că le-am comunicat toate relațiile și alte aspecte despre care s-ar putea presupune, în mod rezonabil, că ne afectează independența și, acolo unde este cazul, măsurile de protecție aferente.
14. Dintre aspectele comunicate cu persoanele responsabile cu guvernanta, stabilim care sunt aspectele cele mai importante pentru auditul situațiilor financiare din perioada curentă și care reprezintă, prin urmare, aspecte cheie de audit. Descriem aceste aspecte în raportul auditorului, cu excepția cazului în care legile sau reglementările interzic prezentarea publică a aspectului sau a cazului în care, în circumstanțe extrem de rare, determinăm că un aspect nu ar trebui comunicat în raportul nostru deoarece se preconizează în mod rezonabil ca beneficiile interesului public să fie depășite de consecințele negative ale acestei comunicări.

Raport cu privire la alte dispoziții legale și de reglementare

15. Am fost numiți conform Legii 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare, art. 37, alin. (2) și (3) de către Consiliul de Administrație al Băncii Naționale a României, în ședința din 19 februarie 2019, să audităm situațiile financiare ale Fondului de garantare a depozitelor bancare pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2020. Durata totală neîntreruptă a angajamentului nostru este de 3 ani, acoperind exercițiile financiare încheiate la 31 decembrie 2018, 31 decembrie 2019 și 31 decembrie 2020.

Confirmăm că:

- Opinia noastră de audit este în concordanță cu raportul suplimentar prezentat Comitetului de Audit al Fondului, pe care l-am emis în aceeași dată în care am emis și acest raport. De asemenea, în desfășurarea auditului nostru, ne-am păstrat independența față de entitatea auditată.
- Nu au fost furnizate serviciile non audit interzise, menționate la articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul UE nr. 537/2014.

Partenerul de misiune al auditului pentru care s-a întocmit acest raport al auditorului independent este Irina Dobre.

Irina Dobre, Partener de Audit

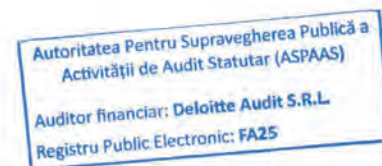
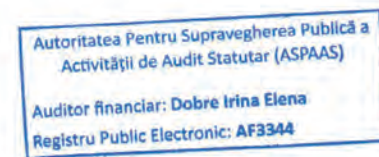
Înregistrată în Registrul public electronic al auditorilor financiari și firmelor de audit cu nr. AF 3344

În numele:

DELOITTE AUDIT S.R.L.

Înregistrată în Registrul public electronic al auditorilor financiari și firmelor de audit cu nr. FA 25

Clădirea The Mark, Calea Griviței nr. 84-98 și 100-102, etajul 8 și etajul 9, Sector 1
București, România
30 martie 2021

BILANȚUL CONTABIL încheiat la data de 31 decembrie 2020

- RON -

Denumirea indicatorului	Cod poziție	31 decembrie 2019	31 decembrie 2020
A	B	1	2
Casa	010	10.200	10.106
Creanțe asupra instituțiilor de credit	020	697.048.705	362.393.791
• la vedere	023	952.378	1.224.246
• alte creanțe	026	696.096.327	361.169.545
Efecte publice, obligațiuni și alte titluri cu venit fix	040	6.917.773.225	7.886.334.600
• emise de organisme publice	043	6.917.773.225	7.886.334.600
Imobilizări necorporale	050	137.721	159.029
Imobilizări corporale	060	486.148	686.062
Alte active	070	423.705	532.556
Cheltuieli înregistrate în avans și venituri angajate	080	12.750.641	6.775.118
Total active	090	7.628.630.345	8.256.891.262
Alte datorii	330	718.519	820.300
Venituri înregistrate în avans și datorii angajate	340	18.289	55.300
Fondul de garantare a depozitelor bancare și Fondul de rezoluție bancară	360	7.410.788.225	8.005.581.343
• Fondul de garantare a depozitelor bancare	361	6.055.305.874	6.357.415.818
> Fond de garantare a depozitelor constituit din contribuțiile instituțiilor de credit	362	4.030.246.909	4.146.950.796
> Fond de garantare a depozitelor constituit din încasările din recuperarea creanțelor	363	66.203.008	73.851.637
> Fond de garantare a depozitelor constituit din veniturile din investirea resurselor financiare disponibile	365	1.955.862.195	2.133.619.623
> Fond de garantare a depozitelor constituit din alte venituri stabilite conform legii	366	2.993.762	2.993.762
• Fondul de rezoluție bancară	367	1.355.482.351	1.648.165.525
Rezerve	370	-	-
Rezultatul exercițiului financiar - Profit	403	217.105.312	250.434.319
Total datorii și capitaluri proprii	420	7.628.630.345	8.256.891.262

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE

pentru exercitiul financiar încheiat la data de 31 decembrie 2020

- RON -

Denumirea indicatorului	Cod poziție	31 decembrie 2019	31 decembrie 2020
A	B	1	2
Dobânzi de primit și venituri asimilate, din care:	010	233.963.273	267.752.541
• aferente efectelor publice, obligațiunilor și altor titluri cu venit fix	015	212.665.712	251.595.925
Dobânzi de plătit și cheltuieli asimilate	020	3.040	171
Cheltuieli cu comisioane	040	30.763	32.499
Profit sau pierdere netă din operațiuni financiare	050	633.857	2.166.391
Alte venituri din exploatare	060	76	28.800
Cheltuieli administrative generale	070	15.886.653	17.547.932
• Cheltuieli cu personalul, din care:	073	12.214.167	13.799.610
> Salarii	074	11.880.033	13.337.476
> Cheltuieli cu asigurările sociale, din care:	075	334.134	462.134
- cheltuieli aferente pensiilor	076	-	-
• Alte cheltuieli administrative	077	3.672.486	3.748.322
Corecții asupra valorii imobilizărilor necorporale și corporale	080	311.028	363.187
Alte cheltuieli de exploatare	090	1.260.410	1.569.624
Rezultatul activității curente - Profit	143	217.105.312	250.434.319
Venituri totale	180	235.459.166	275.079.830
Cheltuieli totale	190	18.353.854	24.645.511
Rezultatul brut - Profit	203	217.105.312	250.434.319
Rezultatul net al exercițiului financiar - Profit	223	217.105.312	250.434.319

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE ALE FGDB - EXTRASE¹²⁶

1. Metode și politici contabile semnificative

Câteva dintre principalele politici contabile adoptate în întocmirea acestor situații financiare sunt prezentate mai jos.

a) Întocmirea si prezentarea situatiilor financiare

Aceste situatii financiare au fost întocmite în conformitate cu:

- i. Ordinul Președintelui Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României nr.6/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, aplicabile instituțiilor financiare nebancare, instituțiilor de plată care acordă credite legate de serviciile de plată, instituțiilor emitente de monedă electronică și Fondului de garantare a depozitelor bancare, cu modificările și completările ulterioare ("Ordinul BNR nr.6/2015");
- ii. Legea contabilității nr.82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Situațiile financiare prezentate cuprind situațiile financiare individuale proprii ale Fondului.

Prezentele situații financiare au fost întocmite pe baza convenției costului istoric, cu excepțiile prezentate în continuare în politicile contabile.

Aceste situații financiare nu au fost întocmite pentru a reflecta poziția financiară și rezultatele operațiunilor Fondului în conformitate cu reglementări și politici contabile acceptate în țări și jurisdicții altele decât România. De aceea, situațiile financiare anexate nu sunt întocmite pentru uzul persoanelor care nu cunosc reglementările contabile și legale din România, inclusiv Ordinul BNR nr.6/2015.

Fondul a întocmit prezentele situații financiare în conformitate cu principiul continuității activității.

Prezentele situații financiare au fost avizate de către Consiliul de supraveghere al Fondului în data de 29 martie 2021 și au fost aprobate de către Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României în data de 5 aprilie 2021.

i) Imobilizări financiare

Titlurile de investiții reprezintă acele active financiare cu plăți fixe sau determinabile și scadență fixă pe care Fondul are intenția fermă și posibilitatea de a le păstra până la scadență.

Clasificarea titlurilor ca titluri de investitii depinde de:

- condițiile și caracteristicile activului financiar și
- capacitatea și intenția efectivă a Fondului de a deține aceste instrumente până la scadență.

Decizia privind clasificarea ca titluri de investiții nu va lua în considerare oportunitățile viitoare de a realiza profit pe baza respectivului portofoliu și, astfel, nici prețurile de cumpărare oferite de alți investitori până la scadența investiției deoarece se intenționează păstrarea investiției până la maturitate, indiferent de fluctuațiile de valoare de pe piață, și nu se intenționează vânzarea acestora.

O precondiție pentru clasificarea ca titluri de investiții este evaluarea intenției și capacității Fondului de a deține aceste instrumente până la scadență; această evaluare trebuie efectuată nu doar la momentul achiziției inițiale, ci și la momentul fiecărei închideri contabile. Dacă în urma modificării intenției sau capacității instituției de a deține până la scadență instrumentele din categoria titlurilor de investiții nu mai este potrivită clasificarea acestora ca titluri de investiții, acestea vor fi reclassificate în categoria titlurilor de plasament și vor fi evaluate potrivit acestei categorii.

În condițiile în care instituția a procedat la vânzarea sau la reclassificarea de valori semnificative de titluri de investiții în decursul exercițiului financiar curent sau a două exerciții financiare precedente, aceasta nu va putea clasifica niciun activ financiar ca titlu de investiții ("regula contaminării").

¹²⁶ Numerotarea notelor explicative corespunde materialului original din care acestea au fost extrase, la fel și abrevierea diferită a denumirii instituției față de cea folosită în cuprinsul prezentului raport anual, respectiv "Fondul" în loc de "FGDB".

Această interdicție nu se aplică în situația în care respectiva vânzare sau reclasificare:

- este atât de apropiată de scadența activului financiar (de exemplu, cu mai puțin de trei luni înainte de scadență) încât modificările ratei dobânzii de pe piață nu ar mai fi putut avea un efect semnificativ asupra valorii juste a activului financiar;
- are loc după ce s-a recuperat în mod substanțial valoarea principalului activului financiar, prin plăți eşalonate sau prin rambursări anticipate sau
- este atribuită unui eveniment izolat care nu este repetitiv și nu putea fi anticipat în mod rezonabil.

p) Resurse specifice fondului de garantare a depozitelor bancare

Resursele Fondului includ: contribuțiile inițiale primite de la instituții de credit, contribuțiile anuale primite de la instituțiile de credit, contribuțiile speciale, recuperări creanțe, remunerația cuvenită Fondului în calitate de lichidator judiciar și alte resurse constituite din profiturile anilor anteriori. În caz de lipsă de resurse, Fondul se poate împrumuta în condiții contractuale la Ministerul Finanțelor pentru acoperirea deficitului.

Funcționalitatea și modalitatea de reflectare în contabilitate a acestor conturi este stabilită de Ordonanța Guvernului nr.39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, Legea nr.311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare și de Ordinul BNR nr.6/2015, astfel:

(i) Contribuția anuală

Fiecare instituție de credit participantă plătește Fondului o contribuție anuală a cărei valoare se obține prin aplicarea cotei procentuale stabilite de către Fond, cu aprobarea Băncii Naționale a României, asupra bazei de calcul reprezentând echivalentul în lei al soldului depozitelor acoperite aflate în evidența instituției de credit participante, determinate la data de 31 decembrie a anului precedent anului de plată a contribuției.

Contribuția anuală este calculată și plătită anual de către instituțiile de credit și este înregistrată pe baza contabilității de angajamente.

(ii) Contribuțiile extraordinare

Acestea reprezintă alte contribuții de încasat de la instituțiile de credit, în condițiile legii, atunci când resursele financiare ale Fondului sunt insuficiente pentru plata compensațiilor. În Ordonanța Guvernului nr.39/1996 acestea erau numite contribuții speciale.

(iii) Recuperări creanțe

Acestea reprezintă sumele provenite din recuperarea creanțelor Fondului aferente plăților compensatorii efectuate în cazul falimentului băncilor. Contribuțiile făcute de instituțiile de credit nu se restituie, inclusiv în cazul lichidării judiciare sau dizolvării unei instituții de credit.

(iv) Fonduri constituite din alte venituri

Alte venituri stabilite conform Ordinului BNR nr.6/2015 și Legii nr.311/2015, reprezentând donațiile și sponsorizările primite, venituri din asistența financiară și activitatea desfășurată de Fond ca lichidator al băncilor aflate în faliment, precum și alte venituri stabilite conform legii.

(v) Fond constituit din veniturile din investirea resurselor financiare disponibile

Aceste resurse sunt constituite din profitul net al Fondului. Conform Legii nr.311/2015, art.98 alin. (2) lit.s) și art.112, profitul Fondului, obținut ca diferență între veniturile și cheltuielile acestuia, este neimpozabil și este repartizat pentru constituirea unui fond anual de participare la profit, în limita unei cote de până la 1% din profit, cu aprobarea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României, iar diferența se repartizează pentru suplimentarea resurselor aferente fiecăreia dintre activitățile prevăzute la art.92 alin.(1) și (2).

Contul de resurse se diminuează cu:

- plățile efective efectuate de Fond către deponenți garantați prin lege ai băncilor la care s-au indisponibilizat depozitele;
- ratele și dobânzile la creditele contractate pentru plata compensațiilor;
- sumele virate către autoritatea de rezoluție;
- împrumuturi către alte scheme de garantare, acordate conform legii.

Astfel, Fondul nu înregistrează provizioane aferente cererilor de despăgubire ale deponenților garantați în curs de soluționare sau aferente potențialelor despăgubiri care nu au fost notificate Fondului.

q) Impozit pe profit

Fondul este scutit de la plata impozitului pe profit conform prevederilor art.13 alin.(2) pct.e) din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

t) Venituri din dobânzi

Veniturile cu dobânzile sunt recunoscute în contul de profit și pierdere, conform principiului contabilității de angajamente, pentru toate instrumentele financiare purtătoare de dobânzi, din momentul apariției lor. Veniturile din dobânzi includ și venituri generate de eşalonarea discountului conform metodei dobânzii efective pentru activele achiziționate la o valoare mai mică și suma de plătit la scadență, precum și pentru primele generate de datoriile contractate la o valoare mai mare decât valoarea rambursabilă la scadență.

u) Recunoașterea veniturilor

Veniturile sunt realizate din dobânzile la imobilizările financiare. În aceste situații financiare, veniturile și cheltuielile sunt prezentate la valoarea brută.

2. Casa

La 31 decembrie 2020, Fondul deținea numerar în casierie în sumă de 10.106 echivalent RON (31 decembrie 2019: 10.200 RON).

3. Creanțe asupra instituțiilor de credit

(RON)	31 decembrie 2019	31 decembrie 2020
Conturi curente	952.378	1.224.246
Plasamente la instituții de credit la termen	696.096.327	361.169.545
Total	697.048.705	362.393.791

4. Efecte publice, obligațiuni și alte titluri cu venit fix

(RON)	31 decembrie 2019	31 decembrie 2020
Titluri pe termen lung, din care:	3.070.522.598	4.221.414.532
• Obligațiuni de stat	2.577.713.339	2.763.764.842
• Obligațiuni corporative	492.809.259	1.457.649.690
Titluri pe termen scurt, din care:	3.847.250.627	3.664.920.068
• Obligațiuni de stat și certificate de trezorerie	2.301.135.581	2.360.529.200
• Obligațiuni corporative	1.546.115.046	1.304.390.868
Total	6.917.773.225	7.886.334.600

9. Fond constituit din contribuțiile instituțiilor de credit (sume cumulate)

(RON)	31 decembrie 2019	31 decembrie 2020
Contribuție inițială - 1%	6.472.230	6.472.230
Contribuție anuală, inclusiv majorată	4.489.066.107	4.605.769.994
Contribuție extraordinară	61.777.997	61.777.997
Comision pentru linie credit	(14.825.698)	(14.825.698)
Compensări depozite	(512.243.727)	(512.243.727)
Total	4.030.246.909	4.146.950.796

Contribuția anuală a fiecărei instituții de credit se determină pe baza declarațiilor transmise de către aceasta Fondului. În 2020, contribuția anuală încasată de către Fond a fost în sumă de 116.692.200 lei și s-a calculat în funcție de gradul de risc al fiecărei instituții de credit participante asupra depozitelor acoperite la 31.12.2019 (2019: 348.989.992 lei). Volumul total al contribuțiilor

încasate în anul 2020 a fost stabilit în baza coordonatelor politicii de finanțare a Fondului, potrivit metodei de calcul al contribuțiilor în funcție de risc, ambele aprobate de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României.

În cazul în care, la solicitarea Fondului, Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României apreciază că resursele Fondului sunt insuficiente pentru onorarea obligațiilor de plată, acesta poate stabili plata unei contribuții extraordinare de către fiecare instituție de credit, egală cu până la nivelul contribuției anuale aferente exercițiului financiar respectiv. În anul 2020, cât și în 2019, nu a fost cazul de a se încasa contribuția extraordinară.

Compensația este suma pe care Fondul o plătește fiecărui deponent garantat pentru depozitele indisponibile, indiferent de numărul acestora, în limita plafonului de garantare. În anul 2020, la fel ca în 2019, nu a fost cazul.

10. Fondul de rezoluție bancară

(RON)	
Sold 31 decembrie 2018	1.142.646.750
Contribuție anuală 2019	186.803.567
Profit 2018 capitalizat	21.792.181
Ajustări 2019	4.239.852
Sold 31 decembrie 2019	1.355.482.350
Contribuție anuală 2020	255.506.345
Profit 2019 capitalizat	37.176.830
Sold 31 decembrie 2020	1.648.165.525

Fondul de rezoluție bancară se constituie în vederea asigurării resurselor financiare necesare finanțării măsurilor de rezoluție bancară. Fondul de rezoluție bancară este administrat de Fondul de garantare a depozitelor bancare.

Conform art.539 din Legea nr.312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar, Banca Națională a României, în calitate de autoritate de rezoluție, stabilește nivelul contribuțiilor anuale ale instituțiilor de credit la fondul de rezoluție bancară astfel încât acestea să fie

repartizate cât mai uniform posibil în timp, dar ținându-se seama în mod corespunzător de faza ciclului economic și de impactul pe care contribuțiile prociclice îl pot avea asupra poziției financiare a instituțiilor de credit care contribuie.

În 2020, contribuția încasată de Fond a fost în sumă de 255.506.345 lei și s-a calculat potrivit deciziei Băncii Naționale a României. În 2019, contribuția anuală încasată de Fond a fost în sumă de 186.803.567 lei și s-a calculat potrivit deciziei Băncii Naționale a României.

Profitul anului 2019, în sumă de 37.176.830 lei, obținut din investirea resurselor fondului de rezoluție bancară a fost capitalizat în urma deciziei Consiliului de supraveghere al Fondului după autorizarea situațiilor financiare de la 31 decembrie 2019.

11. Fond constituit din încasările din recuperarea creanțelor (sume cumulate)

(RON)	31 decembrie 2019	31 decembrie 2020
Recuperare creanțe	174.977.963	182.626.592
Dobânzi la credite bancare - BNR	(108.774.955)	(108.774.955)
Total	66.203.008	73.851.637

Recuperarea creanțelor reprezintă sumele pe care Fondul le-a încasat de la bănci, reprezentând contribuțiile anuale datorate la data declarării falimentului și compensațiile cuvenite deponenților. În anul 2020 s-au recuperat creanțe de la băncile aflate în faliment în sumă de 7.648.629 lei.

12. Fond constituit din veniturile din investirea resurselor financiare disponibile

(RON)	31 decembrie 2019	31 decembrie 2020
Fond constituit din veniturile din investirea resurselor financiare disponibile - cota parte profit	1.955.862.195	2.133.619.623

Sumele reprezintă profitul cumulat al Fondului rezultat din distribuirea profiturilor din anii precedenți.

13. Fond constituit din alte venituri, stabilite conform legii

(RON)	31 decembrie 2019	31 decembrie 2020
Remunerația Fondului din activitatea desfășurată ca lichidator	2.993.762	2.993.762

14. Repartizarea profitului

(RON)	31 decembrie 2019	31 decembrie 2020
Rezultatul activității curente – profit, din care:	217.105.312	250.434.319
Profit din resursele fondului de garantare a depozitelor	179.552.958	201.572.344
Profit din resursele fondului de rezoluție bancară	37.552.354	48.861.975
Profit nerepartizat	217.105.312	250.434.319

Distribuirea profitului pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2020 va fi aprobată de către Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României ulterior autorizării situațiilor financiare.

17. Managementul riscului

Principalele riscuri asociate cu activitatea Fondului sunt de natură financiară și operațională. Fondul este expus următoarelor riscuri:

- Riscul de rată a dobânzii
- Riscul de piață
- Riscul de lichiditate
- Riscul valutar
- Riscul de credit

a) Riscul legat de rata dobânzii

Fondul este expus efectului fluctuațiilor dobânzilor de pe piață la nivelul poziției financiare și al fluxurilor de trezorerie. Rata dobânzii poate să crească ca rezultat

al unor astfel de schimbări, dar se poate reduce de asemenea și poate produce pierderi în eventualitatea apariției unor modificări neprevăzute. Conducerea Fondului monitorizează periodic expunerea la modificările ratei dobânzii.

Fondul a obținut următoarele rate de dobândă la activele în lei plasate și în sold la 31 decembrie 2020:

(RON)	2019		2020	
	min	max	min	max
Creanțe asupra instituțiilor de credit	2,90%	3,60%	2,30%	3,41%
Efecte publice, obligațiuni și alte titluri cu venit fix	1,98%	4,66%	1,94%	4,82%

Fondul a obținut următoarele rate de dobândă la activele în euro plasate și în sold la 31 decembrie 2020:

(RON)	2019		2020	
	min	max	min	max
Creanțe asupra instituțiilor de credit	-	-	-	-
Efecte publice, obligațiuni și alte titluri cu venit fix	0,30%	0,30%	0,45%	2,48%

b) Riscul de piață

Economia României este încă în curs de dezvoltare și există un grad considerabil de incertitudine referitor la direcția posibilă a politicilor economice interne. Conducerea Fondului nu poate să prevadă care vor fi schimbările ce vor avea loc în România și ce efect ar putea avea asupra situației financiare și a rezultatelor tranzacțiilor Fondului.

c) Riscul valutar

Fondul operează într-o economie caracterizată prin fluctuații ale cursurilor de schimb ale principalelor valute (EUR, USD, CHF, GBP). În aceste condiții există un risc scăzut al deprecierei valorii activelor monetare nete deținute în RON.

(RON)

La 31 decembrie 2019	Până la 3 luni	Între 3 luni și un an	Peste 1 an și până la 5 ani	Durată nedeterminată	Total
Casa	10.200	-	-	-	10.200
Conturi curente la instituții de credit	952.378	-	-	-	952.378
Creanțe asupra instituțiilor de credit	30.875.700	665.220.627	-	-	696.096.327
Efecte publice, obligațiuni și alte titluri cu venit fix	1.491.315.089	2.355.760.830	3.070.697.306	-	6.917.773.225
Alte active	423.705	-	-	-	423.705
Cheltuieli înregistrate în avans și venituri angajate	866.594	11.884.047	-	-	12.750.641
Active ce nu sunt supuse riscului de lichiditate	-	-	-	623.869	623.869
Total active	1.524.443.666	3.032.865.504	3.070.697.306	623.869	7.628.630.345
Alte datorii	736.808	-	-	-	736.808
Fondul de garantare a depozitelor bancare	6.055.305.875	-	-	-	6.055.305.875
Fondul de rezoluție bancară	1.355.482.350	-	-	-	1.355.482.350
Total pasive	7.411.525.033	-	-	-	7.411.525.033
Excedent/(deficit) de lichiditate	(5.887.081.367)	3.032.865.504	3.070.697.306	623.869	217.105.312

La 31 decembrie 2020	Până la 3 luni	Între 3 luni și un an	Peste 1 an și până la 5 ani	Peste 5 ani	Durată nedeterminată	Total
Casa	10.106	-	-	-	-	10.106
Conturi curente la instituții de credit	1.224.246	-	-	-	-	1.224.246
Creanțe asupra instituțiilor de credit	31.922.945	329.246.600	-	-	-	361.169.545
Efecte publice, obligațiuni și alte titluri cu venit fix	701.565.708	2.963.354.360	3.776.880.956	444.533.576	-	7.886.334.600
Alte active	532.556	-	-	-	-	532.556
Cheltuieli înregistrate în avans și venituri angajate	905.174	5.866.752	3.192	-	-	6.775.118
Active ce nu sunt supuse riscului de lichiditate	-	-	-	-	845.091	845.091
Total active	736.160.735	3.298.467.712	3.776.884.148	444.533.576	845.091	8.256.891.262
Alte datorii	875.600	-	-	-	-	875.600
Fondul de garantare a depozitelor bancare	6.357.415.818	-	-	-	-	6.357.415.818
Fondul de rezoluție bancară	1.648.165.525	-	-	-	-	1.648.165.525
Total pasive	8.006.456.943	-	-	-	-	8.006.456.943
Excedent/(deficit) de lichiditate	(7.270.296.208)	3.298.467.712	3.776.884.147	444.533.576	845.091	250.434.319

La 31 decembrie 2020 Fondul deținea numerar în casierie denominat în EUR în sumă de 1.124 echivalent RON (31 decembrie 2019: 725 echivalent RON), USD în sumă de 2.578 echivalent RON (31 decembrie 2019: 2.769 echivalent RON). Restul activelor și datoriilor monetare sunt denuminate în RON.

La 31 decembrie 2020 Fondul deținea conturi curente la instituții de credit denuminate în EUR în sumă de 334.217 echivalent RON (31 decembrie 2019: 492.365 echivalent RON), USD în sumă de 608 echivalent RON (31 decembrie 2019: 314 echivalent RON), GBP în sumă de 142 echivalent RON (31 decembrie 2019: 147 echivalent RON), CHF în sumă de 457 echivalent RON (31 decembrie 2019: 271 echivalent RON).

La 31 decembrie 2020 Fondul deținea titluri de investiții - efecte publice și valori asimilate - denuminate în EUR în sumă de 147.394.603 echivalent RON (31 decembrie 2019: 0 echivalent RON).

d) Riscul de lichiditate

Principala sursă de risc de lichiditate este reprezentată de necorelarea dintre maturitatea activelor și scadența obligațiilor Fondului.

Strategia Fondului are în vedere asigurarea, pe cât posibil, de suficiente lichidități pentru a-și îndeplini obligațiile când acestea vor ajunge la scadență astfel încât să nu se înregistreze pierderi.

e) Riscul de credit

În cursul anului 2020 s-a acordat o atenție deosebită investiții eficiente, și în condiții de creștere a lichidității și de minimizare a riscului, a resurselor financiare disponibile ale Fondului, în conformitate cu strategia de expunere pe anul 2020 aprobată de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României.

Titluri pe termen lung și scurt	
La 31 decembrie 2019	Total
Titluri pe termen lung, din care:	3.070.697.306
Obligațiuni de stat	2.577.888.047
Obligațiuni corporative	492.809.259
Titluri pe termen scurt, din care:	3.847.447.036
Obligațiuni de stat și certificate de trezorerie	2.301.331.990
Obligațiuni corporative	1.546.115.046
Total	6.918.144.342
Ajustări pentru deprecierea efectelor publice	371.117
Total	6.917.773.225
La 31 decembrie 2020	Total
Titluri pe termen lung, din care:	4.221.414.532
Obligațiuni de stat	2.763.764.842
Obligațiuni corporative	1.457.649.690
Titluri pe termen scurt, din care:	3.664.920.068
Obligațiuni de stat și certificate de trezorerie	2.360.529.200
Obligațiuni corporative	1.304.390.868
Total	7.886.331.600

Depozite bancare	
La 31 decembrie 2019	Total
Total depozite bancare	696.096.327
Conturi curente	952.378
Total depozite bancare și conturi curente	697.048.705
La 31 decembrie 2020	Total
Total depozite bancare	361.169.545
Conturi curente	1.224.246
Total depozite bancare și conturi curente	362.393.791

ANEXE

ABREVIERI

ABE	Autoritatea Bancară Europeană
BCE	Banca Centrală Europeană
BNR	Banca Națională a României
BRRD1	Directiva (UE) 2014/59/UE de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții
BRRD2	Directiva (UE) 2019/879 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 de modificare a Directivei 2014/59/UE în ceea ce privește capacitatea de absorbție a pierderilor și de recapitalizare a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și a Directivei 98/26/CE
CERS	Comitetul European pentru Risc Sistemic
CMDI	Cadrul de gestionare a crizelor și de asigurare a depozitelor
CNSM	Comitetul Național pentru Supravegherea Macroprudențială
EDDIES	Sistem securizat centralizat de schimb de informații între schemele de garantare a depozitelor din Uniunea Europeană
EFDI	Forumul European al Asigurătorilor de Depozite
ESM	Mecanismul European de Stabilitate
FGDB	Fondul de garantare a depozitelor bancare
FSB	Consiliul pentru Stabilitate Financiară
IADI	Asociația Internațională a Asigurătorilor de Depozite
IFRS	Standardele Internaționale de Raportare Financiară
MF	Ministerul Finanțelor
MREL	Cerința minimă de fonduri proprii și datorii eligibile
PCA	Planul de continuitate a activității
PSD2	Directiva (UE) 2015/2366 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne
RoA	Rata rentabilității activelor (rentabilitatea economică)
RoE	Rata rentabilității capitalului propriu (rentabilitatea financiară)
SCV	Situație unică a clientului
SRB	Comitetul unic de rezoluție
SREP	Procesul de supraveghere și evaluare
SRM	Mecanismul Unic de Rezoluție
UE	Uniunea Europeană

DEFINIȚII

depozit

orice sumă de bani deținută de o persoană la o instituție de credit, indiferent că este vorba de banii dintr-un cont curent, cont de card, depozit la termen, cont de economii sau un alt produs similar. Potrivit definiției din Legea nr. 311/2015, depozitul reprezintă "orice sold creditor, inclusiv dobânda datorată, rezultat din fonduri aflate într-un cont sau din situații tranzitorii derivând din operațiuni bancare curente și pe care instituția de credit trebuie să îl ramburseze, potrivit condițiilor legale și contractuale aplicabile, inclusiv depozitele la termen și conturile de economii", care nu se regăsește în niciuna dintre următoarele situații:

- existența sa poate fi dovedită doar printr-un instrument financiar, astfel cum acesta este definit la art. 2 alin. (1) pct. 11 din *Legea nr. 297/2004 privind piața de capital*, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția cazului în care este un produs de economisire atestat printr-un certificat de depozit nominal existent la data de 2 iulie 2014;
- principalul nu este rambursabil la valoarea nominală;
- principalul poate fi rambursat la valoarea nominală numai în temeiul unei anumite garanții sau al unui anumit acord furnizat de instituția de credit sau de o terță parte.

depozit eligibil

depozitul care nu este exclus de la garantare, respectiv acel depozit care îndeplinește condițiile stabilite de lege pentru acordarea de compensații în limita plafonului de acoperire

depozit acoperit

partea din depozitul eligibil care nu depășește plafonul de acoperire. Un deponent garantat poate avea depozite care se încadrează în plafonul de acoperire prevăzut de lege, caz în care este garantat integral, sau depozite ce depășesc plafonul de acoperire, situație în care compensația pe care o primește este limitată la nivelul plafonului.

plafon de acoperire

nivelul maxim al garantării per deponent garantat și per instituție de credit

depozit indisponibil

depozit datorat și exigibil care nu a fost plătit potrivit condițiilor legale și contractuale aplicabile de către o instituție de credit aflată în oricare dintre următoarele situații:

- Banca Națională a României, în calitate de autoritate administrativă competentă cu încadrarea depozitelor ca indisponibile, a constatat că instituția de credit în cauză nu este capabilă, din motive legate direct de situația sa financiară, să plătească depozitul și nu are perspective imediate de a o putea face sau
- a fost pronunțată o hotărâre judecătorească de deschidere a procedurii falimentului instituției de credit, înainte ca Banca Națională a României să constate situația menționată mai sus.

deponent garantat

titularul unui depozit eligibil sau, în cazul unui cont comun, titularii unui depozit eligibil ori, după caz, persoana îndreptățită la sume dintr-un depozit eligibil. O persoană fizică sau juridică poate deține bani la mai multe instituții de credit. Fiecare instituție de credit raportează către FGDB numărul deponentilor din evidența sa, iar la nivelul FGDB are loc centralizarea pe ansamblul instituțiilor participante, fără a se putea face ajustare în cazul deponentilor care figurează concomitent în evidența mai multor instituții de credit.

compensație

suma de bani determinată potrivit prevederilor legale, în limita plafonului de acoperire, pe care o schemă de garantare a depozitelor o plătește fiecărui deponent garantat pentru depozitele indisponibile, indiferent de numărul acestora.

SITUAȚIA DEPOZITELOR LA INSTITUȚIILE DE CREDIT PARTICIPANTE LA FGDB LA 31 DECEMBRIE 2020

Indicatori	31 dec. 2019*	31 dec. 2020	Diferențe	
1	2	3	4 = 3 - 2	5 = 4 / 2 (%)
1. Număr titulari de depozite - total, din care:	15.304.226	15.358.039	53.813	0,4
• persoane fizice	14.226.886	14.196.888	-29.998	-0,2
• persoane juridice	1.077.340	1.161.151	83.811	7,8
2. Număr titulari de depozite eligibile - total, din care:	15.227.877	15.278.102	50.225	0,3
• persoane fizice	14.181.449	14.148.998	-32.451	-0,2
• persoane juridice	1.046.428	1.129.104	82.676	7,9
3. Număr titulari de depozite eligibile situate în cadrul plafonului de acoperire - total, din care:	15.158.686	15.195.148	36.462	0,2
• persoane fizice	14.141.569	14.101.660	-39.909	-0,3
• persoane juridice	1.017.117	1.093.488	76.371	7,5
4. Total depozite (milioane lei), din care:	372.687,7	418.794,6	46.106,9	12,4
• în lei	227.451,2	257.233,5	29.782,3	13,1
• în valută (în echivalent lei)	145.236,5	161.561,1	16.324,6	11,2
• depozite ale persoanelor fizice	196.128,1	222.865,5	26.737,4	13,6
• depozite ale persoanelor juridice	176.559,6	195.929,1	19.369,5	11,0
5. Total depozite eligibile (milioane lei), din care:	323.920,0	371.847,5	47.927,5	14,8
% din total depozite	86,9	88,8	1,9 p.p.	
• în lei	204.726,7	232.961,8	28.235,1	13,8
• în valută (în echivalent lei)	119.193,3	138.885,7	19.692,4	16,5

* Date finale actualizate în urma verificării bazei de calcul a contribuțiilor datorate de instituțiile de credit în anul 2020.

Indicatori	31 dec. 2019*	31 dec. 2020	Diferențe	
1	2	3	4 = 3 - 2	5 = 4 / 2 (%)
6. Valoarea depozitelor eligibile ale persoanelor fizice (milioane lei), din care:	195.748,6	222.504,0	26.755,4	13,7
% din total depozite eligibile	60,4	59,8	-0,6 p.p.	
• în lei	108.528,1	123.848,4	15.320,3	14,1
• în valută (în echivalent lei)	87.220,5	98.655,5	11.435	13,1
7. Valoarea depozitelor eligibile ale persoanelor juridice (milioane lei), din care:	128.171,4	149.343,6	21.172,2	16,5
% din total depozite eligibile	39,6	40,2	0,6 p.p.	
• în lei	96.198,6	109.113,4	12.914,8	13,4
• în valută (în echivalent lei)	31.972,8	40.230,2	8.257,4	25,8
8. Total depozite acoperite (milioane lei), din care:	210.671,0	241.595,8	30.924,8	14,7
% din total depozite eligibile	65,0	65,0	0 p.p.	
9. Valoarea depozitelor acoperite ale persoanelor fizice (milioane lei), din care:	172.298,7	196.246,0	23.947,3	13,9
% din total depozite acoperite	81,8	81,2	-0,6 p.p.	
10. Valoarea depozitelor acoperite ale persoanelor juridice (milioane lei), din care:	38.372,3	45.349,8	6.977,5	18,2
% din total depozite acoperite	18,2	18,8	0,6 p.p.	

Notă: Din cauza rotunjirilor, pot exista mici diferențe între totaluri/subtotaluri și suma componentelor.

LISTA INSTITUȚIILOR MEMBRE FGDB LA 31 DECEMBRIE 2020

I. Instituții de credit

- Alpha Bank România S.A.
- Banca Comercială Intesa Sanpaolo România S.A.
- Banca Comercială Română S.A.
- Banca de Export Import a României EXIMBANK S.A.
- Banca Română de Credite și Investiții S.A.
- Banca Românească S.A.¹²⁷
- Banca Transilvania S.A.
- BRD - Groupe Société Générale S.A.
- CEC Bank S.A.
- Crédit Agricole Bank România S.A.
- Credit Europe Bank (România) S.A.
- First Bank S.A.¹²⁸
- Garanti Bank S.A.
- Idea Bank S.A.
- Libra Internet Bank S.A.
- OTP Bank România S.A.
- Patria Bank S.A.
- Porsche Bank România S.A.
- ProCredit Bank S.A.
- Raiffeisen Bank S.A.
- Techventures Bank S.A.¹²⁹
- UniCredit Bank S.A.
- Vista Bank (România) S.A.

II. Bănci de economisire și creditare în domeniul locativ

- Aedificium Banca pentru Locuințe S.A.
- BCR Banca pentru Locuințe S.A.

III. Case centrale ale cooperativelor de credit

- Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP

¹²⁷ Până la data de 28 februarie 2020, instituția de credit a avut denumirea Banca Românească S.A., membră a Grupului National Bank of Greece.

¹²⁸ La data de 30 aprilie 2020, instituția de credit a fuzionat prin absorbție cu Bank Leumi România S.A. (absorbită).

¹²⁹ Până la data de 11 decembrie 2020, instituția de credit a avut denumirea de Banca Comercială Feroviara S.A.